

कान्तिपुर

सातै प्रदेशबाट एकैसाथ प्रकाशित

महानगरको नक्सा बदल्ने जोस

गोविन्द पोखरेल (काठमाडौं)

नक्सा पास नगरी बनाइएका संरचना हटाउने अभियानलाई काठमाडौं महानगरले तीव्र बनाएको छ। महानगरको रूप फेर्न मेयर बालेन्द्र शाह आफैँ मैदानमा उत्रिएको भन्दै सर्वसाधारणले प्रशंसा गरेका छन्। त्यस्ता संरचना हटाउन ३५ दिने सूचना दिँदा छलफलका लागि सम्पर्कमा नआएपछि कारवाहीमा उत्रिएको महानगरको दाबी छ।

राजधानीको ट्राफिक व्यवस्थापन गर्न महानगरले पार्किङका लागि 'बेसमेन्ट' बनाउने भनको नक्सा पासमा ९० प्रतिशतसम्म कर छुट दिँदै आएको छ। त्यस्तै १० हजार वर्ग फिटभन्दा ठूला संरचना निर्माण गर्दा 'बेसमेन्ट पार्किङ' अनिवार्य गरिएको छ। हरेक वर्ष सयभन्दा बढी त्यस्ता भवनको नक्सा पास हुँदै आएको महानगरको सहरी विकास तथा भवन विभागका प्रमुख सुरज शास्त्रिको भनाइ छ। तारे होटल, सिनेमा हल/सभागृह/थिएटर,

- पार्किङका लागि 'बेसमेन्ट' बनाउने भनेर नक्सा पासमा ९० प्रतिशतसम्म कर छुट लिएका भवन धनीले पसल तथा रेस्टुरेन्टलाई भाडामा लगाएपछि कारबाही, काठमाडौंमा मात्र त्यस्ता तीन सय भवन रहेको महानगरको आकलन
- अनधिकृत संरचनामा डोजर, ३५ दिने सूचना दिँदा छलफलका लागि कोही पनि नआएपछि कारबाही गरेको महानगरको भनाइ, मर्कामा परेका भाडाले व्यवसायीलाई क्षतिपूर्ति दिलाउन पहल गर्ने आश्वासन

काठमाडौं नयाँ बानेश्वरस्थित अल्फाविटा कम्प्लेक्सको नक्सा देखाउँदै महानगरप्रमुख बालेन्द्र शाह र भवनमा अनाधिकृत रूपमा थपिएका संरचना भत्काउँदै महानगरको डोजर। तस्वीर: अंगद ढकाल, कान्तिपुर

हटाउने विषयमा महानगरले साउन २ मा ३५ दिने सूचना जारी गरेको थियो। सूचनामा 'स्वीकृत नक्साबमोजिम बेसमेन्ट, सेमी बेसमेन्ट, गोदाम र भुईँ तला अन्य प्रयोजनमा लगाइएको देखिएकाले ३५ दिनभित्र नक्सा स्वीकृतबमोजिम पार्किङको व्यवस्था गर्न' भनिएको थियो। भदौ ७ मा (मंगलवार) ३५ दिन पूरा भएपछि बुधवारदेखि महानगर डोजरसहित कारवाहीमा उत्रिएको हो। बुधवार न्युरोडको आरवी कम्प्लेक्स,

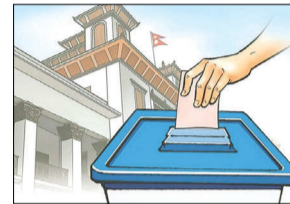
कोजी कम्प्लेक्स, काठमाडौं मलका अनधिकृत संरचना भत्काएको महानगरले बिहीबार नयाँ बानेश्वरस्थित अल्फाविटा कम्प्लेक्सका बाहिरी संरचनामा डोजर चलाएको छ। त्यस्तै न्युरोडमै पार्किङका लागि बनाएको 'बेसमेन्ट' मा सञ्चालित नविल बैकको शाखा र दरवारमार्गस्थित वान दरवार मलमा सञ्चालित लन्डन पब र मात्सुरी टोक्यो क्याफेको बाहिरी संरचना हटाउन महानगरले निर्देशन दिएको छ। बाँकी पृष्ठ ८ >>

मित्र

एम्बुलेन्स नै बिरामी

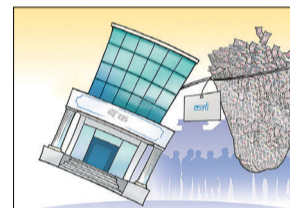
सिट १६५, गठबन्धन दलको दाबी २२७

नेपालको बिजुली भारतीय कम्पनीमार्फत बंगलादेश लैजान सहमति

राष्ट्र बैकले माग्यो मुहूर्ती निक्षेपमा ब्याजदरको विवरण

८७ दल, ७९ चिह्न

१२ दल चार चुनाव चिह्नबाट प्रतिस्पर्धा गर्ने, ७५ दलले एकल रूपमा

मकर श्रेष्ठ (काठमाडौं)

संसदीय निर्वाचनमा ८७ राजनीतिक दलले भाग लिने भएका छन् भने चुनाव चिह्न ७९ वटा रहने भएको छ। ७५ दलले एकल चिह्न र चार वटाले संयुक्त समूहबाट प्रतिस्पर्धा गर्नेछन्। एउटा समूहमा चार वटासम्म दलको गठबन्धन छ।

निर्वाचन आयोगले प्रतिनिधिसभा र प्रदेशसभा निर्वाचन प्रयोजनका लागि दल दर्ता, चिह्न प्रदान र क्रम निर्धारण टुंग्याएको छ। यसअघिको निर्वाचनमा समानुपातिक निर्वाचन प्रणालीतर्फ प्राप्त मत संख्या र निर्वाचन प्रयोजनका लागि निवेदन दिएको क्रम संख्याका आधारमा मतपत्रमा चिह्न समावेश गर्ने निर्णय भएको आयोगका सहायक प्रवक्ता सूर्यप्रसाद अर्यालले बताए। यो निर्णयअनुसार प्रत्यक्ष र समानुपातिक मतपत्रको पहिलो नम्बरमा एमालेको चिह्न सूर्य हुनेछ। दोस्रोमा कांग्रेसको रूख, तेस्रोमा माओवादी र नेपाल समाजवादीको गोलाकारभित्र हंसिया-हतौडा रहनेछ। चौथोमा जसपाको छाता र पाँचौंमा राष्ट्रिय जनमोर्चा र सातौंमा नेमकिपाका चुनाव चिह्न रहनेछन्।

स्थानीय तह निर्वाचनमा जसपापछि रहेका एकीकृत समाजवादी र लोकतान्त्रिक समाजवादी मसिंर ४ मा हुने संसदीय निर्वाचनमा पछाडि धकेलिएका छन्। मतपत्रमा ३२ औं स्थानमा एकीकृत समाजवादीको कलम चिह्न रहनेछ। जसपाबाट फुटेर बनेको लोकतान्त्रिक समाजवादीको साइकल चिह्न २६ औं स्थानमा रहनेछ।

प्रदेश	दल संख्या
प्रदेश १	७०
मधेस	७५
वाग्मती	७९
गण्डकी	६६
लुम्बिनी	६८
कर्णाली	६८
सुदूरपश्चिम	६८

०७४ को निर्वाचनमा दलले प्राप्त गरेको समानुपातिक मतका आधारमा सात वटा पार्टीपछि दल दर्ताका लागि निवेदन दिने दलको नाम रहने भएको छ। आयोगमा निवेदन दिनेमा पहिलो नम्बरमा जनमत पार्टी थियो। अन्तिममा रवि लामिछानेको राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टी दर्ता भएको थियो। मतपत्रमा पनि यो पार्टीको गोलाकारचिह्नको घण्टी अन्तिममा रहने भएको छ।

प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन प्रयोजनका लागि ८० वटा दल दर्ता निवेदन परेकामा एउटै चिह्न लिई निर्वाचनमा भाग लिने प्रयोजनका लागि दलहरूको ४ वटा निवेदन परेको थियो। '७९ वटा दलका निर्वाचन चिह्नमध्येबाट मतपत्रमा कायम रहने गरी सहभागी हुने दलको संख्या ८७ छ,' आयोगका सहायक प्रवक्ता अर्यालले भने। प्रदेश १ मा ७०, मधेसमा ७५, वाग्मतीमा ७९ र गण्डकीमा ६६ दल सहभागी हुनेछन्। लुम्बिनी प्रदेशमा ६८, कर्णाली प्रदेशमा ६८ र सुदूरपश्चिम प्रदेशमा ६८ दल सहभागी हुने आयोगले जनाएको छ। आयोगका अनुसार चार वटा पार्टी एकल निर्वाचन चिह्नमा सहभागी हुने भएका छन्। दलहरूले माग गरेको एकल चिह्न प्रदान गर्ने आयोगले निर्णय गरेको हो।

आयोगले ०७४ मा ९१ राजनीतिक दललाई प्रतिनिधिसभा सदस्य निर्वाचन प्रयोजनका लागि दर्ता गरी चिह्न प्रदान गरेको थियो। प्रतिनिधिसभाको प्रत्यक्षतर्फ ५५ राजनीतिक दलले भाग लिएका थिए भने तीन महिनाअघि भएको स्थानीय तह निर्वाचनमा पनि ६३ दलले मात्रै भाग लिएका थिए।

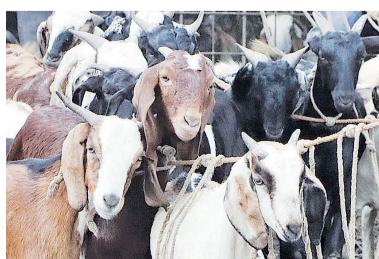
दसैँलाई ३ हजार खसीबोका र च्यांग्रा

- खाद्यले चामल, दाल, तेल, आँटालगायतमा छुट दिने
- नयाँ नोट भदौ अन्तिम सातादेखि

राजु चौधरी र यज्ञ बज्राडे (काठमाडौं)

यो दसैँका लागि खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनीले ३ हजार खसीबोका र च्यांग्रा ल्याउने भएको छ। घटस्थापना सुरु हुन करिब महिना बाँकी रहँदा खाद्यका साथै साल्ट ट्रेडिङ कर्पोरसनले सहूलियत दिन गृहकार्य थालेका छन्।

खाद्यले खसीबोका/च्यांग्रा, चामल, दाललगायत गोडागुडीमा छुट दिने कम्पनीकी सूचना अधिकारी शर्मिला न्यौपानेले बताइन्। उनले यसपालि ३ हजार खसीबोका र च्यांग्रा ल्याउन लागिपर्ने जानकारी दिइन्। खाद्यले गत वर्ष १९ सय ५५ खसीबोका ल्याएर बिक्री गरेको थियो। करिब एक हजार च्यांग्रा ल्याउने भनिए पनि आयात गर्न सकेन। ०७३/७८ मा १५ सय ९ खसीबोका

भित्रीएका थिए। दसैँका लागि च्यांग्रा मुस्ताङ र तिब्बतबाट समेत आयात हुने गरेको थियो। कोभिडका कारण सीमा बन्द भएपछि च्यांग्रा आउन नसकेको खाद्यले जनाएको छ।

खाद्यले बिक्री गर्ने खसीबोकाको संख्या थोरै भए पनि त्यसले बजार हस्तक्षेप गर्न सघाउँछ। खाद्यले मूल्य तोकेपछि व्यापारीले चर्को मूल्य राख्न पाउँदैनन्। यो वर्ष च्यांग्राको खोजी/सम्भावनाबारे खाद्यले मुस्ताङ शाखा कार्यालयलाई पत्राचार गरिसकेको छ।

खसीबोका विशेषगरी तराईका जिल्लाबाट ल्याइन्छ। खरिद मूल्यमा दुवानी र प्रशासनिक खर्चसहित जोडेर खुद्रा बिक्री मूल्य तय गरिन्छ। खाद्यले बेचे खसीबोका व्यापारीका भन्दा सस्ता हुन्छन्। बाँकी पृष्ठ ८ >>

NEPAL'S FIRST DRY HOPPED PILSNER BEER WITH 100% GERMAN MALT

SCAN TO KNOW MORE

NO ADDITIVES OR PRESERVATIVES ADDED

f BARAHSINGHE

एम्बुलेन्स नै बिरामी

६७४३ वटै वडामा एम्बुलेन्स पुऱ्याउने स्वास्थ्य मन्त्रालयको लक्ष्य भए पनि देशभर करिब १ हजार ५ सय मात्र सञ्चालन

दोलखाको एम्बुलेन्स चन्द्रागिरिमा

कैदार शिवाकोटी (दोलखा)

प्रधान्त माली (काठमाडौं)

सुगुको खत्याड-३ की ५६ वर्षीय वृद्धिबिहीन कल्से नेपालीकी ४१ वर्षीया श्रीमती जोकलाले गत साउनमा अस्पताल नपुग्दै बाटोमै बच्चा जन्माइन्। गाउँमा एम्बुलेन्स नभएको कारण जोकलालाई गमगद्दीबाट हिँडाएर जिल्ला अस्पताल ल्याइएको थियो। गाउँपालिकामा भएका दुई एम्बुलेन्समध्ये एउटा दुर्घटनामा परेको थियो, अर्को बेलाबेलामा विग्रिहन्छ।

●●●

घनगढी उपनगरपालिका-१६ का ४९ वर्षीय मानवहादुर चौधरीलाई बोरिङको पानी तान्ने क्रममा असार ३० मा करेट लाग्यो। गाउँमा एम्बुलेन्स नहुँदा आफन्तले कैलाली गाउँपालिकाको एम्बुलेन्सबाट सेती प्रादेशिक अस्पताल पुऱ्याए। बेहोस भएका उनलाई त्यहाँबाट काठमाडौं रेफर गरियो। राष्ट्रिय टुमा सेन्टरमा मामाको रेखदेख गरिरहेका भान्जा मदन चौधरी भन्छन्, 'कैलालीबाट एम्बुलेन्स बोलाउनुपर्दा डेढ घण्टा कुन्नुप्यो। सेती अस्पताल पुग्न ५ घण्टा, त्यहाँबाट काठमाडौं आइपुग्नु २२ घण्टा लाग्यो।' अस्पताल पुग्न हिँदा हुँदा मामाले चोर र बूढीआँला गुमाउनुपरेको उनले बताए।

●●●

घनुषा बटेश्वर गाउँपालिकाका ५० वर्षीय श्यामसुन्दर महतो साउन १८ मा मोटरसाइकल दुर्घटनामा परे। गाउँमा एम्बुलेन्स थिएन, छिमेकी भंगगाहा नगरपालिकाको जानकी देवी स्मृति प्रतिष्ठानबाट फिफाका एउटा घण्टा कुन्नुप्यो। देब्रे घुँडा र तिराको हड्डी भाँच्नुका उनको गाउँमा उपचार सम्भव नभएपछि काठमाडौं रेफर गरियो। एम्बुलेन्समा ल्याए पनि त्यसभित्र प्राथमिक उपचारका साधन नहुँदा थप पीडा सहनुप्यो। '१२ हजार भए पुग्ने ठाउँमा १५ हजार भाडा तिर्नुपरेको छ,' महतोले भने, 'अत्यधिक रक्तस्रावका कारण केहीबेर मात्र हिँदा अस्पताल पुगेको भए ज्यानै जाने रहेछ।' एम्बुलेन्स सहज रूपमा उपलब्ध नहुँदा समस्यामा परेका प्रतिनिधि घटना मात्र हुन् यी। एम्बुलेन्स नपाएकै कारण अस्पताल पुग्न हिँदा भएर ज्यानै गुमाउने पनि छन्। राष्ट्रिय टुमा सेन्टरका हाडजोर्नी तथा नसा रोग विशेषज्ञ डा.सन्तोष पौडेल घटना भएको एक घण्टाभित्र अस्पताल पुऱ्याउन सकेमा धेरैको ज्यान जोगिने बताउँछन्। 'फोक्सो, मुटु र मस्तिष्कमा चोट पुगेका, बढी रक्तस्राव भएका र हड्डी भाँच्नुकालाई सक्ने चाँडो अस्पताल पुऱ्याउन नसके ज्यानै जाने खतरा हुन्छ,' उनले भने, 'सामान्यतः स्वस्थ शरीरमा हेमोरोलोबिन १२ ग्रामभन्दा माथि हुन्छ। रक्तस्राव भएर ७ ग्रामभन्दा तल भरेमा तत्काल रगत चढाउनुपर्ने अवस्था आउँछ।' २०४३ देखि २०७९ असारसम्म राजस्व छुट्टामा २ हजार ४ सय २ एम्बुलेन्स भित्रिएको स्वास्थ्य मन्त्रालयको तथ्यांक छ। तीमध्ये

शैलुङ गाउँपालिका-८ का स्थानीयका लागि किनिएको एम्बुलेन्स काठमाडौंमा सञ्चालनमा भइरहेको पाइएको छ। २०७३ सालमा प्रतापसिं स्मृति प्रतिष्ठानले राजस्व छुट्टामा ल्याएको जपूच १५३४ नम्बरको एम्बुलेन्स अहिले चन्द्रागिरि नगरपालिकामा सञ्चालनमा छ। शैलुङ गाउँपालिकामा एउटा मात्रै एम्बुलेन्स भएकाले कोही बिरामी पर्दा चर्को शुल्क तिरेर निजी गाडीमा अस्पताल पुऱ्याउनुपर्ने अवस्था छ। २०७८ पुसमा मोटरसाइकल दुर्घटनामा परेका मोहन थपलियाले गाउँका लागि ल्याइएको एम्बुलेन्स सहर लगेपछि आफू १४ हजार भाडा तिरेर निजी गाडीमा अस्पताल पुग्नपरेको सुनाए। 'भर्सो दुर्घटनामा परेका डक्टरबहादुर थपलियाको त मृत्यु नै भएको थियो,' उनले भने, 'एम्बुलेन्स नहुँदा यहाँका बासिन्दा निजी गाडीलाई २० हजारसम्म तिर्नु बाध्य छन्।' ग्रामीण भेगका बिरामीलाई सहूलियत दरमा बोक्ने भनी राजस्व छुट्टामा ल्याइएको एम्बुलेन्स प्रतिष्ठानले नै चन्द्रागिरिमा सञ्चालन गरिरहेको स्थानीय मोहनसिं तामाङ बताउँछन्। 'यसबारे आवाज उठाए पनि अर्कै फाँडिएको छैन,' उनले भने, 'एम्बुलेन्स खरिद गरेर ल्याइएको २५ महिनासम्म गुपचुपमै राखियो।' स्थानीय ठालु तामाङले आफ्ना हजुरबुबाको नाममा प्रतिष्ठान खोलेका थिए। प्रतिष्ठानका अध्यक्ष शैलु बरु काफ्लेले भने जिल्ला प्रशासनको अनुमतिमा चन्द्रागिरि नगरपालिकामा एम्बुलेन्स सञ्चालन गरेको दावी गरे। 'गाउँमा टिप नपुगेर चालको तलबभत्तासमेत दिन सकिएन,' उनले भने, 'गाउँमा सञ्चालन गर्न समस्या भएपछि प्रशासनकै अनुमतिमा बाहिर चलाएका हौं।' गाउँमा एम्बुलेन्स नहुँदा सबैभन्दा बढी गर्भवती र सुत्केरी मर्कामा परेका छन्।

प्रदेश १ मा २ सय ५७, मधेशमा २ सय ३८, बागमतीमा ३ सय ६८, लुम्बिनीमा २ सय ११, गण्डकीमा १ सय ७४, कर्णालीमा ५८ र सुदूरपश्चिममा १ सय ४ सञ्चालनमा छन्। सबैभन्दा बढी काठमाडौंमा १ सय ९७, चितवनमा १ सय २६, मोरङमा १ सय १८, भद्रापुरमा १ सय १३ वटा छन्। सबभन्दा कम मनाङमा २ वटामात्र छन्। यहाँका बासिन्दा बिरामी पर्दा डोको, स्टेचरमा भर पनुपछै। मन्त्रालयका अनुसार हाल करिब १ हजार ५ सयमात्रै सञ्चालनमा छन् भने बाँकी विग्रिएका र पुराना भएर थन्किएका छन्। यो हिसावमा अहिले वडा संख्याको तुलनामा एम्बुलेन्सको उपलब्धता २० प्रतिशत मात्र देखिन्छ। संख्या अपुग भएको देखेर मन्त्रालयले प्रत्येक वडामा एम्बुलेन्स पुऱ्याउने लक्ष्य राखेको थियो। मुलुकभर ६ हजार ७ सय ४३ वटा छन्। तर, वडागत एम्बुलेन्स पुऱ्याउन नसकी जनप्रतिनिधिले ध्यान नदिएका छन् न मन्त्रालयले नै। संघसंस्थाद्वारा सञ्चालित एम्बुलेन्सले मापदण्ड नपुऱ्याएको, मर्मत गर्न नसकेको र चालकलाई समेत तलब दिन नसकेर थन्किएर खाल्डो भन्ने मन्त्रालयले २०७८ भदौदेखि स्वास्थ्य संस्थालाई बाहेक अन्यलाई खरिदमा रोक लगाएको छ। पालिकाले स्वास्थ्य संस्थाका नाममा भने खरिद गर्न सकिने मन्त्रालयका सहप्रवक्ता समीर अधिकारीले बताए। जनप्रतिनिधि अप्पैछि २०७४ देखि गत असारसम्म राजस्व छुट्टामा ८ सय एम्बुलेन्स भित्रिएको स्वास्थ्य मन्त्रालयको तथ्यांक छ। यीमध्ये स्थानीय तहले खरिद गरेका एक सय ८० वटा मात्र हुन्, त्यो पनि 'ग' वर्गका एक सय ७ र 'ग' वर्ग नखुलेका ७३ वटा छन्। बाँकी क्लव, सामाजिक संस्था, टोल सुधार समिति, प्रतिष्ठान, निजी अस्पताल र गुठीहरूले खरिद गरेका हुन्। पालिकाहरूमा एम्बुलेन्सको आवश्यकता पहिचानबारे अध्ययन नहुँदा कहाँ कतिवटा सञ्चालनमा छन् भन्ने यकिन तथ्यांक छैन। हुन्तमा त अहिलेसम्म एउटा पनि एम्बुलेन्स पुग्न सकेको छैन। सिमकोट गाउँपालिकाका अध्यक्ष विजय भण्डारीले निजी गाडीमाफत

सेवा दिइरहेको बताए। 'प्रत्येक वडामा बाटो पुग्ने क्रममा छ,' उनले भने, 'चालू आर्थिक वर्षमा एम्बुलेन्स खरिद गर्न ५० लाख रूपैयाँ बजेट विनियोजन गरेका छौं।' यहाँ सुत्केरी तथा गर्भवती महिलाको उद्धार राष्ट्रपति उद्धार कार्यक्रमअन्तर्गत हेलिकोप्टरमाफत हुँदै आएको छ। यता, काठमाडौंका प्रमुख जिल्ला अधिकारी गोविन्दप्रसाद रिजाल संघसंस्था र क्लवले सञ्चालन गरेका एम्बुलेन्स पालिकालाई हस्तान्तरण गर्न अनुरोध गरिएको बताउँछन्। 'यस विषयमा पटकपटक स्वास्थ्य कार्यालयसँग छलफल भइसकेको छ,' उनले भने, 'अब अटेर गरेमा कारवाहीकै प्रक्रियामा जानुपर्ने हुन्छ।' ललितपुरका प्रजिअ घनश्याम उपाध्यायले केही संस्थाले पालिकालाई हस्तान्तरण गरिसकेको बताए। कास्कीमा भने संघसंस्थाले हस्तान्तरणका लागि अटेर गरिरहेका छन्। 'मन्त्रालयले भाडा तोके आधार बनाइदिए सहज हुन्थ्यो,' प्रजिअ जयनारायण आचार्यले भने। स्वास्थ्य मन्त्रालयले भने बिरामी बोकेवापतको भाडा निर्धारण गर्न सिलिङ तोक्न सकेको छैन। यसले गर्दा जिल्लामा सञ्चालित एम्बुलेन्स सञ्चालन समितिलाई शुल्क निर्धारणमा समस्या हुने गरेको छ। मन्त्रालयका सहप्रवक्ता अधिकारीले मुलुकभरका भौगोलिक अवस्थालाई मध्यनजर गरेर सिलिङ निर्धारण गर्नुपर्ने भएकाले यो विषय छलफलकै क्रममा रहेको बताए। 'लगभग टुंगो लागि सकेको छ। अब चाँडै निर्धारण गर्छौं,' उनले भने, 'तर, मापदण्डविपरित चलेको पाइए कारवाही गर्छौं।' भन्सार छुट्टामा भित्रिएका एम्बुलेन्सको भाडा र तिनको सेवाको अनुगमन नियमनको जिम्मेवारी पाएका प्रजिअले पनि खासै चासो दिएको पाइँदैन। काठमाडौंमा महानगरपालिकाका प्रवक्ता नवीन मानन्धर जिल्ला प्रशासनको स्वीकृति लिएर चलिरेका एम्बुलेन्सको हस्तान्तरण प्रक्रियाका लागि उक्त कार्यालयले नै अग्रसरता लिनुपर्ने बताउँछन्। उनका अनुसार महानगरमातहतका स्वास्थ्य संस्थाका लागि नयाँ चार वटा एम्बुलेन्स खरिद क्रममा छ। 'त्यसका लागि

आवश्यक नर्स, चालकगायत जनशक्ति मागको निर्णय भइसकेको छ,' उनले भने। घनगढी उपमहानगरपालिकाका मेयर गोपाल हमालले संघसंस्थाद्वारा सञ्चालित केही एम्बुलेन्स हस्तान्तरण भइसकेको र केही हुने क्रममा रहेको बताए। 'एक वडा एक एम्बुलेन्स नीति लिएका छौं। अहिले दुईवटा एम्बुलेन्सको व्यवस्था भइसकेको छ,' उनले भने, 'पालिकाको भौगोलिक विकटता हेरेर कम्तीमा ६/७ वटा एम्बुलेन्सको खाँचो छ।' उपमहानगरले खरिद गर्ने र सञ्चालन खर्च बढाले बेहोर्ने गरी व्यवस्था गर्न लागेको उनको भनाइ छ। बटेश्वर गाउँपालिकाका अध्यक्ष रामअशेष महताका अनुसार एउटा खरिद गर्न बजेट विनियोजन भइसकेको छ। उपमहानगरमा १९ वटा वडा छन्।

मापदण्डले ध्यान गाहो
एकीकृत एम्बुलेन्स तथा पूर्व-अस्पताल सेवा सञ्चालन निर्देशिका २०७७ अनुसार 'क' वर्गको एम्बुलेन्समा हेल्थ अक्सिस्टेन्ट वा नर्स चार जना (एक सिफ्टमा एक जना) हुनुपर्ने प्रावधान छ। बिरामीको अवस्थाअनुसार मेडिकल अधिकृत पनि परिचालन गर्नुपर्छ। चालक चार जना (एक सिफ्टमा एक जना) हुनुपर्ने र ५ वर्षे सवारी चलाएको अनुभव र प्राथमिक उपचारसम्बन्धी तालिम प्राप्त हुनुपर्ने व्यवस्था छ। 'ख' वर्गका लागि नयाँ हेल्थ अक्सिस्टेन्ट वा नर्स भए पनि हुन्छ। तर, इमर्जेन्सी मेडिकल प्राविधिकसम्बन्धी आधारभूत तालिम प्राप्त गरेको हुनुपर्छ। 'ग' वर्गका लागि अहिले वा अनमी र एयर एम्बुलेन्स (हेलिकोप्टर) का लागि हेल्थ अक्सिस्टेन्ट वा स्टाफ नै हुनुपर्ने व्यवस्था छ। एम्बुलेन्सलाई आवश्यक जनशक्ति सम्बन्धित संस्थाले व्यवस्था गर्नुपर्ने भनिएको छ। 'क' र 'ख' वर्गको एम्बुलेन्समा भेन्टिलेटर, डेलिभरी सेट, ड्रेसिङजस्ता ७ वटा सेट, ईसीजी, अक्सिजन मिनिटर र सप्लाई, सीपीआर बोर्डलगायत २४ थरीका इमर्जेन्सी उपकरणसहित औषधि व्यवस्था हुनुपर्छ। हेलीकप्टर, टुरी, वासिङ उपकरण, रेडियो, फोरजी कनेक्टिभिटी मोबाइल, वाकीट्री, क्यामेरा, जीपीएस सिस्टमको पनि व्यवस्था हुनुपर्ने भनिएको छ। 'ग' वर्गको एम्बुलेन्समा अक्सिजन सिलिन्डर, फ्लोमिटर, आईभी इन्जेक्सन, स्टेचर, टर्च लाइट, स्टेथेस्कोप, बीपी सेटलगायत प्राथमिक उपचारका साधन हुनुपर्छ। गाडी भने 'फोर ह्वीलर' हुनुपर्ने निर्देशिका उल्लेख छ। स्वास्थ्य मन्त्रालयका सहप्रवक्ता समीर अधिकारीले एम्बुलेन्सलाई मोबाइल अस्पतालको रूपमा विकास गर्न यस्तो नियम बनाएको बताए। 'मापदण्ड नआएमा राजस्व छुट्टाका लागि अनुमति दिँदैनौं,' उनले भने। तर, भन्सार छुट्टामा ल्याइएका एम्बुलेन्सको अनुगमन भए/नभएकोबारे उनले खुलाएनन्। नेपाल एम्बुलेन्स सेवाका अध्यक्ष प्रदीप वैद्य मापदण्डभित्र ल्याउँदा अहिले भइरहेको खर्च दोब्बर हुने बताउँछन्। मापदण्डअनुसार स्वास्थ्यकर्मी, उपकरणहरूमा बढी खर्च हुने भएकाले एम्बुलेन्स सञ्चालन धान्न गाह्रो हुने उनको भनाइ छ। 'हेरक वडामा एम्बुलेन्सको व्यवस्था गर्न सके त राम्रो हो तर यसले पालिकालाई पनि निकै आर्थिक भार पर्ने सक्छ,' उनले भने, 'खरिदसँगै अहिले संघसंस्थाद्वारा सञ्चालित एम्बुलेन्सलाई पनि स्तरोन्नित गर्नतर्फ लाग्नुपर्ने।'

#StudyInNepal

IIMS COLLEGE SINCE 2010 Re-Defining Modern Education
8th NEPAL HIGHER EDUCATION FAIR 2022
INSPIRED BY: **APEX COLLEGE** Building Human Capital.

DATE:
BHADRA 12TH & 13TH 2079
AUG 28TH & 29TH 2022
10 AM ONWARDS
VENUE:
THE EVEREST HOTEL
NEW BANESHWOR

LEARN LOCALLY, FIT GLOBALLY
NEPAL'S LARGEST EDUCATION FAIR FOR **STUDY IN NEPAL**
EVERY VISITORS WILL GET QFX TICKET

IN ASSOCIATION WITH: THAMES INTERNATIONAL COLLEGE, D.A.V. COLLEGE, IMPERIAL Business College, PRIME COLLEGE, AITM College, eSewa

POWERED BY: KCMIT, TRINITY COLLEGE & SS, CAB

CO-POWERED BY: ismt College, EverestCollege, IJKK, NCCS

SPONSORED BY: Apollo, KATHMANDU MORE COLLEGE, IST College, The Times, CBM, PHOENIX COLLEGE, CITIZEN

ENDORSED BY: NATHM, Shrikrishna Dev Campus

BANKING PARTNER: VISION MEDIA INCORPORATION, MARCO NEPAL

CREATIVE PARTNER: MARCO NEPAL

EVENT MANAGED BY: VISION MEDIA INCORPORATION

EVENT ORGANIZED BY: EDUCATION/108

EVERY VISITORS WILL GET QFX TICKET

BBA BBA-TT BBA-BI MBA BIM BIT BHM BBM BCIS BGA BSc. CSIT BBS BSW/ BHCM BoP ACCA BoS MBS MBM & many more...

सिट १६५, गठबन्धनमा दाबी २२७

संघ र प्रदेशका निर्वाचन क्षेत्रमा दलको अवस्था विश्लेषण गर्दै कार्यदल

■ कुलवन्द न्योपाने (काठमाडौं)

सत्ता गठबन्धनभित्र सिट बाँडफाँटका लागि बनेको कार्यदलमा दलहरूले सिटको दाबी पेश गरेका छन्। प्रधानमन्त्री निवास बालुवाटारमा विहीवार साँझ बसेको कार्यदलको बैठकमा कांग्रेसले १ सय, माओवादी केन्द्रले ६०, एकीकृत समाजवादीले ४०, जनता समाजवादी पार्टीले २५ र राष्ट्रिय जनमोर्चाको २ सिटमा दाबी गरेका हुन्। उनीहरूले दाबी गरेको कुल सिट संख्या २ सय २७ पुग्छ। जर्वाक प्रतिनिधिसभाको प्रत्यक्षतर्फ निर्वाचित हुने सिट संख्या १ सय ६५ मात्रै छ।

कार्यदलका एक सदस्यका अनुसार कुन निर्वाचन क्षेत्रमा कुन दलको अवस्था कस्तो छ, भन्नेबारे मत विश्लेषणसमेत सुरु भएको छ। 'कुन क्षेत्रमा कसको कस्तो अवस्था छ भनेर सामान्यतः छलफल भएको छ। अब केही गृहकार्य आवश्यक छ, शुक्रबार ४ बजे पुनः बैठक बसेर टुंगोमा पुग्छौं,' कार्यदलका ती सदस्यले भने।

विहीवार विहान बसेको गठबन्धन बैठकले कार्यदललाई संघ र प्रदेशका निर्वाचन क्षेत्रमा दलको अवस्था शुक्रबारसम्म विश्लेषण गर्ने जिम्मेवारी दिएको छ। सञ्चारमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले गठबन्धनले दिएको जिम्मेवारीअनुसार प्रतिनिधिसभाका १ सय ६५ वटै निर्वाचन क्षेत्रको समीक्षा भइरहेको बताए। 'दलहरूबाट खुलास्त दाबी प्रस्तुत भएको छ,' उनले भने, 'हामी त्यसलाई न्यायसंगत ढंगले टुंगोमा पुऱ्याउँछौं।'

राष्ट्रपतिको गतिविधिप्रति सशक्त

राष्ट्रपति विद्यादेवी भण्डारीले 'राष्ट्रवाद' का नाममा सक्रियता बढाएर संविधानको मर्यादा र दायरा नाघेको सत्तारूढ गठबन्धनले निकफै निकालेका छन्। विहीवार विहान बसेको गठबन्धनको बैठकमा शीर्ष दलका शीर्ष नेताहरूले नागरिकता र शान्ति प्रक्रियासंग सम्बन्धित संसदमा विचाराधीन विधेयकलाई लिएर राष्ट्रपतिले देखाइरहेको सक्रियता अस्वाभाविक रहेको टिप्पणी गरेका छन्।

चुनावी तालमेलका लागि सिट बाँडफाँटको गाँठो फुकाउन बोलाइएको शीर्ष नेताको बैठक त्यतातिर प्रवेश नै नगरी राष्ट्रपतिको पछिल्ला गतिविधिमा केन्द्रित भएको थियो। प्रधानसेनापति, पूर्वप्रधानसेनापतिसहित करिब ७० जना बहालवाला र अवकाशप्राप्त सैनिक अधिकारीहरूलाई राष्ट्रपति भण्डारीले बुधवार राति दिएको रात्रिभोज र त्यसमा राष्ट्रपतिले उठाएका प्रश्नलाई लिएर सत्तारूढ दलका नेताहरू सशक्त देखिएका छन्। उनीहरूले राष्ट्रपतिको सक्रियतालाई लोकतन्त्रमाथि नै हमला गर्ने मनसायका रूपमा व्याख्या गरेका छन्।

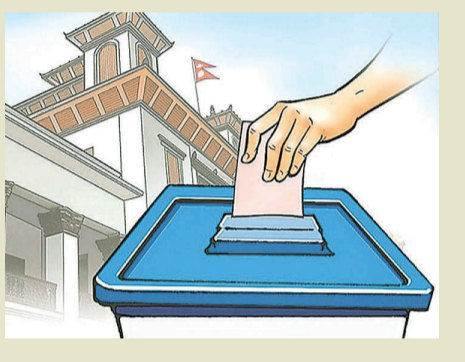
बैठकमा सहभागी कांग्रेस नेता रामचन्द्र पौडेलले राष्ट्रपति भण्डारीले सैनिक अधिकारीहरूसँग गरेको रात्रिभोज र त्यसमा राखेको धारणाका पछि असल मनसाय नरहेको बताए। 'राष्ट्रपति भण्डारीले बढ्ता नै राजनीति गर्न थाल्नुभयो। संविधानको दायरा र मर्यादालाई नाघेर लोकतन्त्रलाई उल्टाउने तानाबाना बन्न खोजेको हो कि भन्ने आशंका उठेको छ। विहानको बैठक यिनै विषयमा केन्द्रित भयो,' उनले कान्तिपुरसँग भने, 'राष्ट्रपतिलाई अघि सारेर लोकतन्त्रमाथि आक्रमण गर्नु र संविधानमाथि खेलवाड गर्नु आपत्तिजनक हो भन्ने हाम्रो साझा धारणा छ।'

पौडेलले २०१७ सालमा राजा महेन्द्र शाहले गरेकै जस्तो गतिविधिमा राष्ट्रपति उत्र्न थालेकी हुनु कि भन्ने आशंकासमेत बढेको बताए। 'राष्ट्रपति निवासमा पूर्वसैनिक अधिकारीहरूलाई भेला गरेर भोज खुवाउनु र नागरिकता विधेयक हुबहु जारी गरे राष्ट्रियतामाथि नै खतरा आउने भनेर बोल्नु राम्रो संकेत होइन,' उनले भने, 'लोकतन्त्र कमजोर पार्ने र मुलुकलाई सधैं अस्थिरतातिर धकेल्ने काममा राष्ट्रपति नै लानु आपत्तिको विषय हो।'

रात्रिभोजमा केही सैनिक अधिकारीले प्रतिनिधिसभाले पारित गरेको नागरिकतासम्बन्धी विधेयक राष्ट्रिय सभाबाट हुबहु पारित भएर आए जारी नगरी कानुनी उपाय खोज्नुपर्ने राय

कसको कति दाबी ?	
कांग्रेस	१००
माओवादी	६०
एस	८०
जसपा	२५
जनमोर्चा	२

राष्ट्रपतिसमक्ष राखेका थिए। शान्ति प्रक्रियासंग सम्बन्धित विधेयकमा समेत उनीहरूको आपत्ति थियो। यसै विषयलाई लिएर राष्ट्रपतिले राजीनामा भने दिन नहुने उनीहरूको सुझाव थियो।

बालुवाटार स्रोतका अनुसार प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवा र एमाले अध्यक्ष केपी शर्मा ओलीबीच बुधवार भएको भेटमा संसद राष्ट्रपतिको प्रसंग उठेको विषयमा पनि विहीवार विहानको गठबन्धन बैठकमा छलफल भएको थियो। दुई उपाध्यक्षसहित देउवालाई भेट्न बालुवाटार पुगेका ओलीले राष्ट्रपतिको मान नराखी नागरिकता विधेयक हुबहु पारित गरेको र शान्ति प्रक्रियासंग सम्बन्धित विधेयक एकपक्षीय रूपमा ल्याइएको भन्दै आपत्ति जनाएका थिए। जवाफमा देउवाले 'तपाईंले नै ल्याएको नागरिकता अध्यादेश ल्याउँदा किन विरोध ?' भनेर प्रतिप्रश्न गरेको बैठकमा सहभागी एक नेताले जानकारी दिए। उनका अनुसार सत्तारूढ दलको बैठकमा राष्ट्रपतिको 'राजनीतिक' सक्रियतालाई मंसिर ४ मा हुने प्रदेश र प्रतिनिधिसभा चुनाव सार्ने 'पड्यन्त्र' त होइन भन्ने आशंकासमेत केही नेताले गरेका थिए।

माओवादीका अध्यक्ष पुष्पकमल दाहालले राष्ट्रपतिले देखाएको पछिल्लो सक्रियता अस्वाभाविक र अस्वैधानिक रहेको बताएका थिए। २०६३ सालको नागरिकतासम्बन्धी

कानून बनाउने क्रममा राष्ट्रपति भण्डारी स्वयं संलग्न रहेको उल्लेख गर्दै उनले अहिलेको कदम भने अस्वाभाविक रहेको बताए।

एकीकृत समाजवादीका अध्यक्ष माधवकुमार नेपालले राष्ट्रपतिको गतिविधिलाई आफूहरूले सूक्ष्म रूपमा अध्ययन गरिरहेको बताए। सैनिक अधिकारीहरूलाई राष्ट्रपति निवासमा भोज दिइनुले शंका जन्माएको उनको भनाइ थियो। सञ्चारमन्त्री ज्ञानेन्द्रबहादुर कार्कीले राष्ट्रपतिबाट भएका पछिल्ला गतिविधिप्रति सरकार गम्भीर रहेको बताएका छन्। राष्ट्रपति कार्यालयले भने सैनिक अधिकारीहरूसँगको रात्रिभोज नागरिकता विधेयकमा छलफल गर्न आयोजना गरिएको नभई पूर्वनिर्धारित 'कटौसी' भेटघाट मात्रै भएको जनाएको छ। राष्ट्रपति कार्यालयका सल्लाकार विजय समूहका सदस्य माधव शर्माका अनुसार नेपाली सेनाका परामाधिपतिसमेत रहेका राष्ट्रपतिले पूर्वसैनिक अधिकारीहरूलाई भेट्नु असंवैधानिक नरहेको बताए। 'सुरक्षा निकायभित्र भएका समस्या र पीडितका विषयमा कुुराकानी गर्न तीन महिनाअघि नै तय भएको भेटघाट हो। वीचमा कोरोना बढेकाले रोकिएको थियो,' शर्माले भने, 'समय मिल्नो भने नेपाली सेनाका मान्छे होइन, प्रहरी, सशस्त्र र अरूलाई पनि भेट्ने कार्यक्रम छ। यो भेटघाट नागरिकतासम्बन्धी विषयमा भएको होइन।'

एकीकृत समाजवादीलाई शक्ति कायम राख्ने चुनौती

■ बबिता शर्मा (काठमाडौं)

एमालेबाट अलग भई माधव नेपालले आफू नै नेतृत्वमा एकीकृत समाजवादी गठन गरेको एक वर्ष पूरा भएको छ। एक वर्षको अवधिमा विद्रोहको राजनीतिक र संगठनात्मक दुवै रूपमा पुष्टि भएको दाबी नेताहरूले गरे पनि आसन्न निर्वाचनमा संसदीय शक्ति बचाइराख्ने मुख्य चुनौती सामुन्ने छ।

एकीकृत समाजवादीले ०७८ भदौ ९ मा निर्वाचन आयोगबाट पार्टी दर्ताको प्रमाणपत्र लिएको थियो। सोही आधारमा उसले विहीवार 'पार्टी पुनर्गठन दिवस' मनाएको छ। कार्यक्रममा अध्यक्ष नेपाल र सम्मानित नेता भलनाथ खनालले पार्टी गठनको एक वर्ष उपलब्धिमूलक रहेको बताएका छन्। 'हाम्रो पार्टीले एक वर्षमा प्राप्त गर्ने उपलब्धि अझ धेरै हुन सक्थ्यो होला तर जति प्राप्त गरेका छौं, त्यसमा गौरवबोध गर्नुपर्छ,' अध्यक्ष नेपालले भने, 'निराश हुनुपर्ने आवश्यकता छैन।'

वरिष्ठ नेता खनालले यस अवधिमा पार्टीलाई जनताको बीचमा लैजान सफल भएको दाबी गरे। 'हामीले दक्षिणपन्थी अवसरवादी र नेतृत्वविच्छेद विद्रोह गर्ने आँट गर्नुको, त्यो एउटा महत्त्वपूर्ण पहलकदमी थियो, एक वर्षको अवधिमा पार्टी निर्माण, विकास र विस्तार प्रक्रियामा जनताबीच जाने कुरामा क्रमशः प्रगति गर्दै आएका छौं,' खनालले भने, 'जनताको तल्लो पक्षमा पार्टी विस्तार गर्दै छौं। नवयुवाको पक्ष पार्टीमा प्रवेश गरिरहेको छ। अन्य राजनीतिक दल परिवर्तन गरेर हाम्रो पार्टीमा एकताबद्ध हुने क्रम जारी छ।'

संसदमा चौथो शक्तिका रूपमा रहेको एकीकृत समाजवादीसँग प्रतिनिधिसभामा २३ सांसद छन्। त्यसमध्ये १३ प्रत्यक्षतर्फका र बाँकी समानुपातिक सांसद हुन्। राष्ट्रिय सभामा एक स्वतन्त्र हैसियतका सहित ९ सांसद छन्। स्वतन्त्रको हैसियतमा कलम चिह्नबाट लडेका खिमलाल देवकोटा वामतीवाट निर्वाचित हुन्। गण्डकीबाहेक सबै प्रदेशमा एकीकृत समाजवादीका सांसद छन्। प्रदेश १ मा १०, मधेसमा १३, बागमतीमा १३, लुम्बिनीमा १, कर्णालीमा ३ र सुदूरपश्चिममा १४ गरी प्रदेशतर्फ एकीकृत समाजवादीका ५४ सांसद छन्। सुदूरपश्चिममा एकीकृत समाजवादी ठूलो दल हो भने मधेस प्रदेशमा एमालेभन्दा ठूलो छ।

एकीकृत समाजवादीका एक पदाधिकारीका अनुसार आसन्न प्रदेश र प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा अहिलेकै संसदीय शक्ति बचाइराख्ने पार्टीको मुख्य चुनौती हो। ती पदाधिकारीका अनुसार एक वर्षको अवधिमा राजनीतिक रूपमा पार्टीका एजेन्डा स्थापित भए पनि संसदीय शक्ति कायम राख्ने अवको चुनौती छ। 'स्थानीय निर्वाचनमा हामीले सम्मानजनक उपस्थिति गराएका छौं, आसन्न प्रदेश र प्रतिनिधिसभा निर्वाचन हाम्रो लागि परीक्षा र चुनौती हो, यहाँ पास भएपछि स्थापित राजनीतिक शक्ति बन्नै बाटो खुल्छ,' ती पदाधिकारीले भने, 'हाम्रो ध्यान अबको निर्वाचनमा पार्टीलाई स्थापित गर्नमा हुन्छ र त्यहीअनुसारको रणनीति पनि बनाउँछौं।'

अध्यक्ष नेपालले पनि स्थानीय तहको मतलाई आधार मान्दा आगामी निर्वाचनमा एकीकृत समाजवादीले आफ्नो हैसियत देखाउन सक्ने दाबी गरे। 'स्थानीय निर्वाचनमा २७ प्रतिशत उम्मेदवार खडा गर्दा ९ लाख २७ हजार मत प्राप्त गरेका छौं, सबै ठाउँमा उम्मेदवार उठाएको भए १५ देखि २० लाखसम्म

मत पाउन सक्थ्यौं, यति मत पाउँदा १५ देखि २० सिटलाई कसैले रोक्न सक्दैन,' नेपालको दाबी छ, 'आउने चुनावको सन्दर्भमा समानुपातिक मतका आधारमा पनि हाम्रो पार्टीले आफ्नो हैसियत देखाउन सक्छ।'

निर्वाचन आयोगका अनुसार एकीकृत समाजवादीले स्थानीय निर्वाचनमा वडातर्फ ४ लाख २२ हजार मत ल्याएको छ। उसले नगर प्रमुखतर्फ ३ लाख १८ हजार र गाउँपालिका अध्यक्षतर्फ १ लाख ४० हजार मत पाएको छ। एक महानगरपालिका प्रमुख, एक उपमहानगरपालिका प्रमुख, १० नगरपालिका प्रमुख, आठ गाउँपालिका अध्यक्ष, १ सय ९० वडाअध्यक्षसहित एकीकृत समाजवादीले स्थानीय तहमा ९ सय ८६ स्थानमा जित निकालेको थियो।

प्रचार विभाग प्रमुख जगन्नाथ खतिवडाले पार्टीको मुख्य उपलब्धि नै तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीलाई सडकमा ल्याउनु भएको बताए। 'हाम्रो पार्टीले तत्कालीन प्रधानमन्त्री ओलीलाई सडक ल्याउन सफल भयो, देश र जनताको आवश्यकतामा गठबन्धन सरकार बन्यो, जसले प्राप्त उपलब्धि रक्षा गर्न सफल भयो,' उनले भने, 'यसलाई हामीले ठूलो सफलता र उपलब्धि ठानेका छौं।'

एक वर्षको अवधिमा एकीकृत समाजवादीमा २ लाख जना विभिन्न कमिटीमा संगठित भएको र ५ लाखभन्दा बढी संगठित सदस्यहरूको रेकर्ड अद्यावधिक भइसकेको दाबी

- विद्रोहको राजनीतिक र संगठनात्मक दुवै रूपमा पुष्टि भएको दाबी, प्रवक्ता भन्छन्- 'केपी शर्मा ओलीलाई सडकमा ल्याउनु मुख्य उपलब्धि'

खतिवडाको छ। यसबाहेक एकीकृत समाजवादीले आसन्न निर्वाचनका चुनौती सामना गर्न गठबन्धन, माओवादीसँग एकता, साना दलसँग एकता र एमालेका नेता-कार्यकर्तालाई भित्र्याउने रणनीति बनाएको छ। गठबन्धनको रणनीति एकीकृत समाजवादीका लागि अनुकूल बन्दै छ। ११ सदस्यीय कार्यदलमा एकीकृत समाजवादीबाट दुई सदस्य छन्।

पाँच दलीय गठबन्धनमा सिट बाँडफाँटबारे संवाद जारी छ। ०७४ को संघीय निर्वाचन नलडेका कारण एकीकृत समाजवादीका लागि छुट्टै मापदण्ड बनाउन गठबन्धन दलका नेताहरू सहमत छन्। एकीकृत समाजवादीले प्रतिनिधिसभातर्फ कम्तीमा २५ सिटमा दाबी गरेको छ।

अर्कोतर्फ एकीकृत समाजवादीले माओवादीसँग एकताको गृहकार्य गरेको छ। दुवै पार्टीका शीर्ष नेताबीच निर्वाचनपछि एकता गर्ने गरी तत्कालका लागि १० सदस्यीय संयोजन समिति बनाउने सहमति बनेको छ। दुवै पार्टी साझा घोषणापत्रमा चुनाव लड्न तयार भएका छन्। दुवैले छुट्टाछुट्टै घोषणापत्र मस्यौदा समिति गठन गरिसकेका छन्।

यसबीचमा एकीकृत समाजवादीले नेकपा (जनवादी), राष्ट्रिय जागरण परिषद, नेकपा (गौरवशाली), एकीकृत नेकपा र बहिर्गमित जनमुक्ति सेना आफ्नो पार्टीमा समाहित भएको बताएको छ। तर, एकीकृत समाजवादीका कैयौं नेता-कार्यकर्ता पुरानै घर एमालेमा पनि फर्केका छन्।

CHIEF TECHNOLOGY OFFICER (CTO) 2 No.

- Software Development experience of at least 10+ years in a reputable company. Experience in Software Development using the .NET framework for at least 7+ years. 5+ years' minimum practical experience managing and leading teams.
- Good understanding of banking or fintech industry is required.
- Good understanding of people, process, and delivery management.
- Solid understanding on Node JS/ASP.NET/MSSQL/MYSQL.
- Good understanding of IT Infrastructure management and DevOps.
- Master's degree in computer science or information technology.

ASSOCIATE PRINCIPAL ENGINEER .NET 2 Nos.

- Perform complex coding with focus on designing and architecting application solution.
- Over 6+ years of experience of Development in ASP.NET and MSSQL.

SENIOR SOFTWARE ENGINEER .NET 5 Nos.

- Perform hands-on coding as per the design and SRS.
- Over 4+ years of experience of Development in ASP.NET and MSSQL.

SOFTWARE ENGINEER .NET 10 Nos.

- Perform coding of assigned tasks.
- Over 2+ years of experience of Development in ASP.NET and MSSQL.

SENIOR SOFTWARE ENGINEER PYTHON 5 Nos.

- Perform hands-on coding as per the design and SRS.
- Over 4+ years of experience of development in Python and No Sql database.
- Data Analyst experience is a plus.

SENIOR SOFTWARE ENGINEER FULL STACK (NODE JS+ REACT JS) 5 Nos.

- Perform hands-on coding as per the design and SRS.
- Over 4+ years of experience of development in Node Js+ Reach Js and good skill on MySQL database.
- Knowledge on gRPC and Microservices architecture is a plus.

SOFTWARE ENGINEER FULL STACK (NODE JS+ REACT JS) 10 Nos.

- Perform coding of assigned tasks.
- Over 2+ years of experience of development in Node Js+ Reach Js and good skill on MySQL database.
- Knowledge on gRPC and Microservices architecture is a plus.

DEV OPS ENGINEER 5 Nos.

- Minimum 3 years of hands on experience of building Kubernetes cluster and deployment of container-based application.
- Knowledge of Cloud Computing (AWS, GCP & Azure)
- Experience working on CICD & solid experience with Linux administration.

SENIOR DBA 2 Nos.

- Minimum 5+ years of administration of MSSQL/MySQL server.
- Good understanding of database administration like, backup, clustering, and monitoring and query optimizations.

DATABASE ENGINEER 2 Nos.

- Minimum 2+ years of sql programming experience in MSSQL or MySQL.
- Ability to write high performing queries.

SENIOR BUSINESS/PRODUCT ANALYST 5 Nos.

- Minimum 4+ years of product management or quality management experience.
- Ability to lead the segment of product from conception to production.

QUALITY ANALYST: 8 Nos.

- Minimum 2+ years of quality control experience.
- Ability to prepare, execute test cases and prepare test results.

V

A

C

A

N

C

Y

IME Group is one of the most prominent business conglomerates of Nepal that encompasses businesses such as Remittance, Banking, IT, Communications, Energy, Tourism, Automobiles, Insurance and Infotainment under its umbrella. The Group values teamwork, accountability and morality, for yielding excellent results in all these businesses.

Today, IME Group aims to reach its mission of delivering services to empower all the stakeholders by integrating IT in its businesses. If you believe your core value aligns with our Pioneering Spirit value, and you have all the required expertise and qualifications to be a part of our Dream Tech Team, this is your sign.

EMPOWERING
NEPALI PRIDE

Interested candidates can send their updated CV on hr@imegroup.com.np clearly stating the position of their interest.

सम्पादकीय

प्रधानमन्त्री निवासको दुरुपयोग

मुलुकमा जुनै प्रधानमन्त्री आए पनि एउटा समानता छ— उनीहरूले बालुवाटारस्थित आफ्नो सरकारी निवासलाई निस्फुकी पार्टी कार्यालय बनाइदिन्छन् । अरू दलका प्रधानमन्त्रीले यही काम गर्दा विरोध गर्नेहरू पनि आफ्नो सरकार छँदा दलीय छलफलका निम्ति लुरुलू बालुवाटारै हाजिर हुन्छन् । तत्कालीन प्रधानमन्त्री केपी शर्मा ओलीले पार्टीका बैठक र औपचारिक-अनौपचारिक छलफल सरकारी निवासमा गरेकामा आवाज उठाउनेहरू नै अहिले बालुवाटार-बैठकमा धाइरहेका छन् । ‘ओलीले बालुवाटारलाई पार्टी कार्यालय मात्र होइन, पार्टी प्यालेसकै रूपमा प्रयोग गरे’ भन्नेहरू तै चुप मै चुप छन् । लालछ— अरू धेरै विषयजस्तै सरकारी स्रोत सदुपयोगको प्रश्न पनि नेपाली नेताहरूलाई प्रतिपक्षमा बस्दा मात्रै बोध हुन्छ ।

राष्ट्रपति, प्रधानमन्त्री वा विशिष्ट पदाधिकारीका परिवारको आवास प्रयोजनका लागि मात्र निवास उपलब्ध गराइएको हो, दल/गठबन्धनको बैठक गर्नलाई होइन । राजनीतिक-सामाजिक व्यक्ति हुनुका नाताले त्यहाँ प्रधानमन्त्रीले पारिवारिक जमघटका अतिरिक्त अरू व्यक्तिहरूसित भेटघाट गर्न अवश्य सक्छन्, विभिन्न व्यक्तिलाई निस्व्याउन पनि पाउँछन् । तर, दलको आन्तरिक होस् या अरू राजनीतिक बैठक/सम्मेलन/गोष्ठी या भोज नै गर्न भने पटककै पाउँदैनन् । फेरि, बालुवाटारै धाउनुपनि गरी पार्टीहरूलाई बैठकस्थल अभाव पनि छैन । दलका आफ्नै कार्यालय पनि छन् । संसद्मा प्रतिनिधित्व गर्ने राष्ट्रिय दलका लागि राज्यले २०४८ सालदेखि नै कर्मचारी र स्रोतसाधनसहित सिंहदरवारभित्रै संसदीय दलको कार्यालय उपलब्ध गराउँदै आएको छ । तैपनि आन्तरिक वा अन्तरदलीय बैठक बालुवाटारमै गर्नु भनेको सरकारी स्रोतसाधनको ठाडो दुरुपयोग हो ।

यस्ता बैठक-भेलामा हुने खर्चको भार राज्यकोपमाथि पर्छ । यस्ता बैठकका सबै खर्चको भुक्तानी प्रधानमन्त्री तथा मन्त्रिपरिषद् कार्यालयले ‘सञ्चालन खर्च’ शीर्षकमा गर्दै आएको छ । नियमविपरीत दलीय काममा यसरी राज्यकोष खर्चनु आफैँमा भ्रष्टाचार हो । मानौं, यस्तो खर्च प्रधानमन्त्री वा अरू कसैले व्यक्तिगत वा दलगत रूपमै वेहोर्छन् भने पनि प्रधानमन्त्रीको सरकारी निवास दलीय भेला गर्ने थलो होइन । बालुवाटार बैठकमा कति राज्यधन खर्च भयो भन्दा पनि यसको संकेत के हो र कस्तो सन्देश प्रवाहित भइरहेको छ भन्ने तथ्य पनि उक्तै महत्त्वपूर्ण हुन्छ । खासमा यति बुझ्न सुशासनविज्ञ भइरहनु पर्दैन, सामान्य चेत नै पर्याप्त हुन्छ । तर यही सहज बुद्धि पनि देशका राजनीतिक नेतृत्व गणमा तहनु विडम्बनापूर्ण छ । सरकारी निवासलाई दलको कार्यालयसरह सञ्चालन गर्न मिल्दैन भन्ने नैतिक मर्म विसर्ने हो भने पनि सुशासन (व्यवस्थापन तथा सञ्चालन) ऐन, २०६४ र सार्वजनिक खर्चलाई मिन्च्ययी र प्रभावकारी बनाउनेसम्बन्धी मापदण्ड, २०७८ ले प्रधानमन्त्री वा कुनै विशिष्ट पदाधिकारीलाई यो अधिकार दिन्न ।

प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवाले साउन १ मा बृहानीलकण्ठस्थित घरबाट सरकारी निवास बालुवाटार सरकै दिन कांग्रेसको पदाधिकारी बैठक त्यहीं राखेपछि, ‘बृहत् नागरिक आन्दोलन’ ले विर्वात जारी गरी आपति जनाएको थियो, ‘जोखिमपूर्ण जीवनयापन गरिरहेका जनताबाट संकलित करको अपमान नगर्न’ ध्यानाकर्षण गराएको थियो । त्यसपछि प्रधानमन्त्री देउवाले बालुवाटारमा पार्टी बैठक नराखे प्रतिक्र्दाता जनाएका पनि थिए । परन्तु, त्यसयता पनि कांग्रेस र सत्ता गठबन्धनका बैठक लगातार बालुवाटारमै भइरहेका छन् । सार्वजनिक तहबाट बारम्बार विरोध हुँदा पनि यस्तो प्रवृत्ति नसच्याउनु भनेको बलमिच्यार्इको नमुना हो । ‘मलाई कसले छेक्छ, र’ भन्ने शासकीय दम्भ र स्वेच्छाचारी प्रवृत्तिको द्योतक हो ।

प्रधानमन्त्री बाहिर जान नसक्ने परिस्थितिमा बाहेक निवासमै मन्त्रिपरिषदकै बैठक राख्नु पनि अशोभनीय मानिन्छ, दलीय बैठक राख्नु त नैतिक र कानुनी दुवै दृष्टिबाट अनुचित र आपत्तिजनक छ, यो चेत सम्वन्धित सबैलाई हुनुपर्छ । त्यसैले आफ्नै निवासमा भइरहेको यो आर्थिक दुराचार रोक्न प्रधानमन्त्री स्वयंले अग्रसरता लिएर उदाहरण प्रस्तुत गर्नुपर्छ । बालुवाटार बैठकमा सहभागी हुने नेतागण पनि सतर्क रहनुपर्छ । सम्वन्धित पार्टीका सचेत पंक्तिले पनि नेतृत्वलाई घचघच्चाउनुपर्छ । दु:खको कुरा, सरकारी स्रोतसाधनको खर्च कानुनअनुसार भए/नभएको अनुगमन र नियमन गर्न मुख्यसचिव संयोजक तथा प्रधानमन्त्री कार्यालय, अर्थ मन्त्रालय, संघीय मामिला, भौतिक पूर्वाधार र राष्ट्रिय योजना आयोगका सचिव र महालेखा नियन्त्रक सदस्य रहेको समिति होस् या प्रधानमन्त्री मातहतकै राष्ट्रिय सतर्कता केन्द्र, कसैले पनि यसबारे चासो दिएको छैन । सरकार प्रमुखकै अग्रसरतामा भइरहेको यो वैथित्य रोक्न राज्यका सम्वन्धित निकायहरू सक्रिय हुनुपर्छ ।

सम्पदाको नाश

समय अनुसार उपयुक्त हिसाबले सबलीकरण र संरक्षण नगर्दा सम्पदाहरू क्षय हुँदै जान्छन् । तर यसो गर्ने नाममा इतिहास नै भेटिने गरी कस्मेटिक र फिक्के-मिल्के बनाइयो भने मौलिकता नष्ट भएर जान्छ । दूर्दर्शिताको अभावमा हाम्रो देशका अयाह सम्पतिहरू नष्ट गरिएका वा कुरुप बनाइएका उदाहरण प्रशस्त छन् । यही सन्दर्भमा महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटाको जन्मघरलाई अदालतको आदेशविपरीत हाल सालै मौलिकता नै भेटिने गरी आधुनिक शैलीमा मर्मत-सम्भार तथा सबलीकरण गरिएको समाचार आएको छ । यो हाम्रो देश, समाज र भविष्य सबैका लागि चिन्ताको विषय हो । देशको समृद्धि भनेको आर्थिक विकास मात्र कदापि होइन । हाम्रो ऐतिहासिक सम्पत्ति जोगाउन, बचाउन सक्नु पनि हो । यस्ता गहन विषयमाथि गरिने हेलचक्र्याइंले भविष्यमा पछुताउनुपर्छ । एक पटक विगारिसकेपछि फेरि पुरानै शैलीमा फर्काउन सम्भव हुँदैन । सम्वन्धित निकाय तथा सरोकारवालाहरूले जिम्मेवार ढंगले सोचविचार गरी अगाडि बढिदिएमा सबैको कल्याण हुनेछ ।

– **कृष्ण कुम्परे**, *आदमटार, धादिङ*

आयल निगमको शोषण

लगातार ३ पटकसम्म पेट्रोलियम पदार्थको अन्तर्राष्ट्रिय मूल्य घटिसक्दा पनि नेपाल आयल निगमले एक पटक पनि मूल्य नघटाउनु उपभोक्ताको ढाड सेक्नु हो । मूल्य बढ्दा उपभोक्तासँग सोही अनुसार लिने तर घट्दा निगमको घाटा

धेरै छ’ भन्नु बेइमानी हो । व्यापारीले सामानको मूल्य घट्टाए, भाउ घटाएन भने कालोबजारी भनिन्छ, तर आईओसीले तीन-तीन पटक मूल्य

दृष्टिकोण

सम्पादकलाई चिठी

निजामती सेवा, व्यापारसहित विभिन्न पेसामा संलग्न व्यक्तिहरूसँग किताब पढ्ने बानीबारे प्रसंगबश कुराकानी चन्दा अधिकांशले भन्ने कुरा प्रायः एउटै हुने गर्छ, ‘किताब पढ्ने रहत त छ नि, तर के गर्नु भ्याए पो !’ अध्ययनलाई नै मूल कर्म बनाएका विद्यार्थीहरूले पनि अक्सर यस्तै तर्क गर्ने गरेका छन्, ‘दिनभरि पढेर घर फर्किनुपर्छ । असाइनमेन्ट र परीक्षाको तयारी गर्दिमा बाँकी समय बित्छ । फेरि भोलिपल्ट विहानै कलेज पुग्नुपर्छ । कोर्सबाहिरका किताब कति बेला पढ्नु र खे !’ किताब पढ्न समय जुटाउन नसकेका सबै जनाले स्मार्टफोनमा चाहिँ हरेक दिन केही घण्टा विताइरहेका हुन्छन् । मनले खाएको काम गर्न जस्तै व्यस्त दैनिकीमा पनि समय निकाल्न त आखिरमा सकिंदो रहेछ नि ! किताबलाई स्मार्टफोनजति प्रार्थमिकता नदिने क्रम बढ्दो छ । स्मार्टफोन लगायत डिजिटल स्क्रिनको बढ्दो प्रयोगले मानव जीवनमा पारेका प्रभावबारे विभिन्न देशमा अध्ययनहरू भएका छन् । यसले मानिसको व्यक्तिगत तथा सामाजिक जीवनमा पारेका नकारात्मक असर न्यूनीकरण गर्न पढ्ने बानी सहायक हुन सक्छ भनी प्रक्षेपण पनि भइरहेका छन् । यस्तो अवस्थामा स्मार्टफोन र किताबबारे एकमुष्ट विवेचना गर्नु सामयिक हुन्छ ।

इन्टरनेटको माखेसाड्लो

हाम्रो दैनिकी इन्टरनेटमा जेलिँदै जाँदा स्मार्टफोनविनाको जीवन कल्पनै गर्न नसकिने भएको छ । प्रविधिमा कूट देश अगाडि छन् भनी मापन गर्न हतियार उद्योगको प्रगतिलाई आधार बनाउने चलन पहिले थियो । अहिले सूचना-सञ्चार उद्योगको प्रगतिलाई त्यस्तो आधार बनाउन थालिएको छ । इ-सर्पिडको तीव्र विस्तारले अर्थतन्त्रको ठूलो हिस्सा स्मार्टफोनमा अटाउने आधार बनिंसकेको छ । सामाजिक सञ्जालमा मानिसहरू भूमिम्ने क्रम बढ्दै जाँदा त्यस्ता सञ्जालको आम्दानी चुलिएर सन् २०१६ मा १५ प्रतिशतभन्दा बढी मुलुकको कुल गार्हस्थ्य उत्पादनभन्दा बढी मापन भइसकेको छ । पछिल्लो समय फोर्ब्सका धनाइह्वरहरूको सूचीका नवप्रवेशीहरूमध्ये करिव एकचौथाइ चिनियाँ छन् । उनीहरू जवान छन् र तीमध्ये अधिकांश सूचना-प्रविधि सम्बन्धी व्यवसायमा आवद्ध छन् । न्युन पुँजी भएका युवालाई पनि उचमी बनाउन सूचना-प्रविधिले मद्दत गरिरहेको छ । यस्ता तमाम अवसर बोकेर उदाएको स्मार्टफोन अहिलेको समयको मियोका रूपमा स्थापित भइसकेको छ ।

स्मार्टफोनको महत्त्वलाई स्विकार्दै गर्दा यसका दुष्भावभावति आँखा चिम्तिसुचाहिँ महँगो हुन सक्छ । स्मार्टफोनको अधिक प्रयोगका परिणामबारे विवेचना गरी अमेरिकी मनोवैज्ञानिक डा. निकोलस कादरसले सन् २०१६ मा लेखेको किताब ‘ग्लो किड्स’ वारे चर्चा गर्नु यहाँ प्रासंगिक हुन्छ । पछिल्लो समय मानिसहरू स्मार्टफोन र भिडियोगेमको अम्मलका फाइरेका छन् । यसले उनीहरूको शारीरिक, मानसिक र सामाजिक विकासमा पारिरहेको विघ्नबाधाबारे प्रकाश पार्दै किताबमा डिजिटल स्क्रिनको प्रयोग अनियन्त्रित बन्दै जाँदा बालबालिकासहित सबै उमेरसमूहका मानिस जोखिममा परिरहेकोतर्फ सजग गराइएको छ ।

स्मार्टफोन जब आवश्यकतामा सीमित नरही लत बन्छ, तब यसको अम्मल लागुऔषध दुर्घ्यसनको जस्तै बन्न पुग्दो रहेछ । सन् १९९८ मा गरिएको एउटा अनुसन्धानले भिडियोगेम खेल्दा वा सम्भोग गर्दा मानिसको दिमागमा अनापन्नप्रदायक हार्मोन (डोपामिन) सय प्रतिशतले बृद्धि हुने तथ्य फेला पारेको थियो । त्यसयता आईटी इन्जिनियरका अतिरिक्त मनोवैज्ञानिकदेखि न्युरोसाइन्टिस्टसमेतको सहयोगले किताबमा डिजिटल स्क्रिनको प्रयोग अनियन्त्रित बन्दै आइँदा बालबालिकासहित सबै उमेरसमूहका मानिस जोखिममा परिरहेकोतर्फ सजग गराइएको छ ।

स्मार्टफोनबाट मानिसको सांस्कृतिक जीवन पनि अछुतो छैन । स्मार्टफोनसँग बढ्ता नजिकिने मानिस परिवार र समाजबाट टाढिन्छ । सूचना-प्रविधिका क्षेत्रमा निरन्तर भइरहने नयाँ प्रयोग, सुधार र आविष्कारबारे अद्यावधिक भइरहनपनि, नत्र पछि परिने भयले मानिसलाई गाँजेको छ । यसले नयाँ आम मनोवृत्तिलाई आकार दिइरहेको छ । लिन्डा युफुहले आफ्नो किताब ‘द ग्रेट इकोनोमिस्ट्र्स’ मा अर्थशास्त्री जोसेफ सार्मापेट्रको ‘क्रियेटिभ डिस्ट्रुक्सन’ को अवधारणालाई सूचना-प्रविधिका सन्दर्भमा व्याख्या गर्ने क्रममा ब्रान्डप्रति उपभोक्ताको विश्वास अब हिनजोस्तो स्थिर नरहेको जिकिर गरेकी छन् । अमेरिकी स्टिक मार्केटमा सूचीकृत कम्पनीहरूको औसत आयु सन् १९५८ मा ६१ वर्ष थियो, जुन घट्टेर अहिले १८ वर्षमा पुगेको छ । अहिले प्रतिष्ठित ब्रान्डहरू केही

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

‘जे होस्, बालेनको अभियान रोकिनु हुन्न’

●●●
ठूलालाई चैन, सानालाई नियम हुनु भएन । राजनीतिक दलको संरक्षणमा मौलैकाका माफियाहरूलाई कानुनी अधिकार प्रयोग गरी कारवाही गरेरै छाड्नुपर्छ ।

- **इच्छा राई**

●●●
नेपालमा जे गरे पनि हुन्छ भन्ने प्रवृत्तिलाई बालेनले रोक्ने साहस देखाएका छन् । यस्तो कार्य गैरकानुनी काम गर्ने सबैलाई चेतावनी हो । काठमाडौँका जनताले यस्तो कामलाई साथ दिन्छन् ।

- **दिव्या खड्का**

●●●
बालेनलाई न दलका ठूला नेता रिसाउलानु भने पीर न त पद सकिएपछि काम पाईदैन भन्ने । कानुनविरुद्धका क्रियाकलापका खिलाफ उठाइएको छ । तर, पीडितहरूले आफ्नो लगानीमा

घटाउंदा पनि नघटाउनुचाहिँ कालो बजारी भएन ? निगमले कर्मचारी खर्च र व्यवस्थापनलाई देखाएर उपभोक्तामाथि शोषण गरिराख्नु किमार्थ सुरुअदैन ।

सम्पादकलाई चिठी

हेरोइन र अफिमलाई चिकित्सा जगत्ले पेनकिलरका रूपमा हेरेको थियो । सही प्रयोग गर्न नसक्दा प्रकारान्तरमा ती अम्मलका साधन बन्न पुगे । स्मार्टफोनप्रतिको निर्भरतालाई अम्मलको रूप लिन नदिन किताब पढ्ने बानी पनि विकास गर्न आवश्यक छ ।

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

चिकित्सा प्रयोजनमा ल्याउनेबारे गरिएका अनुसन्धान सफलताउन्मुख रहेका विवरणहरूबारे पनि कादरसको किताबमा चर्चा छ ।

मानसिक अस्थिरता र बेचैनी, एकाग्रता र स्मरणशक्तिको कमी, विषादजस्ता मानसिक समस्या, रिसाहापन, पागलपन आदि स्मार्टफोनको अम्मल र लागुऔषध दुर्घ्यसन दुवैका साभ्ना परिणाम रहेछन् । स्मार्टफोनको अधिक प्रयोगले मानिसको शारीरिक गतिविधिका कमी ल्याउंदा संसारको मुख्य स्वास्थ्य समस्याका रूपमा मोटोपन दरिन पुगेको छ । यसले निद्राको गुणस्तर र मात्रा दुवैको क्षय गराएर स्वास्थ्यमा गम्भीर असर पुऱ्याइरहेकोबारे निद्रा विशेषज्ञ डा. म्याथ्यु वाकरले आफ्नो किताब ‘हवाइ वी रिक्प’ मा विवेचना गरेका छन् । युट्युब र भिडियोगेममा बालबालिका, किशोरकिशोरी र युवायुवती घण्टौ रतिन थालेपछि अतिरिक्त पठनसहित खेलकूदमा उनीहरूले विताउने औसत समय घट्टेो छ । यसबाट शारीरिक र मानसिक विकासमा बाधा पुग्नका साथै खेलकूदमाफत सहकार्य र प्रतिस्पर्धाको मर्म सिकेर सामाजिक बन्ने उनीहरूका अवसर पनि सांघुरिँदै गएका छन् । यस्ता समस्या बढ्दै जान थालेपछि विभिन्न देशमा इन्टरनेटको अम्मल छुटाउने उद्देश्यसहित सुधारगृह खोल्ने र यसका लागि विशेषज्ञ तयार पार्ने क्रम जारी छ । यस्तो सम्भाविबत अवस्थालाई विचारेर चीनले सन् २००८ मै इन्टरनेटको अम्मललाई प्रमुख स्वास्थ्य समस्याको सूचीमा राखेको प्रसंगबाट प्रेरणा लिने क्रम पनि बढ्दो छ ।

स्मार्टफोनबाट मानिसको सांस्कृतिक जीवन पनि अछुतो छैन । स्मार्टफोनसँग बढ्ता नजिकिने मानिस परिवार र समाजबाट टाढिन्छ । सूचना-प्रविधिका क्षेत्रमा निरन्तर भइरहने नयाँ प्रयोग, सुधार र आविष्कारबारे अद्यावधिक भइरहनपनि, नत्र पछि परिने भयले मानिसलाई गाँजेको छ । यसले नयाँ आम मनोवृत्तिलाई आकार दिइरहेको छ । लिन्डा युफुहले आफ्नो किताब ‘द ग्रेट इकोनोमिस्ट्र्स’ मा अर्थशास्त्री जोसेफ सार्मापेट्रको ‘क्रियेटिभ डिस्ट्रुक्सन’ को अवधारणालाई सूचना-प्रविधिका सन्दर्भमा व्याख्या गर्ने क्रममा ब्रान्डप्रति उपभोक्ताको विश्वास अब हिनजोस्तो स्थिर नरहेको जिकिर गरेकी छन् । अमेरिकी स्टिक मार्केटमा सूचीकृत कम्पनीहरूको औसत आयु सन् १९५८ मा ६१ वर्ष थियो, जुन घट्टेर अहिले १८ वर्षमा पुगेको छ । अहिले प्रतिष्ठित ब्रान्डहरू केही

स्मार्टफोन र किताब

र बेचैन बनाउँदै लगेका बेला यस्तो खालको गहिरो पठन हामीलाई अफ चाहिएको छ ।

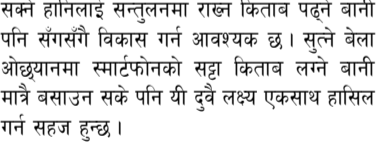
डिजिटल युगमा किताबको उपादेयता सफिएको छैन, बरु अफ बढेको छ भन्ने निष्कर्षसहित सन् २०१८ मा एक प्रतिष्ठित प्रकाशन संस्थामार्फत मार्था सी. पौनट्टेन र रोबर्ट पी. वेक्सलरको ‘हवाइ रिडिङ बुक्स स्टिल म्याटर्स’ शीर्षक शोधमूलक किताब प्रकाशित भएको थियो । इन्टरनेट युगमा कला र ध्यानबारे अध्ययन गरेका स्मेन विक्टर्ससले साहित्यको गहिरो पठनलाई ‘सुस्त्री गरिने किताबको ध्यानस्थ पठन भनेको सन्दर्भलाई लेखकद्वयले उल्लेख गरेर त्यसप्रति सहमति दर्साएका छन् । उनीहरूका अनुसार गहि्रिएर पढ्दा हाम्रा आँखा अक्षरमाथि वौडिँरहेका मात्र हुँदैनन्, अक्षरले निर्माण गरेको काल्पनिक संसारछेउ हामीले आफ्नो अलग संसार पनि मनमनै बनाइरहेका हुन्छौं । लामो समयसम्म गरिने यस्तो पठनले हामीमा धीरताका साथै कुरूपता पनि जगृत गराउँछ । किताब पढ्दै गर्दा हामी पात्रहरूका भोगाइलाई गहिरोसँग महसुस गर्छौं । उनीहरूसँगै रमाउँछौं । उनीहरूको शोकमा आफ्ना आँखा भिजाउँछौं । यस्तो पठनले मानिसमा अरूको मनोभाव बुझ्ने र अरूको दृष्टिबाट जीवनजगत् नियाल्ने क्षमताको विकास गराउँछ । स्मार्टफोनले मानिसलाई परिवारबाट पनि एकट्याएर आत्मकेन्द्रत भनि स्वाधी बनाइरहेको भनिएका बेला अरूको भावनालाई कदर गर्न सक्ने पात्रता मानिसमा विकास गराउन किताबले मद्दत गर्न सक्छ ।

एक हिाबले सोच्दा स्मार्टफोनको युगमा पठन संस्कृति अफ विकास हुनपनि हो । किनकि यसले किताबको सुनिश्चितता सहज गर्नुका साथै किताबप्रेमीहरूलाई एकअर्कासँग जोड्न र एकअर्काबाट प्रेरित हुन मद्दत गरेको छ । नेपालमा पनि २३ हजारभन्दा बढी किताबप्रेमीहरूलाई समेट्दै फेसबुक ग्रुप ‘बुकाहोलिक्स’ सञ्चालन भइरहेको छ । मानिसलाई किताबप्रति आकर्षित गर्न यस्ता पहलकदमी सहायक भए पनि पठन संस्कृति प्रबर्द्धन गर्न पर्याप्तचाहिँ साबित भएका छैनन् ।

स्मार्टफोनले किताबप्रतिको अभिरूचिमा कमी ल्याउनुका साथै किताब पढ्ने तरिकामा पनि बदलाव ल्याएर यसको उपादेयता घटाइरहेको छ । समाचार, लेखरचना, कथा, कवितासहित सिंगै किताब स्मार्टफोन अथवा ट्यापट्यापमा पढ्न जमर्को गर्ने मानिसको संख्या बढ्दो छ । तर स्क्रिमार्फत गरिने अध्ययनबाट पठनको पूर्ण लाभ हासिल हुँदैन । यसका विभिन्न कारण छन् । इन्टरनेटले हामीमा धेरै काम एकसाथ गर्नु बानीको विकास गराएको छ । स्मार्टफोन अथवा ट्यापट्यापमा पढ्दै गर्दा हामी सामाजिक सञ्जालसहित विभिन्न वेबसाइटमा जोडिँएका हुन्छौं । यसले ध्यानमग्न पठनलाई अवरुद्ध गर्छ । सामाजिक सञ्जालका नोटिफिकेसनले एकाग्रता भंग गर्छ । त्यही भएर विज्ञहरू इन्टरनेटमार्फत हुने पढाइ खिण्डत हुन्छ भन्छन् । यही कुरा विचारेर किन्छल ले पढ्नुबाहेकका प्रयोजनमा उपयोग गर्न नमिल्ने ट्याबलेटजस्तो इ-बुक रिडर विकास गरेको छ । तर यसले पनि पठन संस्कृति उकास्न सकेको छैन ।

फेरि इन्टरनेटमार्फत गरिने पठनका आफ्नै सीमा छन् । शीर्षक वा कि-वर्ड सर्च गरेर आफूलाई चाहिएको हरफ वा अनुच्छेद मात्रै पढ्न यसमा सफल हुन्छ । यस्तो प्रवृत्तिले गर्दा विश्वविद्यालयमा पनि सिंगै किताबको सट्टा निश्चित अध्याय वा खण्ड मात्रै पढ्न अभिरूचि देखाउने जमात बढ्दो छ भन्दै फ्राँचक फुरेडोले आफ्नो किताब ‘ह्वेर ह्याम अल द इन्टलेक्चुअल्स गन’ मा चिन्ता व्यक्त गरेका छन् । गहिरो गरी आघोषाण किताब पढ्दा हासिल हुने फाइदा यस्तो पठनबाट प्राप्त हुँदैन ।

स्मार्टफोन र इन्टरनेट संस्कृतिका यस्ता दुर्गुणहरूको चर्चा गर्नुको अर्थ सूचना-प्रविधिको विरोध गर्नु होइन । यस्तो चर्चाले प्रविधिलाई समग्रमा बुर्केर यसको हानि न्यूनीकरणमा सहयोग गर्न सक्छ । कोकिनलाई कुनै समय मनोविद् सिम्पन्स फ्रायडले डिप्रेसनको उपचारमा काम लाने अद्भूत औषधि भनेका थिए । हेरोइन र अफिमलाई चिकित्सा जगत्ले पेनकिलरका रूपमा हेरेको थियो । सही प्रयोग गर्न नसक्दा प्रकारान्तरमा ती अम्मलका साधन बन्न पुगे । यी अनुभव हाम्रा मार्गदर्शक हुन् । स्मार्टफोनलाई हामीले जीवन सहज बनाउने प्रयोजनमा ल्याउन सक्नुपर्छ । यसप्रतिको निर्भरतालाई अम्मलको रूप लिन नदिन र यसले गर्न सक्ने हानिलाई सन्तुलनमा राख्न किताब पढ्ने बानी पनि संग्रहीण विकास गर्न आवश्यक छ । सुत्ने बेल ओड्छयानमा स्मार्टफोनको सट्टा किताब लाने बानी मात्रै बसाउन सके पनि यी दुवै लक्ष्य एकसाथ हासिल गर्न सहज हुन्छ ।

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

सम्पादकलाई चिठी

मेयर बालेनको प्रयास प्रशंसीय छ । तत्काल केही अस्वीकार भए पनि यसले दीर्घकालमा सबैलाई फाइदा हुन्छ ।

– **गोकर्ण गिरी**

●●●

आवेग र उत्तेजनामा नआई काम गर्नुहोला मेयर साव ! राम्रो काममा सबैले साथ दिनेछन् ।

– **सागर साउद**

●●●

अवैध जति सबै ठाउँका संरचना हटाउनेपछि कहीं हटाउने कहीं नहटाउने गर्‍यो भने अपजस आइहाल्छ नि !

- **इन्दिरा निरौला कट्टवाल**

●●●

कुनै नेताले आजसम्म गर्न नसकेको काम बालेनबाट थालनी हुँदै छ, राम्रोलाई राम्रो भन्ने

– **दीपक डिमडुङ**

●●●

अवैध संरचना भत्काउने र देशको राजधानी काठमाडौंलाई सफा, सुन्दर र स्वच्छ बनाउने

●●●

कुरै नेताले आजसम्म गर्न नसकेको काम बालेनबाट थालनी हुँदै छ, राम्रोलाई राम्रो भन्ने हक नागरिकलाई छ ।

– **मोहन पौडेल**

●●●

नै कफ्कर हुन्छ, सरकारको यो विषयमा तत्काल ध्यान जानु जरुरी छ ।

- **तिलप्रसाद न्यौपाने**, *रातमाटे, नुवाकोट*

विवाह कून उमेरमा ?

रीता साह

अचेल विवाहको उमेर २० वर्षबाट १८ वर्षमा भानुपर्ने बहस चलिरहेको छ । यस्तो बहस विभिन्न महिलावादी संघसंस्थाको मन्त्र्यदेखि संसद्को रोस्ट्रमसम्म पुगेको छ । बालवालिकाहरू कमै उमेरमा भागेर विवाह गर्ने चलन बढ्दै गएको र यसरी भागी विवाह गर्दा केटी पक्षले केटामाथि बलात्कार र अपहरणको मुद्दा हाल्ने गरेकाले विवाह गर्ने उमेर घटाउनुपर्ने तर्क गरिन्छ । नागरिकता पाउने उमेर १६ वर्ष र भोट हाल्ने उमेर १८ वर्ष भएपछि विवाहको उमेर २० वर्ष किन राख्ने भन्दै वर्तमान कानूनमन्त्रीले संसदमै विवाहको उमेर घटाउने वकालत गरेपछि बहस फुल्ने तातेको छ । महिला आन्दोलनको एउटा प्रमुख मुद्दा बालविवाह अन्त्य हुनुपर्ने रहिआएको थियो । त्यसैले करिव सय वर्ष पुरानो यो मुद्दामा प्राप्त उपलब्धिलाई जोगाउनुपर्नेमा खोलन खोजिएको भन्दै महिला अधिकारकर्मीहरू व्यापक विरोधमा उभिएका छन् ।

यस सवालमा मानिसहरू विवाहको उमेर घटाउन हुने र नहुने गरी मुख्यतः दुई खेमामै विभाजित देखिन्छन् । एकातिर यौन सम्बन्ध र मताधिकारको जस्तै गरी विवाहको उमेर पनि घट्टनुपर्ने तर्क आउने गरेको छ, अर्कातिर बालविवाहलाई प्रजनन स्वास्थ्य, बालअधिकार, शिक्षा, रोजगारीजस्ता लैंगिक समानताका दृष्टिले हेर्नुपर्ने धारणा राखिने गरेको छ । यसरी विवाहको उमेर घटाउने बहस चुलिइरहेदा बालविवाहको अवस्था, कानुनी व्यवस्था, कानूनमा रहेको खाडल र यसबाट पर्न सक्ने प्रभावबारे ध्यान दिन आवश्यक छ ।

संवैधानिक एवं कानुनी व्यवस्था

नेपालको संविधान-२०७२ को धारा २९(५) को बालवालिकाको हक अन्तर्गत कुनै पनि बालवालिकालाई बालविवाह, गैरकानुनी औसापसार र अपहरण गर्न वा बन्धक राख्न नपाइने व्यवस्था छ । सोही धाराको उपधारा ६ मा संस्कृति वा धार्मिक प्रचलनका नाममा कुनै पनि माध्यम वा प्रकारले दुर्व्यवहार, उपेक्षा वा शारीरिक, मानसिक, यौनजन्य वा अन्य कुनै प्रकारले बालवालिकालाई शोषण गर्न वा अनुचित रूपमा प्रयोग गर्न पाउन्न । यस विपरीतका कार्य कानून वर्मोजम दण्डनीय हुने र पीडित बालवालिकालाई पीडनबाट कानून वर्मोजम क्षतिपूर्ति पाउने संवैधानिक हक पनि छ ।

मूलकी अपराध संहिता-२०७५ ले विवाह गर्ने व्यक्तिको उमेर २० वर्ष तोकिएको कसैले विवाह गर्न वा गराउन हुँदैन भनेको छ । ऐनमा तोकिएको उमेर नपुगी भएको विवाह स्वतः बढेर हुने व्यवस्था छ । बालविवाहको कसुर गर्ने व्यक्तिलाई २ वर्षसम्म कैद र २० हजार रुपैयाँसम्म जरिवाना हुन्छ । नेपाल सरकारले दिगो विकास लक्ष्यहरूको कार्यसूचीमा सन् २०२० सम्ममा नेपालमा बालविवाह अन्त्य गर्ने घोषणा पनि गरेको छ । समग्रमा, नेपालको संविधानले नै बालविवाहलाई गैरकानुनी करार गर्दै दण्डनीय बनाएको छ । करिव ७ वर्षदेखि यसको अभ्यास पनि हुँदै आइरहेको छ ।

धरातलीय अवस्था : बालविवाह एउटा सामाजिक कुरीति हो । तर हाम्रो समाजले यस कुरीतिलाई संस्कृतिकै रूपमा अभ्यास गर्दै आइरहेको छ । कानूनले बालविवाहलाई अपराध माने पनि समाजमा यो अर्को पनि चलनमै छ । विश्वव्यापी तथ्यांक हेर्दा, सबैभन्दा बढी बालविवाह हुने १० देशमा नेपाल पनि पर्छ । दक्षिण एसियाली देशहरूमा चाहिँ नेपाल तेस्रो बढी बालविवाह हुने देश हो । पहिलो स्थानमा बंगलादेश छ भने दोस्रोमा भारत । सन् २०१६ को नेपालको जनसंख्या तथा स्वास्थ्य सर्वेक्षण अनुसार, २५-४९ वर्ष उमेर समूहका विवाहित महिलाहरूमध्ये ७२ प्रतिशतको विवाह २० वर्ष नपुग्दै हुने गरेको छ । मधेश प्रदेशको जनसांख्यिक स्थितिबारे करिब संवत् २०७६ मा प्रकाशित एउटा प्रतिवेदनमा मधेश प्रदेशमा विवाह २० प्रतिशत महिलाको विवाह २० वर्ष पुगनुअघि नै भैसकेको हुन्छ । यसरी बहुसंख्यक महिलाको विवाह कानूनले निर्धारण गरेको उमेरभन्दा अघि नै हुने गरेको छ । अहिलेको कानूनमा विवाहको उमेर २० वर्ष तोकिएको छ । मधेश प्रदेशमा सबैभन्दा बढी सप्तरी जिल्लामा ८२ प्रतिशत बालविवाह हुने गरेको युनिसेफको सन् २०१४ को सर्वेक्षणमा उल्लेख छ । हुशेशगत हिसाबले हेर्दा बालविवाह सबैभन्दा बढी मधेश र कर्णाली प्रदेशमा हुने गरेको छ । त्यस्तै, जातीय र सामुदायिक हिसाबले हेर्दा दलित, मुस्लिम, निम्न वर्ग र ग्रामीण भेगमा

विश्वव्यापी तथ्यांक हेर्दा, सबैभन्दा बढी बालविवाह हुने १० देशमा नेपाल पनि पर्छ । दक्षिण एसियाली देशहरूमा चाहिँ नेपाल तेस्रो बढी बालविवाह हुने देश हो । पहिलो स्थानमा बंगलादेश छ भने दोस्रोमा भारत ।

बढी बालविवाह हुने गरेको छ । पछिल्लो समय किशोरकिशोरीले आफैँ पनि प्रेम सम्बन्ध गाँसेर कम्ति उमेरमा विवाह गर्ने गरेको पाइएको छ । बहुआयामिक प्रभाव : बालविवाहले बालवालिकाको जीवनमा बहुआयामिक असर पाउँछ । बालकभन्दा पनि बालिकालाई बढी ।

पहिलो, कम उमेरमा विवाह हुँदा सबैभन्दा बढी यसको असर प्रजनन स्वास्थ्यमा पर्ने गर्छ । हामीकहाँ विवाह हुनोबित्तिकै बच्चा पाउने चलन व्याप्त छ । किशोरावस्थामा पाठेघर बच्चा पाउनका लागि तयार भइसकेकै हुँदैन, जसले गर्दा बच्चा कम तौलको वा महिला नपुगी जन्मिने, पाठेघर फुर्नजस्ता समस्या हुन्छन्; आमा र बच्चाको मृत्युसम्म हुने जोखिम रहन्छ । युुन विमेनको नेपालमा महिला प्रगति (सन् १९९५-२०१५) प्रतिवेदन अनुसार, नेपालमा मातृ मृत्युदर प्रत्येक १ लाख प्रसूतिमा १७० जना छ । त्यस्तै, ५ वर्षमुनिका प्रत्येक १ हजार शिशुमा ५४ जनाको मृत्यु हुने गरेको छ । यसको प्रमुख कारणभन्थे एउटा हो— बालविवाह । जनस्वास्थ्यविद् का अनुसार, बच्चा पाउने उपयुक्त उमेर २५ देखि ३५ वर्षसम्म हो । २० वर्षमुनिको उमेरमा बच्चा पाउँदा आमा र बच्चा दुवैलाई जोखिम हुन्छ ।

दोस्रो, बालविवाहले बालवालिकालाई शिक्षा प्राप्त गर्ने मौलिक हकबाट वञ्चित गर्छ । त्यसैले यसबाट बालिकाहरू बढी प्रभावित हुने गर्छन् । हाम्रो समाज पितृसत्तात्मक सोच र संरचनामा आधारित छ, जहाँ घरसहित बालवालिका स्याहारनै काम महिलावले गर्नुपर्ने अनिवार्य तर अधिपतिय व्यवस्था छ । अरु महिलाभिन्न पनि घरकी बृहारीले घर-व्यवहार धान्नुपर्ने हुन्छ, चाहे त्यो बृहारी कसिलै किन नहोस् । त्यसले गर्दा विवाहपछि कुनै बृहारीले पढाइको निरन्तरता दिनु भनेको ठूलै पहाड फोर्नुपरह हुन्छ । शिक्षाविद्हरूका अनुसार, नेपालमा बालिकाहरूको स्कूल 'ड्रपआउट' हुने एक प्रमुख कारण बालविवाह पनि हो । यसरी ड्रपआउट हुनेमा अधिकांश दलित, मुस्लिम र निम्न वर्गका बालवालिका हुन्छन् । जव बालिकाहरू विवाहका कारण शिक्षा आर्जन गर्न सक्दैनन्, रोजगारी पाउन पनि सक्दैनन्, आर्थिक रूपले सधैँभरि अरुमाथि निर्भर हुन पुग्छन्, कालान्तरमा तिनीहरूको आर्थिक सशक्तीकरण पनि हुन सक्दैन ।

तेस्रो, हाम्रो समाजमा अरु पनि परम्परा, चलन वा रीतिरिवाजका नाममा बालविवाह हुँदै आएको छ । धर्म हुनेजस्ता भ्रम तथा गलत मान्यताले गर्दा बालवालिकाको कसिलो उमेरमै विवाह भएको देखिन्छ । यसका कारण बालवालिकाको शारीरिक, मानसिक तथा संवेगात्मक विकासमा अवरोध हुन्छ । कसिलै उमेरमा विवाह गरेर सानै उमेरमा बुबाआमा बन्दा जीवनमा दीर्घकालीन असर पर्छ । यसबाट बालवालिकाको चेतनी विकास अवरोध हुन्छ, उनीहरू विभिन्न अवसरबाट वञ्चित हुन्छन् । त्यसैले के विर्सनु हुन्न भने, बालवालिका मन्त्री ऐन-२०७५ ले बालविवाहलाई दण्डनीय बनाएको छ ।

बहस थरीथरीका

विवाहको उमेर घटाउनुपर्छ, भन्नेहरूले यसलाई लिएर अनेक तर्क दिने गरेका छन् ।

यौन सम्बन्ध राख्नका लागि कानूनले १८ वर्ष उमेर तोकेको छ तर विवाहको उमेर किन २० वर्ष भन्नेहरूले के बुझ्नुपर्छ भने, यौन सम्बन्ध र विवाह दुई फरक विषय हुन् । हाम्रो समाजमा विवाह गर्नु भनेको बच्चा पाउने लाइसेन्स प्राप्त गर्नु बराबर मानिन्छ । अर्को कुरा, विवाहसँगै केही जिम्मेवारी पनि जोडिएर आउने गर्छन्, जुन कसिलै उमेरमा विहे गर्नेहरूले वहन गर्न सक्दैनन् ।

अर्को तर्क छ— नागरिकता लिने उमेर १६ वर्ष मानिएको छ भने विवाह किन २० वर्षमा ? नागरिकताको अधिकार प्राप्त गर्नु र मतको अधिकार पाउनु पनि भिन्नाभिन्न विषय हुन् । यस्ता तर्कहरू कुनै तथ्यमा आधारित नभई भावनात्मक हुन्, जसको बालविवाहसँग कुनै तुक छैन । बहसमा आएको अर्को पक्ष हो— केटामाथि लगाइने आरोप । २० वर्ष नपुग्दै किशोरकिशोरीले स्वेच्छाले विवाह गर्दा यस्ता कतिपय सम्बन्धहरू बढो जाँदल हुन पुग्छन् । यस्तो खास गरी अन्तरजातीय विवाहमा हुने गर्छ । यस्ता घटनामा प्रायः केटी पक्षले बालविवाहमा नभई केटामाथि बलात्कार र शरीर बन्धकको मुद्दा चलाउने गरेका छन् । बलात्कार र शरीर बन्धक गम्भीर अपराध अन्तर्गत पर्छ । पछिल्लो समय धेरै किशोरीलाई यस्तो गम्भीर आरोप लाग्ने गरेको छ । तर यस्तो प्रवृत्ति देखिनुमा गल्ती बालविवाहको नभई कानूनमा भएको छिद्र (लुप होल) को हो । यस्ता आरोप गम्भीर बहस हुनुपर्छ । समाधानको पहल पनि हुनुपर्छ । बालविवाहको घटनामा बलात्कार र शरीर बन्धकजस्ता भ्रूटा मुद्दा बनाउने व्यक्तिलाई पनि कानुनी दायरामा ल्याउनुपर्छ । विवाहको उमेरसीमा घटाउनु त्यसको समाधान हुन सक्दैन । बालविवाह सम्बन्धी कानून बनेपछि समाजमा सकारात्मक प्रभाव परेको छ । बालविवाह घट्टे पनि गइरहेको छ । त्यसैले विवाहको उमेर घटाउनबारे सोच्नुभन्दा यसलाई थप प्रभावकारी रूपमा कार्यान्वयन गर्नुपर्ने सबै पक्षले पहल गर्नुपर्छ ।

महँगो निर्वाचन लोकतन्त्रलाई चुनौती

आरुनी लामिछाने

स्थानीय तहको निर्वाचन सकेर देश संघ र प्रदेशको निर्वाचनका लागि तयार हुँदै छ । निर्वाचनको विविध पक्षमा छलफल भइरहेको पनि छ । समाज परिवर्तनको सहज माध्यम र सता हस्तान्तरणको विधि निर्वाचन नै हो, जसले समाजको महत्वपूर्ण सवालहरूलाई निकास दिन्छ । निर्वाचनबाट खराब जनप्रतिनिधिलाई हराउन मिल्छ । राजनीतिक प्रतिनिधिहरूलाई कानुनी मान्यता दिन र जनताको सम्पुर्णताको उपयोग गर्न पनि निर्वाचन चाहिन्छ, यसले जनतालाई राजनीतिक रूपले प्रशिक्षित पनि गर्छ । जननेता मदन भण्डारीले जनताको बहुदलीय जनवाद सिद्धान्तमार्फत बहुदलीय प्रतिस्पर्धा, आन्विक निर्वाचन र बहुमतको सरकार अनि अल्पमतको विषयबारे भन्नुहुन्थ्यो— जनताले एक पटक गरेको निर्णय सधैंका लागि शाश्वत हुन सक्दैन । त्यसकारण निश्चित अवधिमा निर्वाचन हुनुपर्छ ।

विदितै छ, व्यवहारमा हाम्रो निर्वाचन कस्तो भइसक्यो । भर्खरको निर्वाचनले लोकतन्त्रलाई समृद्ध बनायो कि भन्नु दरिद्र, अहिले चिन्ताको विषय बनिरहेको छ । उसो त संसारभरिको निर्वाचनमा तिकडमबाजी हुँदैन भनेर कस्यमा गर्न सकिदैन किनभने राजनीतिको शास्त्रीय र आधुनिक दुवै परिभाषामा छलकपटलाई स्थान दिइएको छ । तर म यही तत्त्वमा समस्या देख्छु । हामी सबै जना जबजको आधारभूत मान्यता लोकतन्त्र, कानुनी राज्य, मानवाधिकार मान्ने ठाउँमा आइपुगेका छौं । हामीले अभ्यास गरिरहेको लोकतन्त्र आजका मुख्य दलहरूले मिलेर ठूलो आन्दोलनबाट ल्याएको हो तसर्थ यसको जगेर्ना र विकास गर्ने जिम्मा पनि यिनै दलहरूको हो । यसका लागि निर्वाचनमा सबै दलहरूले पारदर्शिता अपनाउनुपर्छ ।

स्थानीय निर्वाचनमा खास गरी समाजलाई पुर्‍याएको सेवा अनि व्यक्तिको बढाउ र लोकाप्रियता हेरिंदै रहेछ । मर्दापर्दा दुःखसुखमा सो व्यक्तिले कतिको साथ दिएको थियो, मृत्युकन हुँदो रहेछ । संसदीय निर्वाचनमा भने पार्टी, राष्ट्रिय एजेन्डा, व्यक्तिको राष्ट्रिय प्रभाव र पहुँच हेरिन्छ । सिद्धान्ततः निर्वाचन लोकतन्त्र ठीक छ, कि छैन जत्ति माध्यम पनि हो । लोकतन्त्र नाङ्गो आँखाले देख्न सकिन्न तर निर्वाचनको तराजुमा राखेर जोख्न भने सकिन्छ ।

जसरी पनि जित्नुपर्छ, भन्ने मानिसकता नै निर्वाचनमा देखा परेको मुख्य विकृति हो । यसले अरू विकृतिलाई निम्नत्रणा दिन्छ । जित्न साम, दाम, दण्ड र भेदको नीतिमा लाग्ने भो उम्मेदवार । हामीले पछिल्ला निर्वाचनहरूमा सुन्यौं कि, पार्टीका ब्यक्तिहरू मत खसाल्नुअघिको शून्य समयमा बोरका बोर पैसा लिएर घरघर सुलसुले भै गएको । उम्मेदवारले मतदातालाई तत्काल प्रभाव पार्ने गरी राहत वितरण गरे, क्षणिक मागहरूमा आणिक सहयोग गरे । निर्वाचन अभियान हेर्दै, हामीले पार्टी र व्यक्ति हेरेरन सोभै पैसाको निर्वाचन गरिरहेको महसुस भयो । जवकि निर्वाचन जित्न मन जित्नुपर्छ, मत किनेर हुन्छ । निर्वाचनमा योजना, कार्यक्रमहरूको प्रतिस्पर्धा हुनुपर्ने हो तर जसरी पनि जित्नेभन्ने मनोविज्ञानले सोभै मत किन्ने ठाउँमा निर्वाचन आइसकेको छ । निर्वाचनमा एक सुका पनि खर्च नहुनुपर्ने हो तर यहाँ पैसाको खोलो बग्ने गर्छ । लोकतन्त्र बचाउन निर्वाचनलाई पिसारहित बनाउनुपर्छ ।

देशको प्रधानमन्त्री तथा पूर्वप्रधानमन्त्रीहरूले पनि वारम्बार 'निर्वाचन निकै महँगो भयो' भन्ने गरेका छन् । निर्वाचन भन्नेवित्तिकै, पैसा सम्फेर नेताहरूलाई ज्वरो आउने गर्छ । हामीले यस्तो विकृति रोक्नुपर्छ । रोक्नका लागि निर्वाचन आचारसंहिताको कडाइका साथ पालना गर्नुपर्छ । कसैले चाहेर पनि पैसा बाँडेन, मतदातालाई अनुचित प्रभाव पार्ने अवस्था आउन दिनु हुन्न । चाहनेले पनि बाँड्न नपाओस् । उम्मेदवार एउटा योगीको अवतारमा उभिनुपर्छ । र, यसो गर्न युवा विद्यार्थीहरू अघि बढ्नुपर्छ । निर्वाचनमा पैसा बगाउनुपर्नाले सक्षम, विचारवान्, नयाँ सोच भएका युवाहरूले लड्ने आँट गरिरहेका छैनन् । युवासँग पैसा हुन्न । पैसा नहुनेले निर्वाचन जित्न सक्दैन भन्ने आम धारणा बनिसकेको छ । पैसाकै बलमा कतिपयले निर्वाचन क्षेत्र लालपुर्जा पास गरेर लिएजस्तो देखिन्छ ।

निर्वाचनमा अर्को विकृति पनि छ, कर्मचारी र पुलिसले निर्वाचन एकदम प्रभावित पाछ्न् । मैले आजसम्म कुनै पनि निर्वाचनमा स्वतन्त्र कर्मचारी देखेको छैन । आफूले समर्थन गरेको पार्टीलाई छाप हानेको मतपत्र आउँदा कर्मचारी खुसी हुन्छन् नत्र निराश । पुलिसको रवेया हेर्दा यस्तो लाग्छ, उनीहरू कसैलाई जिताउन काम खप्नै लागेका छैन । निर्वाचनका यस्ता र्थितिले कतिपय स्वतन्त्र व्यक्तिलाई केही निर्वाचन नै गलत त होइन भने परेको छ ।

निर्वाचनका लागि पार्टीहरूले नै इमान्दार र योग्य उम्मेदवार उठाउनुपर्छ, उसको गतिविधि पनि पारदर्शी हुनुपर्छ । नातावाद र कुपावादमा परेर कुकर्म र आपराधिक गतिविधिमा संलग्न उम्मेदवारलाई दलहरूले उठाउन हुँदैन । उठामा पनि जनताले हराउनुपर्छ । असल उम्मेदवारको विजयले नै लोकतन्त्र समृद्ध हुँदो हो । पारदर्शी निर्वाचनका लागि निर्वाचन सम्पन्न गराउने निकायहरू तटस्थ हुनु पनि उतिकै जरुरी छ । स्वतन्त्र पर्वव्येक्षक तथा नागरिक समाजले पारदर्शी निर्वाचनका लागि खबरदारी गरिरहनपर्छ । निर्वाचनलाई कम खर्चिलो, विवादरहित, निष्पक्ष, पारदर्शी र लोकतान्त्रिक बनाउन बरु दलहरू एक पटक हानुपर्छ भने पनि तयार हुनुपर्छ ।

लामिछाने अनैराश्वियवृका वरिष्ठ उपाध्यक्ष हुन् ।

आमवृत्तमा आत्मविश्वासको अल्पता

हुलाकी

उज्ज्वल प्रसाई

राष्ट्र मानिने अवधारणामा जति गर्व, आस्था र पहिचानजानित चाहना जोडिएका हुन्छन्, भयको उपस्थिति पनि उति नै जवर्जित हुन्छ । दुई ढुंगावीच खैरिएर तरुलकै पहिचान पनि गुम्ला र अर्कै केही भइएला भन्ने पिरल्लो नेपालीपनको घोटक हुन पुगेको त्यसै होइन । नेपाली भाषा (खस/पर्वत) को मियोमा बाँधिएको नेपालको आमवृत्तमा कसैले जाँगर चलाएर बृहत शोध गरे सम्भवतः चिन्ता, उत्कण्ठा र भयको सबैभन्दा ठूलो अंश भेट्नेछ । वाहिरिया भनिएकाहरूसँग डर, भित्रिका थुप्र 'अन्य' सँग उतिकै त्रास । भयग्रस्त मनोदशामा आफ्नो प्रतिरक्षाका खातिर गरिएको क्रमै काम दिगो संकचन र संस्थासम्म वन्न पुगेका प्रशस्त उदाहरण भेटिन्छन् ।

लेखक कमलमणि दीक्षितले विक्रम संवत् २०१० तिर नेपाली भाषामार्थ भित्र र बाहिर दुवैतिरबाट आक्रमण हुन थालेपछि यस भाषामा सेवारत लेखकलाई हैसला दिन मदन पुरस्कार स्थापना गरिएको भनेका छन् । गोविन्द गिरी 'प्रेरण' ले दीक्षितसँगै गरेको इमेल वार्ता (यो पुस्तकाकारमा प्रकाशित छ) मा उनले देशबाहिरका एक भिक्षु भन्दाले 'नेपाली भाषाको कुनै इतिहास छैन र भविष्य पनि हुनेछैन' भनेको र नेपालका प्रधानमन्त्री भइसकेका र साहित्यमा समेत लागेका चिन्ताप्रसाद कोइरालाले 'हिन्दीलाई नेपालको राष्ट्रभाषा मान्नुपर्ने' आशय व्यक्त गरेको प्रसङ्ग उल्लेख गरेका छन् । यी भनाइलाई नेपाली भाषा (र साथद समग्र राष्ट्र) माथिको आक्रमण बुझ्नेकैले मदन पुरस्कारजस्ता संस्था निर्माण गरिएको दीक्षितको कथनबाट थाहा पाइन्छ । उनले भनेका छन्, 'नेपाली कवि-लेखकहरू डिमोरलालाइन भइरहेका थिए । यस्तोमा नेपाली पनि सशक्त भाषा हो, यसमा कलम चलाउनेहरू पनि महान् हुन् भन्ने सन्देश दिनु आवश्यक थियो ।'

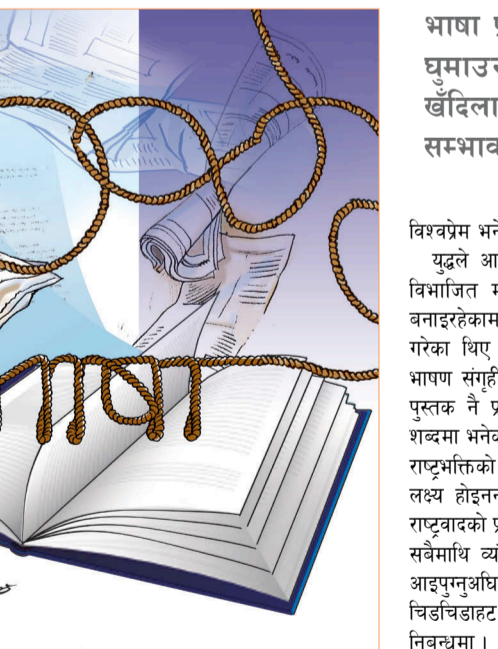
२०१० सालवपर नै हुनुपर्छ, प्रसिद्ध लेखक शंकर लामिछानेको ताहाचलस्थित डेरामा घटित एक सामान्य घटना यहाँ सन्दर्भित गर्नु रोचक हुन्छ । रत्ना लामिछानेले श्रीमान् शंकर वितेको तीस वर्षपछि, उनकै स्मृतिमा लेखेको एउटा निबन्धमा सो घटनाबारे बताएका छन् । डेरामा सजाउन शंकरले भारतीय चिन्तक तथा कलाकार रवीन्द्रनाथ ठाकुर (टैगोर) ले कोरेका पेन्डिङ फ्रेममा हालेर फुन्ड्याउन खोजिरहेका थिए । संजिदन लागेका चित्र भारतीय कलाकारले कोरेको थाहा पाएपछि, शंकरका भाइ यादव

लामिछानेले आपति जनाए । विदेशी चित्रको साटो आफ्नै देशका कलाकारले बनाएका देशकै चित्र सजाउनु उचित हुने राय प्रकट गरे । रत्नाका अनुसार पन्ध्र वर्षजतिका यादव देशप्रमले ओतप्रोत भएकाले त्यसो भनेका थिए । एकातिर त्यही राष्ट्रप्रमले साहित्य संबर्द्धनका निमित्त पुरस्कार स्थापना गराउँदै थियो भने, अर्कोतिर तन्त्रीहरूको 'अन्य' लाई हेर्ने दृष्टिकोण पनि निर्माण गर्दै थियो ।

तन्त्री वयमा लाग्दै गरेका यादवलाई टैगोरका पेन्डिङको गुणवत्ता, तिनमा व्यक्त भावो का कलाका रूपमा तिनका सामर्थ्य र कमजोरीबारे उनको चिन्ता थिएन । बरु उनमा हुर्किएको राष्ट्रप्रतिको आस्थाले टैगोरलाई नैरनेपाली, बंगालीभाषी, भारतीय र परचकी मात्रका रूपमा बुझ्न सघाउँथ्यो । नेपाली घरका भित्तामा टैगोरहरूका चित्र संजिदन थाले, आफू, आफ्नो पहिचान र मूलुक नै संकटग्रस्त हुन सक्छ भन्ने भयले उनलाई गाँजेको थियो । वा, भारतप्रतिको अरु चित्तदुखाइ पनि थिए होलान् । ठूलो देशको भइटोपल्ने भारतीयले हेपेको कुनै आभास पाएर पनि उनले त्यसो भनेका हुन सक्छन् । राष्ट्रप्रतिको उनको बुझाइ र आस्थामा आत्मविश्वासको कमी र त्रासको मात्रा बढी भएको उनको अभिव्यक्तिले देखाउँछ ।

दाजु लेखक शंकर लामिछानेले भाइलाई दिएको जवाफमा भने आत्मविश्वासको यो स्तरको अल्पता देखिँदैन । तत्पुन घतलाग्दो जवाफ दिन सक्ने व्युत्पन्न मतिंका कारण पनि हुन सक्छ, उनले बोलेको वाक्य रोचक छ । टैगोरका चित्र भित्तामा टाँस्दै शंकरले भनेछन्, 'आफ्नो देश त फ्यालबाट बाहिर हेरे भइहाल्थो नि !' उनको सरल, स्पष्ट र पुग्यो जवाफ बुझ्न यादव कति समर्थ थिए, थाहा छैन । शंकरको जवाफमा न आफ्नो देश र यताका कलाकारप्रति अतिरञ्जनापूर्ण मोह देखियो, न भारत वा अन्य देश र त्यहाँका बौद्धिकप्रति अनावश्यक क्षुधता नै । त्यसो त रवीन्द्रनाथप्रतिको हेदै ठूलो फुकाव भएको उनको लेखनमा कुतै फाँकिँदैन पनि । शंकरको जवाफ आफूप्रतिको विश्वासका जगमा उभिएको थियो, र त्यसमा थियो कला बुझ्ने र आस्वादन गर्ने प्रवृद्धता पनि ।

त्यति मात्रै होइन, शंकर लामिछानेको नेपाली भाषाबारेको बुझाइमा उस्तै आत्मविश्वास फाँकिएको पाइन्छ । राष्ट्रवादले नै उनको कलाचेतना र भाषाप्रतिको संबेदनशीलतालाई निर्धारण गरिरहेको थिएन । जस्तो, आफ्नो निबन्धकृतिलाई दिइएको मदन पुरस्कार शंकर गदाँतका कमलमणि दीक्षितलाई दिएको अन्तर्वार्तामा गङ्गाले नेपाली भाषाबारे भनेका छन्, 'योभन्दा राम्रो भाषा पनि मऱ्यो । योभन्दा नराम्रो भाषा पनि टिकिराखेको छ । र नेपाली त मलाई मन पर्छ कसोकसो, हुन त म आफैँ पनि बडा अङ्ग्रेजी र उर्दू, संस्कृत र कहिलेकहिले केके नेवारी पनि

प्रयोग गरिँदन्छु । अँ, तर हाम्रो भाषामा एउटा मैले के देखेको छु भने सम्भावना प्रशस्त छन्...'

यसैमा उनले तारानाथ शर्माको नाम लिएर टेउटको नाममा पुरानोपठि अर्थात् फरोपठि फर्कने काम पनि उचित होइन भनेका छन् । यसो भन्दा 'अन्य' भाषाप्रति नकारात्मक छैनन् र शुद्धताको चर्को आग्रहसमेत गरेका छैनन् । केवल आफ्नो भाषाप्रतिको स्वाभाविक आकर्षणलाई व्यक्त गरेका छन् । रवीन्द्रनाथ टैगोरको कलाकारिता र शंकर लामिछानेको चेतनावारे यति उल्लेख गरेपछि, शंकरका गुरु र उनले सृजनात्मक प्रेरणा लिएका महाकवि लक्ष्मीप्रसाद देवकोटालाई पनि सम्झनु अनुचित हुँदैन । देवकोटा र टैगोरबीच व्यक्तित्व सम्बन्ध, चिनजान वा कुनै किसिमको सम्पर्क भएको स्पष्ट लिखत पढ्न पाइएको छैन । साहित्यिक इतिहासका अध्येताले यी दुई सर्जकका सम्बन्धबारे खुलस्त बतान सक्नान् । तर, टैगोरका विचारमा देवकोटाले गरेको एक टिप्पणी भने यहाँ सान्दर्भिक ठहर्छ । देवकोटाले अगश्याँ धेरैले सम्भवतः धेरै पटक पढेको निबन्ध के नेपाल सानो छ ? ' मा उनले टैगोरको स्मरण गरेका छन् । ...ठाकुरबाबाको देखासिकी गर्ने सबै सिकार विश्वप्रमी विश्वासिद्वान्ती लेखक र कविहरू भुन्डछन् कि

भाषा प्रयोग र प्रसारका घुमाउरा तरेली आफैमा खँदिला खोजबिनका रोचक सम्बन्धमा हुन् ।

विश्वप्रेम भनेको चीज स्वदेशमै विकासिन्छ ... । युद्धले आक्रान्त पाँदै लगेको विश्वमा राष्ट्रका नाममा विभाजित मानव समुदायले एकअर्कालाई निमित्तयान्न बनाइरहेकामा टैगोरले आफ्ना आलोचनात्मक विचार प्रवाह गरेका थिए । राष्ट्रवादबारे उनले दिएका आलोचनात्मक भाषण संग्रहीत भाएर सन् १९१५ मा 'नेसनलजम्' शीर्षक पुस्तक नै प्रकाशनमा आइसकेको थियो । टैगोरले स्पष्ट शब्दमा भनेका थिए, 'न रङ्गहीन वैश्वकताको अस्पष्टता, न राष्ट्रभक्तिको भयङ्कर स्वप्न, यी दुवै मानव इतिहासका लक्ष्य होइनन् ।' त्यसैलाई डीगत गर्दै देवकोटाले आफ्नो राष्ट्रवादको प्रवर्द्धन गर्न टैगोर र उनका विचारबाट प्रभावित संवैधानी व्यंग्य कसेका हुन् । यस व्यंग्यात्मक पक्तिसम्म आइपुग्नुअघि उनले कैयौँ सन्दर्भमा मैदानी भूभागप्रतिको चिर्डीचिडाहट र पहाडी भूवनेोटको अतिथय प्रशंसा गरिसकेछन् निबन्धमा । 'महापुरुषको जन्म' हिमालको नजिक हुने र भारतका मैदानी जमिनका 'ताता मगज' मा भने 'सङ्घे असन्तीपट्ट मात्रै उजिम्लइरहने' दावी गरेका छन् । त्यति मात्रै होइन, उनै ठाकुर बाबाको घर भएको कलकताजस्तो मैदानी भूमिलाई औपन्यासिकता नभएको 'रितो पट विड्युयाजस्तो' मात्र देखेका छन् ।

यस निबन्धमा देवकोटाको मूल वैचारिकी राष्ट्रवाद हो । पन्ध्रवर्षे यादव लामिछानेले टैगोरका चित्रमा गरेको टिप्पणीलाई लालित्यपूर्ण र संस्कृतनिष्ठ भाषामा विस्तारमा व्याख्या गर्दा वने भनेकै देवकोटाको निबन्ध हो । यसर्थ, २०१० सालवपर चेतो लामिछाने आफ्नो देश, नेपालीपन र आफ्नो भाषाप्रति जुन स्तरको आत्मविश्वासमा आइपुगेको थियो, २००२ सालतिर गुरु देवकोटा त्यस हदमा आत्मविश्वासी वन्न नसकेको प्रमाणका रूपमा यस निबन्धलाई बुझ्न सकिन्छ । आफ्नोलाजम्' पत्र गान, आफ्ना पहाड र फूल, आफ्नो भागमा परेको आकाश र वादल, आफ्नै भाषा बोल्ने मान्छे, र आफ्नो साहित्यलाई माया गर्ने अर्कोलाई कमसल भन्नु नै ऊ बेला प्रचलित रहेको र अहिले वीरिएर आएको राष्ट्रवादको मुख्य वैचारिकता हो । यसरी हेर्दा नेपाली भाषाको इतिहास छैन भन्नेहरू पनि उसै गरी राष्ट्रवादकै सिकार भएका हुन भन्न सकिन्छ ।

देवकोटाले टैगोर, उनको मैदानी घर र उनका विचारमार्थ

देवकोटाले टैगोर, उनको मैदानी घर र उनका विचारमार्थ

सोचकरी

अग्निपथमा गोर्खा भर्ती निरन्तर : भारत

काठमाडौँ (कास)- भारत सरकारले अग्निपथ कार्यक्रमअन्तर्गत गोर्खा सैनिक भर्तीलाई निरन्तरता दिने जनाएको छ। नेपाल सरकारले आधिकारिक निर्णय तय गर्न हिला भएर भर्ती प्रक्रिया नै स्थगन भएका बेला भारतले बुधवार आफ्नो धारणा सार्वजनिक गरेको हो। भारतीय सेनाले काठमाडौँस्थित भारतीय दूतावासमाफर्त गोर्खा भर्तीमा सहजीकरण गर्नका लागि परराष्ट्र मन्त्रालयलाई जेट ३१ मा पत्र पठाएको थियो। पत्रको विषयमा स्पष्ट नीति बनाउन नसकेको नेपाल सरकारले बुधवार भारतलाई राष्ट्रिय धारणा बनाएर मात्र जवाफ दिने जानकारी दिएको थियो। प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवासंगको छलफलपछि परराष्ट्रमन्त्री नारायण खड्काले भारतीय राजदूत नवीन श्रीवास्तवलाई बुधवार साँझ मन्त्रालयमै बोलाएर 'गोर्खा' भर्तीमा सहजीकरण गर्न नेपाल सरकारत्मक रहेको तर भारतको नयाँ सैनिक भर्ना कार्यक्रम हुनाले वढी विवाद देखिएको हो। भारत र बेलायतले सन् १९४७ मा भएको त्रिपक्षीय सम्झौताअनुसार आफ्ना सेनामा नेपालीलाई भर्ती गर्दै आएको छ। 'अग्निवीर' का रूपमा भर्ती हुने सैनिकमध्ये २५ प्रतिशतलाई स्थायी गरिनेछ भने ७५ प्रतिशतलाई करीव ११ लाख भारूसहित फिर्ता गरिनेछ।

६० वर्षअघि हराएको दुर्गामूर्ति न्युयोर्कमा

काठमाडौँ (कास)- सन् ६० को दशकमा काठमाडौँ उपत्यकाबाट हराएको दुर्गा भवानीको मूर्ति अमेरिकाको न्युयोर्कस्थित एक कला संग्रहकर्तासँग रहेको र आवश्यक कानुनी प्रक्रिया पछि घरायफतिका लागि महावाणिज्यदूत कार्यालयलाई बुझाइएको छ। न्युयोर्कस्थित नेपाली महावाणिज्य दूतावास कार्यालयका अनुसार १४ औँ शताब्दीमा निर्मित सम्पदा भनेर उल्लेख गरिएको 'दुर्गा महिशासुरमार्दिनी' को मूर्ति गत २०२२ मार्चमा न्युयोर्कका एक निजी कला विक्रेताले विक्रीमा राखेको पाइएको थियो। यो सम्पदाको लिलामी मूल्य १२ देखि १८ हजार डलरबीचमा राखिएको थियो। न्युयोर्कस्थित जिल्ला न्यायाधिवक्ताको कार्यालय र गृह सुरक्षा अनुसन्धान निकायको पहलमा उक्त सम्पदाको पहिचान सम्भव भएको हो। निर्मित महावाणिज्यदूत विष्णु गौतमका अनुसार उत्पत्तिको पहिचान (कन्ट्री अफ ओरिजन) र प्रमाणिकताको प्रक्रिया काठमाडौँस्थित परराष्ट्र मन्त्रालय, पुरातत्त्व विभागसहितका निकायले पूरा गर्नासाथै यो पुरातात्विक सम्पदा महावाणिज्यदूत कार्यालयलाई बुझाइएको छ। काठमाडौँ उपत्यकाको कनू स्थानबाट देवीमूर्ति हराएको (चोरिएको) थियो भन्ने विवरणमा खुलाइएको छैन। सम्पदा खोजाविन र पहिचानको अभियान 'लस्ट आर्ट्स अफ नेपाल' ले सत वर्ष अठोटवरमा पहिलोपटक सार्वजनिक गरेको सूचनामा 'दुर्गा महिशासुरमार्दिनी' न्युयोर्कको क्रिस्टेज कलेक्सनको विक्री (सन् २०११) मा राखिएको थियो। न्युयोर्कमा बुधवार आयोजित समारोहमा म्यानहाटन डिस्ट्रिक्ट एटर्नी एल्सन एल. ब्रागले निर्मित महावाणिज्यदूत गौतमलाई सम्पदा हस्तान्तरण गरेका थिए।

भारतीय सेनाध्यक्ष पाण्डे नेपाल आउँदै

काठमाडौँ (कास)- भारतीय स्थल सेनाध्यक्ष मनोज पाण्डे नेपाली सेनाको 'मानार्थ महारथी' सम्मान ग्रहण गर्न अर्को साता नेपाल आउने भएका छन्। नेपाली सेनाका अनुसार पाण्डे ५ दिने भ्रमणका लागि भदौ १९ मा काठमाडौँ उत्रनेछन्। भारतमा जल, हवाई र स्थल सेना छन्। त्यसमध्ये स्थल सेनाध्यक्षलाई एक नम्बर वरीयतामा राखिएको छ। पाण्डे भारतीय सेनाका २९ औँ स्थल सेनाध्यक्ष हुन्। यसअघि मनोज मुकुन्द रनवाणे स्थल सेनाध्यक्ष थिए। पाण्डे वैशाख १७ मा स्थल सेनाध्यक्ष भएका थिए। सेनाध्यक्ष भएपछि उनको यो पहिलो नेपाल भ्रमण हुनेछ। सैनिक प्रवक्ता नारायण सिलवालले नियमित कार्यक्रमअनुसार मानार्थ महारथीको सम्मान ग्रहणका लागि पाण्डे नेपाल आउन लागेको बताए। नेपाल र भारतका सेनाप्रमुख एक अर्को मुलुकको मानार्थ महारथी रहने परम्परा छ। प्रधानसेनापति प्रभुराम शर्माले यसअघि नै नयाँ दिल्लीमा मानार्थ महारथीको सम्मान ग्रहण गरिसकेका छन्।

सूर्यबहादुर थापाको आत्मकथा प्रकाशन हुने

काठमाडौँ (कास)- पूर्वप्रधानमन्त्री सूर्यबहादुर थापाको आत्मकथा 'भैरा नौ दशक : पाँच व्यक्त्या, पाँच राजा र पाँच पटक प्रधानमन्त्री' को आवरण सार्वजनिक भएको छ। विहीवार राजधानीमा आयोजित पत्रकार भेटघाट कार्यक्रममा थापाका छोरा सुनीलबहादुर र पुस्तकका सम्पादक हरिवहादुर थापाले पुस्तकको आवरण लोकार्पण गरे। २०२५ सालबाट करिब चार वर्ष कुराकानी गरी पुस्तक तयार पारिएको लेखक गणेश पौडेलले बताए। पत्रकार केदार शर्मासँग सहकार्य गर्दै पुस्तक लेखनको काम गर्दाका समयलाई स्मरण गर्दै उनले भने, 'राणाकालको अन्तिम दशकदेखि दोस्रो संविधानसभा अध्यक्षसम्मको नेपाली राजनीतिको लामो कालखण्डलाई यस पुस्तकमा सूर्यबहादुर थापाको दृष्टिकोणबाट भने कौंसिस गरिएको छ।' नेपाली राजनीतिको अति महत्त्वपूर्ण कालखण्ड मानिने पञ्चायतकालका छुट्टैका विषय पुस्तकमा समावेश भएको सम्पादक हरिवहादुर थापाले बताए। पुस्तक लेखनको करिब १५ वर्षपछि बुवाको आत्मकथा प्रकाशन हुन लागेकामा सुनीलबहादुर थापाले खुसी व्यक्त गरे।

हार्दिक श्रद्धाञ्जली

स्व. मेदिनी बहादुर बस्नेत

जन्मः १९४८ / ११ / १८

स्वगारोहणः २०७४ / ०४ / २५

यस इवामुरा कलेज अफ हेल्थ साइन्सका प्रबन्ध निर्देशक तथा डा. इवामुरा मेमोरियल अस्पतालका संचालक श्री हरि बहादुर बस्नेतज्यूका पूजनीय पिता **स्व. मेदिनी बहादुर बस्नेत**को स्वगारोहण भएको आज **१३ औँ** दिनको पुण्यतिथीमा दिवङ्गत आत्माको चीर शान्तिको कामना गर्दै शोक सन्तप्त परिवारजन प्रति धैर्य धारण गर्न शक्ति प्रदान गरुन् भनी भगवानसँग प्रार्थना गर्दछौं ।

इवामुरा कलेज अफ हेल्थ साइन्स परिवार

डा. इवामुरा मेमोरियल अस्पताल परिवार

भक्तपुर न.पा. -१, सल्लाघारी, भक्तपुर

समाचार

राष्ट्रसंघका आदेश कार्यान्वयनमा आलटाल

मानवअधिकार उल्लंघनका २९ वटा उजुरीमा सुनुवाइ गर्दै मानवअधिकार समितिले पीडकविरुद्ध अनुसन्धान गरी तत्काल अभियोजन गर्न आदेश दिए पनि सरकारले कुनै पीडकविरुद्ध पनि अभियोजन गरेको छैन

■ घनश्याम सडक (काठमाडौँ)

२०६१ चैत १५। कक्षा ९ मा अध्ययनरत अनिल चौधरी साइकल चढेर सहपाठीसँग विद्यालय जाँदै थिए। बाटामै सेनाको टोलीले उनलाई पक्रेर कूटपट गयो र गोली ठोके्यो। बर्दियामको फत्तेपुरका अनिल माओवादीमा संलग्न रहेको आशंका सेनाले गरेको थियो।

हत्याको खबर स्थानीय एफएमले उनका वा पुनिराम थारू र आमा नीराको कानमा पारिदियो। भोलिपल्ट विद्यालय नजिकै गाडिएको अवस्थामा अनिलको शव भेटियो। खाल्डोभित्र अनिल विद्यालय पोसाकमै थिए, उनकै जुताको तुनाले उनका दुई हात बाँधिएको थियो।

नाबालक छोरा मारिएको दुई दिनभित्रै अनिलका बाआमाले न्याय माग्दै राष्ट्रिय मानवअधिकार आयोगमा उजुरी गरे। तर, उनीहरूको उजुरीको कुनै सुनुवाइ हुन सकेन। उनीहरूले जिल्ला प्रहरी कार्यालय बर्दियामा किटानी जाहेरी पनि दिए। तर प्रहरीले दर्ता गर्न मानेन। अनिलका बाआमा किटानी जाहेरी दर्ताका लागि परमादेश माग गर्दै तत्कालीन पुनरावेदन अदालत नेपालगन्ज पुगे। अदालतले मागबमोजिम नै आदेश गर्‍यो। तर पनि जिल्ला प्रहरी कार्यालयले किटानी जाहेरी दर्ता गर्न मानेन।

घटना भएदेखि अनिलकी आमा नीराको मानसिक स्वास्थ्य बिग्रएको छ। उनी जतिबेर पनि रोइरहन्छन् र ‘अनिल खोइ?’ भनेर सोधिरहन्छन्। ‘हामी न्याय पाऔँ भनेर जानेको जति सबै ठाउँमा गयौँ, चिनैका जति सबैकामा पुगेर हात जोड्यौँ,’ अनिलका भिनाजु मोहन ज्वालीले भने, ‘जिल्ला प्रशासन कार्यालय, मानवअधिकार आयोग, प्रहरी कार्यालय, गृह मन्त्रालय, जिल्ला अदालत र पुनरावेदन अदालत त वकौँसर्ष धायौँ तर गरिव भरेको कसले सुन्थ्यो र?’

कतैबाट केही सुनुवाइ नभएपछि अनिलको परिवार घटनालाई न्यायका अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूमा लैजाने ठुंगामा पुग्यो। अन्ततः संयुक्त राष्ट्रसंघको जेनेभास्थित मानवअधिकार समितिमा नेपाल सरकारविरुद्ध निवेदन दर्ता भयो। समितिले लामो अनुसन्धानपछि गत फागुन २० मा

महानगरको नक्सा...

बुधबारे अपराहत महानगरको टोलीले कोटेश्वर चोक क्षेत्रमा फुटपाथ मिचेर व्यवसाय गर्नेहरूलाई हटाएको थियो।

मेयर वालेन्द्रसहितको टोली विहीवार विहान शंखमुल क्षेत्रमा थियो, पार्किङका लागि भनेर छुट्ट्याइएको वेसमेन्टमा सञ्चालित वार र हाउसलगायत अन्य भवनका पसल हटाउन निर्देशन दिएर उनको टोली अस्काविटा कम्प्लेक्स पुग्यो। कम्प्लेक्सका मालिक टि्रारा शर्माले मेयर शाहलाई आफूले बनाएका संरचना वैध भएको दावी गर्दै अवैध भएको प्रमाणित गर्न नक्सा लिएर आउन चुनौती दिए। यसपछि दुईबीच भनाभन भयो। ‘तपाईंको घरको नक्सा तपाईंसँग हुन्छ कि मसँग?’ आक्रोशित मेयर शाहको प्रश्न थियो। जवाफमा शर्माले नक्सा र वकिल लिएर छलफलका लागि आफूै महानगर आउने बताएका थिए। तर मेयरले फेरि भने, ‘३५ दिने सूचना निकालेर सूचना दिँदा तपाईं अलमलमा किन आउनुभएन? यो संरचना

किन हटाउनुभएन?’ आक्रोशमै महानगर कार्यालय फर्किएका मेयर शाह केही घण्टामै नक्सासहित अस्काविटा फर्किए, पछिपछि डोजर थियो। उनी पुग्दा शर्मा भने थिएनन्। उनले नक्सा देखाउँदै अनधिकृत संरचनामा फार्मसी र डायनोस्टिक सेन्टर सञ्चालन रहेको प्रस्ट याए। महानगरका मेयर, कर्मचारी र सुरक्षाकर्मीले दिएको निर्देशनमा चलेको डोजरले अस्काविटाको आँगनका संरचना केही क्षणमै भत्कायो। त्यतिजेलसम्म अथाह भीड जम्मा भइसकेको थियो जसले महानगर र मेयरको समर्थनमा ताली बजाउँदै नाराबाजी पनि गर्‍यो।

यस्ता संरचना अभियानकै रूपमा भत्काउने महानगरले जनाएको छ। महानगरको कदमले विप्रेर छलफलका लागि आफूै महानगर आउने मर्कांमा भने साना व्यवसायी पर्ने भएका छन्। घरधनीले बनाएका संरचना वैध/अवैध भन्ने छलफलमा किन आउनुभएन? यो संरचना

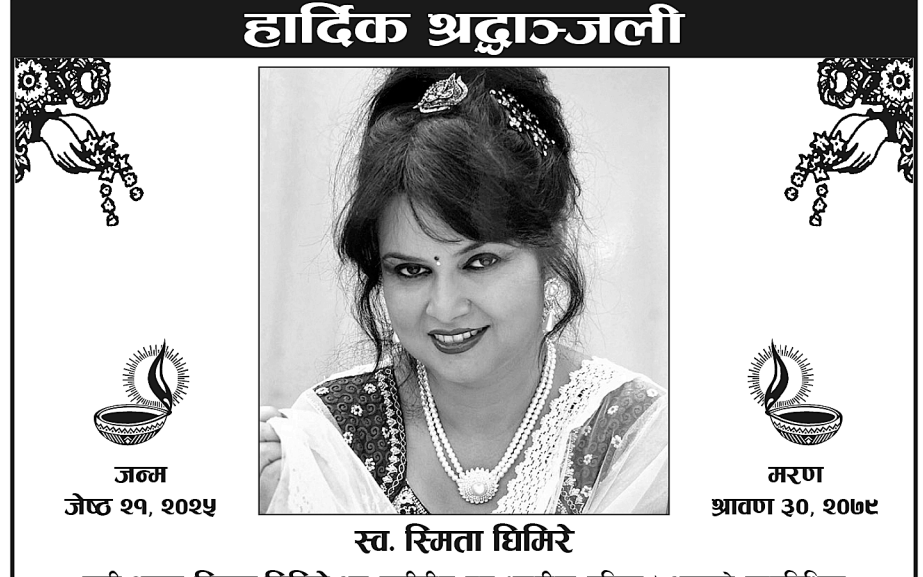
हार्दिक श्रद्धाञ्जली

स्व. रिमता घिमिरे

जन्म जेष्ठ २१, २०२५

मरण आश्विन ३०, २०७८

हामी आत्मा रिमता घिमिरे अब हामीबीच यस धरतीमा रहिनन्। आजको पुण्यतिथिमा हामी उनीप्रति हार्दिक श्रद्धाञ्जली अर्पण गर्दछौं। उनको अवको बाल बैकुण्ठमा र शान्त होस् भन्ने प्रार्थना गर्दछौं। यस अकल्पनीय दुःखको घडीमा हामीप्रति सहानुभूति र समवेदना प्रकट गर्नुहुने सम्पूर्ण आफन्त, इष्टमित्र तथा शुभेच्छुकहरूप्रति हामी आभारी छौं।

ई. गवीन घिमिरे : पति

स्वेता सुबेदी: बहिनी
सुवर्ण सुबेदी: ज्वाइँ
डा. शिलु अर्ग्राल : आमाजु
प्रा.डा. बलराम अर्ग्राल: भिनाजु
डा. समीर-लिया: भानिज-बुहारी

स्तुति घिमिरे: छोरी
श्लोक घिमिरे: छोरा
समीर अर्ग्राल: भाइ
सुविशा अर्ग्राल: बुहारी
वानु उपाध्याय: आमाजु
शास्वत-सौर्या: भदाहा-भद्रे
अनिशा: भान्जी

ई. प्रवीण घिमिरे: देवर
जानु घिमिरे: देवरानी
शिरीष अर्ग्राल: भाइ
कल्पना अर्ग्राल: बुहारी
प्रविज्ञा-सायन: भतिजी-भतिजा
डा. शिरीष-कविता: भानिज-बुहारी
स्वर्णामा-सिमरन: छोरीहरू

श्रीपद/सुविता चौधरी, श्रीधर/इन्दिरा चौधरी र राजन: पारितारिक सहयोगीहरू तथा सशशक्त, सौम्य र साक्षी।

समाचार

राष्ट्रसंघका आदेश कार्यान्वयनमा आलटाल

अनिलको हत्यामा मानवअधिकारको गम्भीर उल्लंघन भएको ठहर गर्‍यो। घटनाको सत्यतथ्य पत्ता लगाउनका लागि तत्काल अनुसन्धान अगाडि बढाउन, पीडकको पहिचान गर्न, पीडित परिवारलाई उचित क्षतिपूर्ति दिलाउन र घटनापछि विक्षिप्त मानसिक अवस्थाको सिकार हुन पुगेकी अनिलकी आमा तथा परिवारजनको औषधोपचार गर्न पनि समितिले नेपाल सरकारलाई आदेश दिएको छ।

नागरिक तथा राजनीतिक अधिकारको अन्तर्राष्ट्रिय महासन्धि कार्यान्वयन भए नभएको अनुगमन गर्ने अन्तर्राष्ट्रिय अर्धन्यायिक निकाय राष्ट्रसंघीय मानवअधिकार समितिले नेपालको मानवअधिकार उल्लंघनका घटनामा निर्णय दिएको यो पहिलो घटना होइन, वरु पछिल्लोचाहिँ हो। एकपछि अर्को गर्दै अन्तर्राष्ट्रिय निकायमा मानवअधिकार उल्लंघनका मुद्दाले पालो पाउनु भनेको नेपालको न्यायिक व्यवस्था कमजोर हुँदै गएको संकेत हो। ‘देशभित्र न्याय नपुगए अन्तर्राष्ट्रिय निकायमा उजुरी गर्ने अधिकार हरेक मानिसलाई छ,’ मानवअधिकार आयोगका पूर्वअध्यक्ष तथा पूर्वप्रधानन्यायाधीश उपपराज शर्मा भन्छन्, ‘नेपालको

सञ्चालन गरेका सर्वसाधारण भने दसैँको मुखमा झोली कट्टा बोक्नुपर्ने अवस्थामा पुगेका छन्। आरवो कम्प्लेक्स परिसरको पार्किङ क्षेत्रमा चस्मा पसल चलाइरहेका महेोतराी वर्दवासका मिलन मगरले भने, ‘कम्प्लेक्स सञ्चालकलाई ५ लाख रूपैयाँ तिरेर सटर भाडामा लिएको थिएँ। मासिक २२ हजार भाडा पनि तिरिरहेका थिएँ। तर, बुधवार महानगरको डोजरले पसल भत्काइदियो,’ उनले भने, ‘साहूले पैसा पनि कमायो, मैले सामानसमेत उठाउन पाइनँ।’

कतिपय घरधनीले ठूलो मात्रामा अग्रिम भाडा पनि लिएकाले अब यो रकम पनि कसरी उठाउने भन्ने कम्प्लेक्स थपिएको छ। महानगरका मेयर शाहले भने ३५ दिने सूचना दिएर बोलाउँदा पनि कोही पनि छलफलका लागि नआएको भन्दै म्याद नाघेपछि कारवाहीमा उत्रिएको बताएका छन्। नक्सा पारसविनाका त्यस्ता संरचनामा बस्ने भाडावाल व्यवसायीमा पर्न गएको असुविधाप्रति दुःख व्यक्त गर्दै घर मालिकलाई क्षतिपूर्ति भराउन पनि महानगरले हदैसम्मको पहल गर्ने आशवासन दिएका छन्।

पार्किङ गर्नका लागि बनाइएका वेसमेन्टमा पसल तथा रेस्टुरेन्ट सञ्चालन गर्दा ट्र्याफिक मानवअधिकार उल्लंघनका २९ वटा उजुरीमा राष्ट्रसंघले गरेको छ। सवै भवनको पार्किङलाई प्रयोगमा ल्याउँदा फुटपाथको अव्यवस्थित पार्किङ र जाम केही हदसम्म हट्न सक्ने काठमाडौँ उपत्यका ट्र्याफिक प्रहरी कार्यालयको भनाइ छ। महानगरको अभियानमा ट्र्याफिक प्रमुख डीआईडी मीरा चौधरी आफैँ पनि फिल्डमा पुगेर साथ दिइरहेकी छन्।

अवैधानिक रूपमा प्रयोग भइरहेको वेसमेन्टको यकिन तथ्यांक भने महानगरसँग छैन। अहिले अनुगमन गरेर त्यस्ता संरचना हटाउने अभियान सुरु भएको महानगरको सहरी तथा भवन विभागका प्रमुख शाक्य बताउँछन्। ‘घर भाडामा पनि दिने तर भाडामा बस्नेलाई पार्किङ गर्ने ठाउँ नदिने भन्ने

दसैँलाई ३ हजार...

यता, निजी व्यापारीहरू पनि खसीबोका र च्यांग्रा आयात गर्न तयारीमा छन्।

खाद्यले खसीबोकासँगै चामल, दाल, तेल, आँटा, कर्णालीको सिमौलगायत खाद्यान छुट्टामा विक्री गर्ने जनाएको छ। तर छुट्टै रकम र सहूलियत पसलको स्टलबारे निर्णय भइसकेको छैन। छुट्टाको सन्दर्भमा उद्योग वाणिज्य तथा आपूर्ति मन्त्रालयले निर्णय गरेपछि, खाद्यले कार्यान्वयन गर्नेछ। कम्पनीले सातै प्रदेशको डिपोबाट सहूलियत मूल्यमा चामललगायत गेडागुडी उपलब्ध गराउने जनाएको छ। त्यस्तै, दुग्ध विकास संस्थान (डीडीसी) ले पनि घिउ, पनीर, मिठाईलगायत उत्पादनमा छुट्ट दिन्छ। अहिले कुनै योजना नभए पनि सरकारको निर्णय कार्यान्वयन गरिने डीडीसीका महाप्रबन्धक सञ्जीव भाले जनाए। ‘चाडवाडामा छुट्ट दिने चलन विगतकै हो। दसैँ आउन अर्भै एक महिना बाँकी रहेकाले निर्णय भइसकेको छैन,’ उनले भने, ‘वैठक बसेर छुट्ट दिनेबारे छलफल र निर्णय गर्छौँ।’

सहूलियत पसलमा साल्ट ट्रेडिङले नुन, चिनी, गेडागुडीलगायत विक्री गर्छ। चिनीको हकमा भने गोदाम रिक्तै छ। चिनीवाहेक नुन, तेल, गेडागुडी, ग्यासमा छुट्ट हुन सक्ने साल्ट ट्रेडिङका सहमहाप्रबन्धक कुमार राजभण्डारीले बताए। ‘चाडवाड नजिकिँदै गर्दा सरकारले निर्णय गर्छ, त्यसपछि साल्टले कार्यान्वयन गर्ने हो,’ उनले भने। यी कम्पनीले आफ्नो सेवा केन्द्र (आउटलेट) बाट छुट्ट दिन्छन्। सामान्यतया सहूलियत पसल अखेर १ देखि सञ्चालन हुन्छ।

विगतमा कैँ यो वर्षको दसैँतहलका लागि नेपाल राष्ट्र बैकले नयाँ नोट वितरण गर्न भएको छ। ढुकुटीमा नोट प्रयाप्त रहेको र नागरिकबाट माग आउने भएकाले नयाँ नोट वितरण गरिने राष्ट्र बैक मुद्रा व्यवस्थापन विभाग प्रमुख

मानवअधिकार उल्लंघनका घटनालाई सम्बोधन गर्न असफल भए भने जेनेभास्थित राष्ट्रसंघको अर्धन्यायिक निकायमा पीडितलाई उजुरी गर्न सक्ने सुविधा अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार कानुनमा छ। अन्तर्राष्ट्रिय मानवअधिकार कानुनका ९ मध्ये ७ वटा अभिसन्धिको हस्ताक्षरकर्ता नेपालमा मानवअधिकार उल्लंघनका घटनामा पीडित भएकाहरूले न्याय नपुगए सिधै जेनेभामा उजुरी गर्न सक्छन्। यही प्रावधानको उपयोग गर्दै केही वर्षयता राष्ट्रसंघीय अर्धन्यायिक निकायमा सशक्त दम्बका समयमा भएको मानवअधिकार उल्लंघनसँग अभिन्धित दर्जना उजुरी परेका छन्। यी उजुरीमध्ये २९ वटामा फैसला गर्दा राष्ट्रसंघले नेपाललाई दण्डहीनता अन्त्यका लागि तत्काल कदम चाल्न पनि आदेश गरेको छ।

मानवअधिकार आयोगकी पूर्वआयुक्त मोहना अन्सारीले राष्ट्रसंघको मानवअधिकार समितिले गरेका निर्णय र लेखी पठाएको सिफारिस नेपालले कार्यान्वयन गर्न नसकेको बताइन्। उनका अनुसार यसले दीर्घकालीन रूपमा नेपाललाई गम्भीर तीन असर पाउँछ। ‘दण्डहीनताको पहिलो असर हो खराब मानवअधिकार अवस्थाका कारण अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा हुने नेपालको अपमान तथा वेइज्जल,’ उनले भनिन्, ‘यसले गर्दा अन्तर्राष्ट्रिय अनुदान तथा ऋण सहायतामा नेपालको पहुँच विस्तारै कम हुँदै जान्छ, यो मानवअधिकारको खराब अभिलेखको दोस्रो असर हो। यसको तेस्रो असरचाहिँ नेपालले राष्ट्रसंघको नेतृत्वदायी पदहरूमा दावी गर्न सक्दैन र अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूबाट नेपाल एक्लो पर्दै जान्छ।’

नेपालबाट परेका उजुरीहरूमा मानवअधिकारका अन्तर्राष्ट्रिय निकायहरूबाट हुने निर्णय तथा सिफारिसहरूको कार्यान्वयनमा सरकार गम्भीर नभए आउने दिनहरूमा नेपाललाई अन्तर्राष्ट्रिय मञ्चहरूमा जवाफ दिने गाडो पर्ने जानकारहरूको विश्लेषण छ। ‘राष्ट्रसंघले गरेको निर्णय र पठाएको सिफारिसलाई सम्बोधन गर्न कुनै संयन्त्रसमेत सरकारसँग छैन,’ ह्युमन राइट्स तथा जस्टिस सेन्टर’ की कार्यकर्ता निर्देशक सलिला काफ्ले भन्छिन्, ‘यसले दण्डहीनतालाई बढाउँछ र जवाफदेही हुनुपर्ने नेपाल सरकारको जिम्मेवारीलाई पूरा हुन बाधा पाउँछ।’

पूर्वाधार सम्मेलनमा भारतीय मन्त्री आउँदै

अर्थ संक्षेप

बजारमा साओमी १२ लाइट

काठमाडौं (कास)- नेपाली बजारमा साओमीले अल्ट्रा स्लिमयुक्त फोन साओमी-१२ लाइट ल्याएको छ। यस फोनबाट उपभोक्ताले फ्ल्यागशिप परफोमेन्सको अनुभव लिन सक्ने साओमीका कन्ट्रि जनरल म्यानेजर अमित पण्डाले बताए। फोनमा १०८ एमपीको मेन क्यामरा, ८ एमपीको अल्ट्रा वाइड एङ्गल क्यामरा र २ एमपीको म्याक्रो क्यामरा छ। अगाडि भएको ३२ एमपीको क्यामरामा जडित जीडीटी सेन्सर र अटो फोकसले स्पष्ट तथा उच्च गुणस्तरिय सेल्फी खिच्न सकिन्छ। ७.२९ एमएमको मोटाइ र १७७ ग्राम तौल रहेको फोन हरियो, गुलाबी र कालो रङमा उपलब्ध छ। यसमा भएको ४३०० एमएच पावरको ब्याट्री ६७ वाटको टर्बो चार्जिङबाट १३ मिनेटमा ५० प्रतिशतसम्म चार्ज गर्न सकिन्छ। ६.५५ इन्चको एमोलेड डिस्प्ले राखिएको छ। ६/१२८ जीबी तथा ८/१२८ जीबी स्टोरेजसहित आउने साओमी १२ लाइटको मूल्य क्रमशः ५० हजार ९ सय ९९ र ५३ हजार ९ सय ९९ रूपैयाँ तोकिएको छ।

गोदरेजको 'क्यास सरप्राइज'

काठमाडौं (कास)- गोदरेजले आगामी दसैँ-तिहारलाई लक्ष्य गरी 'क्यास सरप्राइज' योजना सार्वजनिक गरेको छ। यस योजनाअन्तर्गत ग्राहकले गोदरेजको होम एप्लायन्सहरूको खरिदमा आकर्षक क्यासब्याक

र उपहार पाउन सक्ने कम्पनीले जनाएको छ। ग्राहकले यो योजना देशभर सीमित अवधिका लागि रहेको कम्पनीले बताएको छ। ग्राहकले हरेक गोदरेज सामान खरिदमा अधिकतम २६ प्रतिशतसम्म छुट र आकर्षक उपहार पाउनेछन्। फ्रन्ट लोड वासिङ मेसिन किन्दा छुटका साथै ६ केजी वासिङ पाउडर र टप लोड वासिङ मेसिन खरिदमा आकर्षक छुटका साथै ३ केजी वासिङ पाउडर पाउने कम्पनीको भनाइ छ। सेमी अटोमेटिक वासिङ मेसिन किन्दा २ केजी वासिङ पाउडर दिइने कम्पनीले जनाएको छ। माइक्रोवेभ ओभन, रेफ्रिजरेटर, एयर कूलर, छोदुकुल, चेस्ट फ्रिजर, एसी र भाइरोसिल्डको खरिदमा पनि आकर्षक छुट पाउन सक्ने कम्पनीले जनाएको छ।

चाडपर्वमा एलजीको छुट र उपहार

काठमाडौं (कास)- एलजीले दसैँ-तिहारलाई लक्ष्य गर्दै छुट र उपहार योजना ल्याएको छ। कम्पनीले 'चाडपर्वको समय उपहार र नगदमय' नामक योजना सार्वजनिक गरेको हो। घरायसी र विद्युतीय सामग्रीमा नगद छुट तथा पक्का उपहार दिने एलजीको आधिकारिक वितरक सीजी इलेक्ट्रोनिक्सले जनाएको छ। कम्पनीका अनुसार टीभी, साउन्डबार र होम अडियोको खरिदमा ग्राहकले छुट पाउनेछन्। साइडबाइ साइड फ्रन्च डोर रेफ्रिजरेटर, इलेक्ट्रिक कुकर वा ओभन, डबल डोर रेफ्रिजरेटरको खरिदमा क्यास स्टोभ वा ह्यान्ड ब्लेन्डर र सिंगलडोर रेफ्रिजरेटरको खरिदमा नगद छुट पाउने सीजीले बताएको छ। कम्पनीका अनुसार एलजी डिसवासर खरिदमा ग्राहकले डिसवासर किट, माइक्रोवेभ ओभन खरिद गर्दा किट र म्याकम क्लिनरको खरिदमा छुट पाउनेछन्। वासिङ मेसिन फ्रन्ट लोड ९९ केजीमाथि वावर ड्रायरको खरिदमा इन्डक्सन कुकर वा फ्यान हिलर, वासिङ मेसिन फ्रन्ट लोड (८ केजीसम्म) को खरिदमा ६ केजीको एरियल म्याटिक डिटरजेन्ट र वासिङ मेसिन टप लोडको खरिदमा फ्री ड्राइ आइडन ग्राहकले पाउनेछन्। स्प्लिट रेभिडेन्सियल एयर कन्डिसनर र फ्लोर स्ट्यान्डिड क्यासेट एयर

कन्डिसनरको खरिदमा ग्राहकले ४ हजारको सेवा पाउने कम्पनीले जनाएको छ।

सनसिल्को नयाँ प्याक 'पर्फेक्ट स्टेट'

काठमाडौं (कास)- सनसिल्को नयाँ प्याक 'पर्फेक्ट स्टेट' ल्याएको छ। यो प्याक नेपालमा पहिलो पटक ल्याइएको कम्पनीले जनाएको छ। बजारमा हाल सनसिल्का हेयर फल सोल्युसन र ब्याक साइन प्याक उपलब्ध छन्। गत वर्षको दसैँमा सनसिल्को ल्याएको दसैँ भाइब्याक विजेताको तस्बिर यस वर्षको सीमित दसैँ प्याकमा प्रस्तुत गरिने कम्पनीले जनाएको छ। दसैँ भाइब्याक नेपाली युवतीलाई आफ्नो कपाल प्रदर्शन गरी विजेतालाई 'सनसिल्को लुङ्ग अफ गर्ल्स' को एक हिस्साका रूपमा ब्राउन्डसंग आबद्ध हुने मौका दिइएको थियो। आसिना देउवा, प्रतिमा कार्की र लालना चिमरिया जित हासिल गर्दै सनसिल्का ब्राउड एम्बेसडरद्वय प्रिन्सी र प्रिज्माका साथमा ब्राउन्डको प्रतिनिधित्व गर्न जोडिएका थिए। तीनै विजेताले अहिले विशेष दसैँ प्याकमा प्रस्तुत हुने अवसर पाएका कम्पनीको भनाइ छ।

महिलालाई अल्का अस्पतालको छुट

काठमाडौं (कास)- ललितपुरको जाबलाखेलस्थित अल्का अस्पतालले तीजका अवसरमा महिलाहरूलाई छुटको योजना ल्याएको छ। महिलाहरूलाई केन्द्रित गरेर अल्का अस्पतालले यही भदौ १० देखि १७ सम्म अस्पतालमा उपचार गर्न आएकाहरूलाई ओपीडी सेवामा २० प्रतिशतसम्म छुट योजना सार्वजनिक गरेको अस्पतालका प्रशासन प्रमुख भगवान केसीले जनाए। यो छुट विरामीलाई ल्याव परीक्षणमा पनि कायम रहने अस्पतालले जनाएको छ।

औद्योगिक ग्राम...

तर विगत तीन वर्षदेखि घोषणा हुँदै आएको औद्योगिक ग्रामको प्रगति भने सन्तोषजनक छैन। चालु आर्थिक वर्षको बजेटमा घोषित १०५

वटा औद्योगिक ग्रामको पूर्वाधार निर्माण कार्य तीन तहका सरकारको लागत साकेदारीमा सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइने बताइएको छ। बाँकी स्थानीय तहमा औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्न आवश्यक तयारी गरिने बजेट वक्तव्यमा उल्लेख छ।

हुनुपर्छ। घना वस्तीबाट ५ सय मिटर दूरीमा मात्र औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्ने र २ सय मिटरको परिधिभित्र मानव बस्ती विकास गर्न नहुने मापदण्डमा उल्लेख छ। अन्तर्राष्ट्रिय सीमादेखि भने न्यूनतम २ किमि दूरीमा हुनुपर्नेछ। औद्योगिक ग्रामभित्रका कूल जग्गाको ६० देखि ७० प्रतिशत उद्योग स्थापनाका लागि उपयोग गर्नुपर्नेसमेत मापदण्डमा छ। स्थानीय तहलाई केन्द्रले उपलब्ध गराउने अनुदानबाट स्थानीय सरकारहरूले पूर्वाधार विकासका कार्यक्रम सञ्चालन गर्नेछन्। त्यसअन्तर्गत सीमा पार्वत, तारवार, पहुँचमार्ग, प्लट, ११ केभी विद्युत् प्रसारण, सम्भव भएसम्म वैकल्पिक ऊर्जाको प्रयोग, गोदावध, पानीको आपूर्ति, फोहोर व्यवस्थापनजस्ता पूर्वाधार विकास गर्नुपर्ने मापदण्ड छ।

वटा औद्योगिक ग्रामको पूर्वाधार निर्माण कार्य तीन तहका सरकारको लागत साकेदारीमा सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइने बताइएको छ। बाँकी स्थानीय तहमा औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्न आवश्यक तयारी गरिने बजेट वक्तव्यमा उल्लेख छ।

वटा औद्योगिक ग्रामको पूर्वाधार निर्माण कार्य तीन तहका सरकारको लागत साकेदारीमा सम्पन्न गरी सञ्चालनमा ल्याइने बताइएको छ। बाँकी स्थानीय तहमा औद्योगिक ग्राम स्थापना गर्न आवश्यक तयारी गरिने बजेट वक्तव्यमा उल्लेख छ।

वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र ग्रामीण जिविकोपार्जनको लागि नवीकरणीय ऊर्जा कार्यक्रम चाकुपाट, ललितपुर घर भाडामा लिने सम्बन्धी प्रस्ताव पेस गर्ने सूचना प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति : २०७९/०५/१० यस कार्यक्रमको लागि घर भाडामा लिनुपर्ने भएकोले घरभाडामा दिन इच्छुक घरधनीहरूले देहायको सर्तहरूको अधिनमा रही २०७९/०५/२० गते कार्यालय समयभित्र यस कार्यक्रममा लिखित प्रस्ताव पेस गर्नु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

वैकल्पिक ऊर्जा प्रवर्द्धन केन्द्र ग्रामीण जिविकोपार्जनको लागि नवीकरणीय ऊर्जा कार्यक्रम चाकुपाट, ललितपुर घर भाडामा लिने सम्बन्धी प्रस्ताव पेस गर्ने सूचना प्रथम पटक सूचना प्रकाशित मिति : २०७९/०५/१० यस कार्यक्रमको लागि घर भाडामा लिनुपर्ने भएकोले घरभाडामा दिन इच्छुक घरधनीहरूले देहायको सर्तहरूको अधिनमा रही २०७९/०५/२० गते कार्यालय समयभित्र यस कार्यक्रममा लिखित प्रस्ताव पेस गर्नु हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

पूर्व कर्मचारी सामूहिक स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी प्रस्ताव आव्हानको सूचना (प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७९/०५/१० गते) यस बैकका करिव ११०० पूर्व कर्मचारीहरूको १ वर्ष अवधिको लागि बीमा रकम रु. १,००,०००/- (अक्षरूपी एक लाख मात्र) को सामूहिक स्वास्थ्य उपचार बीमा गर्नु पर्ने भएकोले इजाजत प्राप्त इच्छुक बीमा कम्पनीहरूबाट के, कस्ता दररेटमा के, कस्ता सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउन सकिने हो सो सम्बन्धी उल्लेख गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र यस बैकको जनशक्ति व्यवस्थापन विभागमा निम्न अनुसारको शर्तमा रहि शिलबन्दी दरमाउपत्रको प्रस्ताव पेश गर्न हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

पूर्व कर्मचारी सामूहिक स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी प्रस्ताव आव्हानको सूचना (प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७९/०५/१० गते) यस बैकका करिव ११०० पूर्व कर्मचारीहरूको १ वर्ष अवधिको लागि बीमा रकम रु. १,००,०००/- (अक्षरूपी एक लाख मात्र) को सामूहिक स्वास्थ्य उपचार बीमा गर्नु पर्ने भएकोले इजाजत प्राप्त इच्छुक बीमा कम्पनीहरूबाट के, कस्ता दररेटमा के, कस्ता सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउन सकिने हो सो सम्बन्धी उल्लेख गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र यस बैकको जनशक्ति व्यवस्थापन विभागमा निम्न अनुसारको शर्तमा रहि शिलबन्दी दरमाउपत्रको प्रस्ताव पेश गर्न हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

पूर्व कर्मचारी सामूहिक स्वास्थ्य बीमा सम्बन्धी प्रस्ताव आव्हानको सूचना (प्रथम पटक प्रकाशित मिति २०७९/०५/१० गते) यस बैकका करिव ११०० पूर्व कर्मचारीहरूको १ वर्ष अवधिको लागि बीमा रकम रु. १,००,०००/- (अक्षरूपी एक लाख मात्र) को सामूहिक स्वास्थ्य उपचार बीमा गर्नु पर्ने भएकोले इजाजत प्राप्त इच्छुक बीमा कम्पनीहरूबाट के, कस्ता दररेटमा के, कस्ता सेवा सुविधाहरू उपलब्ध गराउन सकिने हो सो सम्बन्धी उल्लेख गरी यो सूचना प्रकाशित भएको मितिले ७ दिन भित्र यस बैकको जनशक्ति व्यवस्थापन विभागमा निम्न अनुसारको शर्तमा रहि शिलबन्दी दरमाउपत्रको प्रस्ताव पेश गर्न हुन सम्बन्धित सबैको जानकारीका लागि यो सूचना प्रकाशित गरिएको छ।

आयोजना निर्देशक

कृषि विकास बैक लि. जनशक्ति व्यवस्थापन विभाग मुख्य कार्यालय, काठमाडौं फोन नं ०१-४२९२४११

नेपाल स्टक एक्सचेन्ज				
९ भदौ २०७९ को कारोबार				
कम्पनीको नाम	अघिल्लो दिनको मूल्य	अन्तिम मूल्य	कारोबार संख्या	छरक
युनिलिभर नेपाल	१८५१०	१८५१०	२०	-३००
राष्ट्रिय बीमा कम्पनी	१४०३१	१४३००	७७८	२६९
बोटलर्स नेपाल	१३५८५	१३५८५	१३७	-१९९
राष्ट्रिय बीमा कम्पनी प्रो. से.	११२५०	११४२०	१७७०	१७०
साउन्ड ट्रेडिङ कर्पोरेसन	४०७६९	४०३९९	१९८०	-३७१
महिला लघुवित्त	३८९०	३८९०	१०५९	-८
उपकार लघुवित्त	३७३७३	३७९८८	३५७७	६०७
विशाल बजार कम्पनी	३४०४३	३५५०९	२४०	५४२
हिमालयन डिस्ट्रिब्युटर	३५५०९	३५५०९	११२३८	-५५
नेस्को समृद्ध लघुवित्त	३८८९	३३३९	२४५३	६८
जात्या सामुदायिक लघुवित्त	३५५०९	३३३९	१०३९८	-५५
जिवन विकास लघुवित्त	२७३५	२७९०	५३६७	-१५
फरवर्ड माइक्रोफाइनान्स	२७५५	२७००	७५७०	-१५
नेसनल माइक्रोफाइनान्स	२३०५	२३०५	२३८२	-१५
सिटीजन इनभेस्टमेन्ट ट्रस्ट	२५५७	२५७८	६९२३	-१५
जनउत्थान सामुदायिक लघुवित्त	१७७०	१७८०	१५५८	-१०
स्वामिमान लघुवित्त	१६८०	१६६६४	१०३	-३३६
सामुदायिक लघुवित्त	१४३०	१४५५	२८	-५
सोफ्ट माइक्रोफाइनान्स	१३३०	१३७१	२२६	-१८१
लाइफ इन्स्योरेन्स को	१३३०	१३३३	५४३७	-३
स्वावलम्बन लघुवित्त	१३३०	१३३३	१०८४७	-७
ग्लोबल आईएमई लघुवित्त	१३३०	१३३३	७८६	-६
लक्ष्मी लघुवित्त	१३३८	१३३८	९२५	-८
मानुषी लघुवित्त	१२५५	१२३७	४००	-९
महोरी लघुवित्त	१२०५	११९७	८३२	-८
आशा लघुवित्त	१२५३	११९५	६९९	-१८
मिथौली लघुवित्त	११९०	११९०	५८८	-१०
राष्ट्र उद्योग लघुवित्त	११५०	११३९	११२९	-११
सबैको लघुवित्त	११५०	११५०	३२३	-५
साना किसान लघुवित्त	११५५	१०९९	९२६८	-१२
माछापुढे बैक डिसेम्बर २०८५	१०५८५	१०७६६	७५	२५१
डिभेक लघुवित्त	१०७४	१०७२	५६५९	-१३
मिर्भेक माइक्रोफाइनान्स	१०८२	१०६९	७७५	-२
कालिका लघुवित्त	१०७४९	१०६६९	५४९	-८८
गुराँस लघुवित्त	१०५०	१०५०	५८८	०
रूकु जलविद्युत	९६३	१०७९	९३८३	-५
चन्द्रगिरी हिल्स	१०५३	१०३८	२७९३	-१५
वेन नेपाल लघुवित्त	१०२०	१०३३	७३०	९३
साधना लघुवित्त	१०३९	१०२८	५४५	-८१
आइसीएफसी फाइनान्स डिसेम्बर २०८३	१०२६	१०२७	३४५	९
मनकामना स्मार्ट लघुवित्त	१०२०	१०२५	२७५	-५
डिप्रोक्स लघुवित्त	१०२६	१०२६	७७८९	-१०
निर्धन उद्योग लघुवित्त	१००७	१०१३	७८३८	६
उन्नती सहकार्य लघुवित्त	१००६६	१०००	१९४	-६६
इन्फिनिटी लघुवित्त	९९९	९९९९	१५४४	०९
गणपति माइक्रोफाइनान्स	१०३०	९९९	१०५५	-२१
स्वरोजगार लघुवित्त	९७५	९७४	२८३१	-१
विजय लघुवित्त	९७५३	९६५	६६०	-६३
नेरुद्ध लघुवित्त	९७५१	९६०	२०६९	-१११
किसान लघुवित्त	९७५३	९६०	१४२	०
आरएमडीसी लघुवित्त	९७५	९६९	३८२७	-११
नेपाल दूरसंचार कम्पनी	९७५९	९६७	२४५०५	-१७९
सिमिल लघुवित्त	९००९	९६५	१०७	-५१
समित लघुवित्त	९८८६	९७३२	१४६५	-२५४
सिमिल बैक डिसेम्बर २०८८	९८८३	९७१५	२५	३२
एनआइसी एसिया लघुवित्त	९७५	९६६	६९८८	-२
मेरो माइक्रोफाइनान्स	९७०	९६४	५६८५	-७६
मञ्जुश्री फाइनान्स डिसेम्बर २०८५	९७५	९६९	३४०	१७९
माउन्टेन इनजी	९६२९	९६०	३४७०	-१२९
समता घरेलु लघुवित्त	९६९९	९६२	१११९	०.१
नयाँ साथी लघुवित्त	९६०	९६६	१९७५	-२४
आरम्भ चौतारी लघुवित्त	९६६	९६९	१४७८	-७९
शिखर इन्स्योरेन्स	९६२	९६५	४२२८	-८
नविल बैक लि.	९६२	९६०	४०३९१	-२
सूर्योदय योगी लघुवित्त	९६२	९६८	६०५८	-३४
ग्लोबल आइएमई बैक डिसेम्बर २०८३/०७	९७५	९७०	२५	१५५
एनएमसी माइक्रोफाइनान्स	९७५	९७५	५४३२	-१०
नेको इन्स्योरेन्स	९६९९	९६२	१२७७५	-७९
सिईडीबी हाइपोवर	९७५७	९७३९	५९३७	-१८९
नेपाल रिइन्स्योरेन्स कम्पनी	९७५७	९७३	३१७७१	-२०
फस्ट माइक्रोफाइनान्स	९७५८	९७५५	२९२८	-२५
ग्रामिण विकास लघुवित्त	९७५	९७५	६३०८	-९
इमर्जिड नेपाल लि.	९६५	९६०	२२३	-५
नेपाल लाइफ इन्स्योरेन्स	९६५	९६८	३७३११	-६८
शिम्पु सिमेन्ट	९७४	९६५	५२०७४	-१९
एनआइसी एसिया बैक	९६४	९६५	३३९१३	-५
युनाइटेड इडी मदी हाइड्रो	९६३१	९६२	१३४३३	-१७१
रिडी पावर	९६६	९६०	१५५५२०	-१६
आरएमडीसी लघुवित्त	९६०	९६५	९७५६	-७
एसियन लाइफ इन्स्योरेन्स	९६०	९६३	८५७५	-५
नेसनल लाइफ इन्स्योरेन्स	९६२	९७१	१२५२७	-११
गुर्खाज फाइनान्स	९७९	९६६	२९८३६	-१२१
राधो विद्युत कं.	९७०	९५७	८६५७	-१३
गुडविल फाइनान्स	९७५	९६८	२१४७०	-८९
साहस उर्जा	९७१	९६२	१८२२	-८९
सामलिङ पावर कं.	९७३	९६९	४६९१	-१५९
आइसीएफसी फाइनान्स	९७५	९७९	३५२६	-७१
एम्बेरेट बैक	९७०	९७९	२३७०	-११
एनएलजी इन्स्योरेन्स	१०८	१०९	२३६१	-८९
एनआरएन इनफ्रास्ट्रक्चर	९७४	९७७	७००२	-१७
नेपाल इन्स्योरेन्स	९७०	९६९	५२३१	-९
एम्बेरेट बैक कन. प्रेक्ष.	९७०	९७५	१०	-५२
ओरेन्टियल होटेल्स	९७८	९७१	१६२०	-१७
अरुण काबेली पावर	९७३	९७०	१५०९९७	-१३
अपर तामाकोशी	९७७	९७०	५३५७५	-७
मैलुङ खोला जलविद्युत	९७८	९६९	७०६०	-२२
नारायणी डेमलपमेन्ट बैक	९७९	९६८	३४५५	-२९
विश्वयात्रीनी हाइड्रो	९७९	९६९	१३३०६	-११
तेह्रथुम पावर	९६९	९५६	२४६६	-१२८
मुक्तिनाथ विकास बैक	९५९	९४७	१५७७१	-४
स्ट्यान्डर्ड चार्टर्ड बैक	९६५	९६२	५८३३	-३
मञ्जुश्री फाइनान्स	९७०	९६७	८३९	

आर्थिक-राजनीतिक संकटमा बेलायत

● मुद्रास्फीति १३.३ प्रतिशतमा पुग्ने र आर्थिक मन्दी हुने केन्द्रीय बैंकको प्रक्षेपण ● सेप्टेम्बर ५ सम्म 'कामचलाउ' प्रधानमन्त्री

नदीन पोखरेल (लन्डन)

विश्वका सम्मूह सात देशहरूमध्येको बेलायत अहिले सबैभन्दा बढी संकटमा छ, आर्थिक र राजनीतिक रूपमा। प्रधानमन्त्री बोरीस जोन्सनले राजीनामा दिएसँगै सेप्टेम्बर ५ अगाडि अर्को प्रधानमन्त्री नआउँदासम्म मुलुक सरकारविहीनजस्तो देखिएको छ। कामचलाउ प्रधानमन्त्री जोन्सनले दोस्रो पटकसम्म विदा मनाइसकेका छन्। 'बोरीस जोन्सन यो संकटमा समेत कुनै कामचलाउ किन गुमाना छन्?' प्रश्न उठ्छिएको छ।

यहाँ मुद्रास्फीति ४० वर्षयताकै उच्च १०.१ प्रतिशत पुगेको छ। खाद्यान्न तथा ऊर्जाको चरम मूल्यवृद्धिले जनता आजित छन्। बेलायतमा अर्को वर्षको सुरुमा वार्षिक औसत घरको ऊर्जा बिल एक हजार ९ सय ७ पाउन्डबाट बढेर ४ हजार २ सय ६६ पाउन्ड पुग्ने भविष्यवाणी गरिएको छ। घरभाडा बढेको वद्वै छ। फो ल्याट सेयरिड वेवसाइट 'स्पेयर रुम' को तथ्यांकमा बेलायतका ५० प्रमुख सहरमध्ये ४० वटामा अहिलेसम्मकै बढी भाडा वृद्धि भएको छ।

बढ्दो मुद्रास्फीति नियन्त्रण गर्न ६ पटक व्याजदर बढाइसकेको बैंक अफ इंग्ल्यान्डले आउँदो अक्टोबरमा मुद्रास्फीति १३ दशमलव ३ प्रतिशत पुग्ने र बेलायतमा आर्थिक मन्दी हुने प्रक्षेपण गरिसकेको छ। कुल गार्हस्थ्य उत्पादन निरन्तर घट्ने क्रममा छ। सन् २००८ को विश्वव्यापी वित्तीय संकटपछिको यो उच्चतम हो।

सांसारको पाँचौ ठूलो अर्थतन्त्र रहको बेलायतको केन्द्रीय बैंकले यसै महिनादेखि अर्को वर्ष अन्त्यसम्म करिब १५ महिना कूल गार्हस्थ्य उत्पादनमा नकारात्मक हुने र यसले गर्दा बेलायतमा लामो मन्दी हुने प्रक्षेपण गरेको छ।

बैंक अफ इंग्ल्यान्डले अन्य युरोपका ठूला अर्थतन्त्र भएका देशहरू र अमेरिकाको भन्दा बेलायतमा बढी मन्दी हुने जनाएको छ। मूल्यस्फीति नियन्त्रण गर्न बैंक अफ इंग्ल्यान्डले व्याजदर थप बढाउने अनुमान

बेलायतको सुफोल्कस्थित बन्दरगाहका कामदारहरूको हडतालका कारण थन्किएका कन्टेनर।

तस्वीर : एपी

छ, जसले गर्दा ऋण तथा मोजेज भएकाहरूले अरू धेरै रकम तिर्नुपर्ने हुन्छ। पटकपटक व्याजदर बढिसकेकाले लगानीकर्ताहरूमा ऋण खर्च बढ्दा उत्साह कम भएको जनाइएको छ।

गत साता विश्वीवारदेखि शनिवारसम्म ब्रिटिस जनताले तीन दशकयताकै सबैभन्दा ठूलो रेल हडतालको सक्क बहेरो। स्वास्थ्य सेवा आउँदो जाडोयाममा भन्नु विकराल हुने चिन्ता विज्ञहरूले व्यक्त गरेका छन्। स्वास्थ्य विज्ञहरूले ऊर्जा मूल्यवृद्धि रोक्ने कदम नचालिए बिन्टरमा मानवीय संकट

आउने चेतावनी दिएका छन्।

नेसनल हेल्थ सर्भिस कन्फेडरेसनका प्रमुख कार्यकारी म्याथ्यु टेलरले एक विज्ञापनमा भनेका छन्, 'यही मूल्यवृद्धिले मानिसहरू घर तातो बनाउन भोके बस्नेछन् वा चिसो, ओसिलो र कष्टकर अवस्थामा दिन बिताउनेछन्। यसले नेसनल हेल्थ सर्भिस (एनएचएस) जाडोमा सबैभन्दा बढी संकट भोग्न बाध्य हुनेछ।' बढ्दो मूल्यस्फीति, तलबवृद्धि न्यून, ग्राहकको विश्वासमा रेकड कमी, बढिरहेको व्याजदर आदिले बेलायत आर्थिक मन्दीतर्फ

दृष्ट गतिमा बढिरहेको छ। ऋणभार उच्च, ऊर्जा तथा इन्धन मूल्यवृद्धि अकासिएकाले बेलायती जनजीवनमा ठूलो प्रभाव पर्ने जनाइएको छ। ब्रिटिस रिटेल संघले धेरै खुद्रा व्यापारीहरूले यस वर्ष कोभिड महामारीको बेलाजस्तै ठूलो चुनौती सामना गरिरहेको जनाएको छ।

बेलायतको वजेट घाटा वार्षिक १७० अर्ब पाउन्ड हुन सक्ने आकलन गरिएको छ। कोभिड महामारीका बेला वजेट घाटा ३ सय ९ अर्ब पाउन्ड पुगेको थियो, जुन दोस्रो विश्वयुद्धपछिको सबैभन्दा धेरै हो।

रुसी आक्रमणमा २५ जनाको मृत्यु

क्रिम (एजेन्सी)- युक्रेनको रेल स्टेसनमा रुसले गरेको रकेट आक्रमणमा कम्तीमा २५ जनाको मृत्यु भएको छ। युक्रेनमाथि रुसले आक्रमण सुरु गरेको ६ महिना पुगेकै दिन पूर्वी सहर च्याप्लिनमा आक्रमण भएको हो।

आक्रमणका कारण ५ जनाको सवारीसाधनभित्रै जलेर मृत्यु भएको युक्रेनी अधिकारीले जनाएका छन्। आक्रमणमा दुई जना ६ र एक जना ११ वर्षीय बालकले पनि ज्यान गुमाएका वीथीमिले जनाएको छ। युक्रेनी राष्ट्रपति भ्लोदिमिर जेलेन्स्कीले संयुक्त राष्ट्रसंघीय सुरक्षा परिषदको बैठकमा आक्रमणबारे जानकारी दिएका थिए। उनका अनुसार आक्रमणमा ३१ जना घाइते भएका छन्।

परिषदमा बोले तयारी गरिरहेको बेला च्याप्लिनमा गरिएको आक्रमणबारे थाहा पाएको बताउँदै जेलेन्स्कीले 'चारवटा यात्रुवाहक सवारीसाधनमा आगलागी भएको' बताए। मृतकहरूको संख्या बढ्न सक्ने जेलेन्स्कीको भनाइ छ।

रुसी भने युक्रेनी सेनाको रेललाई लक्षित गरी आक्रमण गर्दा करिब दुई सय युक्रेनी सुरक्षाकर्मी मारिएका दावी गरेको छ। 'चप्लिन स्टेसनमा सैनिक रेललाई लक्षित गरी स्कन्दर क्षेप्यास्त्रवा गरिएको आक्रमणमा युक्रेनी सशस्त्र फौजका दुई सय जनाभन्दा बढी सदस्य र १० वटा सैन्य सामग्री नष्ट भएका छन्,' रुसी रक्षा मन्त्रालयद्वारा जारी विज्ञापनमा उल्लेख छ।

CAREER OPPORTUNITY

United Academy is looking for driven, dedicated, smart & enthusiastic person to fulfill the following vacant positions:

ECA Coordinator
Qualification : Bachelor's Degree
Experience : Minimum 3 years in the relevant field (preference will be given to those candidates who are actively involved in sports and have experience of organizing and managing events.)

PSYCHOLOGICAL COUNSELOR
Qualification : Master's in Psychology
Experience : Minimum 5 years in the relevant field

ACADEMIC COUNSELOR
Qualification : Master's Degree in any field
Experience : Minimum 2 years of work experience
Responsibility: To observe daily academic activities of Students, guide and motivate them

Send your updated CV along with application letter latest by 10 days at the email below : uacareer@united.edu.np

इमरानलाई पक्राउ नगर्न आदेश

इस्लामावाद (एजेन्सी)- पाकिस्तानको एक अदालतले पूर्वप्रधानमन्त्री तथा पाकिस्तान तहरिक-ए-इन्साफका प्रमुख इमरान खानलाई पक्राउ नगर्न प्रहरीलाई आदेश दिएको छ। इस्लामावादस्थित प्रतिआतंकवाद अदालत (एटीसी) ले खानलाई सेप्टेम्बर १ सम्मका लागि जमानत दिएको हो।

भएका थिए। यदि उनलाई पक्राउ गरेमा राजधानी कब्जा गर्ने उनीहरूले चेतावनी दिएका थिए। साथै खान पक्राउ परेमा प्रधानमन्त्री शाहबाज सरिफले त्यसको परिणाम भोग्नुपर्ने भन्दै उनीहरूले चेतावनी दिएका थिए।

खानविरुद्ध गत साता राजधानीमा आयोजित एक न्यायीमा महिला न्यायाधीशविरुद्ध विवादस्यद टिप्पणी गरेको आरोपमा मुद्दा दर्ता भएको थियो। न्यायाधीश राजा जवाद अब्बास हसनको इजलासले १ लाख धरौटीमा जमानत दिएको हो। अन्तर्राष्ट्रिय सञ्चारमाध्यमका अनुसार खानले शानिबार इस्लामावादमा एक भाषणको क्रममा प्रहरी प्रमुख र एक महिला मजिस्ट्रेटविरुद्ध कारवाही गर्ने भनेपछि प्रहरीले उनीमाथि अनुसन्धान सुरु गरेको हो। खानलाई पक्राउ गर्न सक्ने आशंका समर्थकहरू शानिबार राति नै उनको घरबाहिर भेला

रोजगारीमूलक प्राविधिक तालिममा भर्ना खुल्यो

तालिमपछि रोजगारीको अवसर (CTEVT बाट सम्बन्ध प्राप्त)
१. बालि विज्ञान (कृषि जे.टि.ए १८ महिने)
२. पशु विज्ञान (मेटेरिनरी जे.टि.ए.१८ महिने)
 शैक्षिक योग्यता: SLC/SEE मा जुनसुकै ग्रेडमा उत्तिर्ण भएकाहरूले पनि अध्ययन गर्न पाउने, भाद्र १० गतेबाट निःशुल्क प्रवेश परिक्षा तयारी कक्षा संचालन हुदैछ।
 फारम भर्ने अन्तिम मिति : २०७९ भाद्र १२ गतेसम्म
 प्रवेश परिक्षा : २०७९ भाद्र १६ गते, बिहान ८ बजे
 कान्तिपुर टेक्निकल कलेज, बालाजु, काठमाण्डौ
०१-४९६०६०५, ९८६३६९०४४, ९८६३६९०४४

भर्ना खुल्यो ! भर्ना खुल्यो !!
 SEE/SLC उत्तीर्ण विद्यार्थीहरूका लागि
 ❖ PCL Medical Lab- (३वर्षे) निःशुल्क प्रवेश परीक्षाको तयारी कक्षाहरू संचालन भइरहेका छन्।
 ❖ PCL Radiography- (३वर्षे)
 शैक्षिक योग्यता: अनिवार्य गणित, अंग्रेजी र विज्ञान विषय लिई समग्रमा 2.0 CGPA भएपुग्ने
 फारम बुझाउने अन्तिम मिति: २०७९ भाद्र १२ गते आइतबार
 प्रवेश परीक्षा मिति: २०७९ भाद्र १७ गते शुक्रबार दिनांक ३ बजे
www.yhsa.edu.np
Yeti Health Science Academy
 (Affiliated to CTEVT)
 कान्तिपुर, महाराजगञ्ज, काठमाण्डौ (कान्ति बाल हस्पिटलको नजिक)
 फोन: ४५२८३४९, ४५२८३४९, ४५२०९०२, ९८५११९८९९०

VACANCY ANNOUNCEMENT
 SINOHYDRO CORPORATION LTD. TANAHU HYDROPOWER PROJECT MANAGEMENT PACKAGE 2 needs to recruit several draftsmen for work needs; the main job is to draw workshop drawings according to the design drawings approved by Engineer. The requirements are as follows:
 1. CTEVT graduate or Similar , major in Drafting;
 2. Proficient in using CAD Drawing, MS-OFFICE and other office software, Good English writing ability
 3. Two years or above working experience in drafting;
 4. Can understand civil engineering drawings, can understand EM & HM drawings is preferred;
 5. The salary is negotiable.
Contact: 9826638509 Ms. Saraswoti
Email: yr.yangzhenhua@powerchina.cn

JOB ANNOUNCEMENT

First date of publication: 26 August 2022
 The United Nations Development Programme (UNDP) Nepal works with the people and Government of Nepal, and other development partners to pursue equitable and sustainable human development goals through eradication of poverty, increase in livelihood opportunities, improvement in community resilience against conflict, disasters and impact of climate change, while laying down strong foundations for a society based on rule of law with an inclusive and participatory democracy.
 The UNDP Nepal is seeking applications from qualified and result oriented Nepalese citizens for following assignment:

S.No.	Position Title	Level	Number of Positions	Duty Station
1.	National Consultant for Regional Research on COVID-19 Medical Waste Management (Reference No.: UNDP/PN/19/2022)	Individual Contractor	1 (One)	Kathmandu

Weblink for application: <https://www.undp.org/nepal/procurement>
 Please visit the given weblink for detail job description and for submission of application by 06 September 2022. Only short-listed candidates will be contacted. UNDP retains the right to contact referees directly.
 UNDP is committed to achieving workforce diversity and has a policy to have gender balance among staffs at all levels. Work experience and/or academic knowledge in relation to gender and social inclusion will be an added advantage. Qualified Women, Dalits, Janjatis, Madhesis, Persons with Disabilities, gender and sexual minorities and other minorities are specially encouraged to apply.
All applications will be treated with highest confidentiality.

प्राविधिक शिक्षा तथा व्यावसायिक तालिम परिषद्बाट मान्यता प्राप्त निम्न कलेजहरूमा शैक्षिक सत्र २०७९/०८० को लागि नयाँ भर्ना खुल्यो

सि.नं.	संस्थाको नाम र ठेगाना	कार्यक्रम	अवधि	सम्पर्क फोन नं.
१	कैलपाल हस्पिटल एण्ड कलेज नेपालगन्ज-१०, बाँके	सामान्य चिकित्सा (H.A.)	३ वर्ष	०८१-५२६२७५, ०८१-५२१०१७, ९८५८०२४६४८, ९८५८०३३६८४
		ल्याब टेक्निसियन		
		डायग्नोस्टिक रेडियोग्राफी प्रि डिप्लोमा इन कम्प्युटर इन्जिनियरिङ्ग		
२	कलेज अफ अलाइड रामलिला मैदान, नेपालगन्ज, बाँके	अप्याल्मीक विज्ञान (OA)	३ वर्ष	०८१-५२७५४६, ०८१-५३६२६०, ९८५८०९१०३७
		सामान्य चिकित्सा (H.A.)		
		ल्याब टेक्निसियन		
३	मध्यपश्चिम प्राविधिक शिक्षालय, नेपालगन्ज, बाँके	डिप्लोमा इन फार्मसी	३ वर्ष	०८१-५२१२२६, ०८१-५२००४९, ९८६३६९९१००, ९८५८०४०४९०
		डिप्लोमा इन फार्मसी		
४	भेरी कलेज नेपालगन्ज, नेपालगन्ज बाँके	डिप्लोमा इन फार्मसी	३ वर्ष	०८१-४१५३३९, ०८१-४१५०९४, ९८६६२७९७६५

PCL / Diploma तह शैक्षिक योग्यता
 ● स्वास्थ्य कार्यक्रमहरूको लागि: SEE परीक्षामा अनिवार्य गणित, अंग्रेजी र विज्ञान विषयमा समग्रमा न्यूनतम स्तरिकृत ४.० मा २ सि.जि.पि.ए. प्राप्त गरेको।
 स्वास्थ्य बाहेकको कार्यक्रम (सिभिल इन्जिनियरिङ्ग) को लागि: SEE परीक्षामा अनिवार्य गणित, अंग्रेजी र विज्ञान विषयमा समग्रमा न्यूनतम स्तरिकृत ४.० मा १.६ सि.जि.पि.ए. प्राप्त गरेको।
 ● फारम बुझाउने अन्तिम मिति : २०७९ भाद्र १२ गते सम्म।
 ● प्रवेश परीक्षा संचालन हुने मिति : २०७९ भाद्र १७ गते दिउँसो ३:०० बजे।
Pre-Diploma तहको लागि शैक्षिक योग्यता
 ● योग्यता: SEE परीक्षामा न्यूनतम E ग्रेड प्राप्त गरेको।
 ● फारम बुझाउने अन्तिम मिति : २०७९ भाद्र १२ गते सम्म।
 ● प्रवेश परीक्षा संचालन हुने मिति : २०७९ भाद्र १६ गते बिहान ८:०० बजे।
आवश्यक कागजपत्रहरू :
 ● हालसालै खिचिएको पासपोर्ट साइजको २ प्रति रंगीन फोटो।
 ● SEE को मार्केसीट, चारीत्रिक (Character) प्रमाणपत्र।
 ● जन्म दर्ता वा नागरिकताको प्रमाणपत्र।

डिप्लोमा इन्जिनियरिङमा भर्ना खुल्यो ।

काठमाण्डौ उपत्यकामा संचालित निम्न संस्थाहरूमा डिप्लोमा इन्जिनियरिङ अध्ययनको लागि भर्ना खुल्यो ।
 न्यूनतम योग्यता : अनिवार्य गणित, विज्ञान र अंग्रेजी विषय लिई SEE मा न्यूनतम १.६ CGPA प्राप्त ।
 फारम भर्ने अन्तिम मिति : २०७९ भाद्र १२ गते आइतबार सम्म । प्रवेश परिक्षा मिति : २०७९ भाद्र १७ गते शुक्रबार ।
 आफूलाई पायक पर्ने निम्नलिखित संस्थाका सम्पर्क गरी प्रवेश परिक्षाको फारम भर्न उचित गरिन्छ ।

Names of College	Website & Telephone	Programme
Acme College of Engineering, Bagdol-4, Lalitpur	www.acmecollege.edu.np 015400177, 5400277, 9851210077	Civil, Computer, Electrical and Electronics
Asian Engineering College, Gwarko, Lalitpur	www.asianengcollege.edu.np 015202726, 9851088422, 9841296240	Civil , Architechture
Central Engineering College, Balkumari, Lalitpur	www.centralengineering.edu.np 015202414, 9860468347	Civil, Electrical, Architechture
Kantipur college of Technical Science, KTM	www.kcts.edu.np 014961809,9841003137,9866296490	Civil engineering
Kathmandu Institute of Technology (KIT College), KTM	www.kit.edu.np 5159255, 9849766768, 9860911511	Civil, Electrical, Computer, Architecture, Electrical & Electronics
Oxford Advance Engineering College, KTM	www.oxfordadvanced.edu.np 015388360, 9851171214	Civil, Computer
School of Geomatics, Mid Baneshor, KTM	www.geomatics.edu.np 4116177, 9841294922, 9851126738	Geomatics Engineering, Pre Diploma : AMIN
Valley College of Engineering, KTM	www.vce.edu.np 014612474, 9812754900	Civil engineering

छोटकरी

मलेसियाबाट फर्कलगत्तै पक्राउ

सुनसरी (कास)- मलेसियाबाट फर्केको तीन साता नबित्दै प्रहरीले सुनसरीको इनरुवा-४ बस्ने ३५ वर्षीय विनोदकुमार खत्वेलाई पक्राउ गरेको छ। चार वर्ष अघि २०७४ मा २३ वर्षीया श्रीमती अनितादेवीको हत्या गरेको आरोपमा उनलाई गत सोमबार साँझ पक्राउ गरिएको हो। सुनसरी प्रहरीका एसपी प्रभुप्रसाद ढकालका अनुसार तत्कालीन अवस्थामा अनिताले विष सेवन गरेर आत्महत्या गरेको भनेर विनोद भानु सफल्त भएका थिए। घटनास्थलमा अनिताको मुखमा विषादी देखिएको थियो। श्रीमतीको मृत्यु भएलगत्तै उनी मलेसिया गएका थिए। तर शवको पोस्टमार्टम रिपोर्टमा कटपिटबाट मृत्यु भएको पुष्टि भएपछि प्रहरीले विनोदलाई फरार सूचीमा राखेको थियो। एसपी ढकालका अनुसार ०७४ मा विदामा घरमा आउदा खातामा केही रकममात्र बाँकी रहेको थाहा पाएपछि दम्तीबीच घरायसी भगडा र कटपिट भएको देखिन्छ। कटपिटबाटै अनिताको मृत्यु भएको प्रहरीले जनाएको छ। श्रीमतीको मृत्युलाई विष सेवन गरेर आत्महत्या भएको जस्तो देखाएर उनी मलेसिया गए पनि पोस्टमार्टम रिपोर्टमा कटपिटको सुलासा भएपछि प्रहरीले उनलाई निगरानीमा राखेको थियो।

बलात्कार अभियोगमा

६३ वर्षीय पक्राउ

ताप्लेजुङ (कास)- सात वर्षीया नाबालिकालाई बलात्कार गरेको आरोपमा आठराई त्रिवेणी गाउँपालिका-१ निगुरादिनका ६३ वर्षीय कैलाश पोम् लिम्बूलाई बुधवार प्रहरीले पक्राउ गरेको छ। प्रहरीका अनुसार उनलाई विहीवार जिल्ला अदालतमा उपस्थित गराएर थप म्याद लिई आवश्यक अनुसन्धान सुरु भएको छ।

विद्यार्थीका लागि ब्याग

ताप्लेजुङ (कास)- इन्जिनियर्स एसोसिएसन ताप्लेजुङले फक्ताङजुङ गाउँपालिकाका उपाध्यक्ष विकास माझालाई बालबालिकाले किताब बोक्ने ७५ वटा ब्याग हस्तान्तरण गरेको छ। उक्त ब्याग फक्ताङजुङ गाउँपालिका-२ खेजेनिमको चवाखु विद्यालय आधारीत विद्यालयका कक्षा ३ मुनिका विद्यार्थीलाई आइतबार प्रदान गरिनेछ। ब्याग प्रतिगोटा ११ सय ३० रूपैयाँ पर्ने हुन्।

विमानस्थल बनाउन माग

तेह्रथुम (कास)- स्थानीय जनप्रतिनिधिले प्रधानमन्त्री शेरबहादुर देउवासमक्ष जिल्लाको चुहानडाँडामा विमानस्थल निर्माणको माग अघि बढाउन माग गरेका छन्। कांग्रेसी केन्द्रीय सदस्य एवं पूर्वभौतिक पूर्वाधार राज्यमन्त्री सीता गुरुङले चुहानडाँडा विमानस्थल निर्माण भए तेह्रथुमले मात्रै नभई छिमेकी पाँचथर र ताप्लेजुङले समेत फाइदा लिने बताइन्। विमानस्थल बनाउन २०३२ बाटै पहल सुरु भएको हो। कांग्रेस सभापति एवं प्रम देउवाले तेह्रथुमको विमानस्थल निर्माणको लागि सरकार सकारात्मक रहेको बताएका छन्। राज्यमन्त्री गुरुङसहित जिल्लाका जनप्रतिनिधिको टोलीसंगको भेटमा देउवाले विमानस्थल निर्माणका लागि सरकार लागेको बताएका हुन्।

समयमा सकिएन चार लेन सडक

थपिएको ६ महिना म्यादमा पनि निर्माण सम्पन्न नभएपछि अहिले पुनः एक वर्ष थप गरिएको छ

देवनारायण साह (मोरङ)

प्रदेश गौरवको आयोजनाको रूपमा रहेको विराटचोक-पुष्पलालचोक चार लेन सडक।

तस्विर : देवनारायण कान्तिपुर

प्रदेश १ सरकारको गौरवको आयोजना विराटचोक-पुष्पलालचोक चार लेन सडकको काम समयमा पूरा हुन सकेको छैन। प्रदेश सरकारले २२.१९ किलोमिटर लम्बाइ भएको उक्त सडक पूर्वाधार विकास कार्यालय मोरङमाफत तीन वटा प्याकेजमा निर्माणका लागि आर्थिक वर्ष २०७५/७६ मा ठेक्का लगाएको थियो।

उक्त सडक निर्माणका लागि जेभिले विराटचोक-नेताचोक र नेताचोक-मिलनचोक गरी दुई वटा प्याकेजको ठेक्का लिएको हो। विराटचोक-नेताचोक खण्ड ६८ करोड ६६ लाख ४९ हजारमा र नेताचोक-मिलनचोक खण्ड ६९ करोड १३ हजार रूपैयाँमा उक्त निर्माण कम्पनीले ठेक्का लिएको हो। मिलनचोक-पुष्पलालचोकसम्म २२.१९ किलोमिटर सडक र सिंधिया खोलाको पुल निर्माणका लागि लामा/वागिया जेभीले २०७७ असार २९ मा दुई वर्षभित्र ३८ करोड ३५ लाखमा निर्माण काम पूरा गर्ने गरी ठेक्का सम्झौता गरे पनि हालसम्म काम सम्पन्न हुन सकेको छैन।

दुई वर्षभित्र निर्माण सम्पन्न गर्ने सम्झौता भएको विराटचोक-नेताचोक खण्डको म्याद २०७८ असार २८ मा सकिएपछि पूर्वाधार विकास कार्यालयले सुस्ता ६ महिनाको म्याद थप गरेको थियो। निर्माण कम्पनीले उक्त अवधिमा पनि काम पूरा नगरेपछि अहिले पुनः एक वर्षको म्याद थप गरिएको पूर्वाधार विकास कार्यालय मोरङका प्रमुख सुशील श्रेष्ठले बताए। उक्त सडक खण्डको हालसम्ममा ७० प्रतिशत काम गरेका निर्माण कम्पनीले भेरिएसनवापत् ६ करोड ८३ लाख १२ हजार, मृत्यु वृद्धि ३ करोड २६ लाख ९१ हजार गरी कुल ४९ करोड ७८ लाख ८४ हजार रूपैयाँ भुक्तानी लिइसकेको उनले बताए।

यस्तै नेताचोक-मिलनचोक खण्डको निर्माण काम पनि निर्माण कम्पनीले समयमा पूरा नगरेपछि २०७८ पुस ३० सम्मका लागि म्याद थप गरिएको थियो। उक्त अवधिमा निर्माण कम्पनीले काम पूरा गरेको श्रेष्ठले बताए। उक्त खण्डमा भेरिएसनवापत् ३ करोड ५६ लाख ८२ हजार, मृत्यु वृद्धि ३ करोड ७६ लाख २१ हजार गरी कुल ७२ करोड १९ लाख ५९ हजार रूपैयाँ भुक्तानी गरिएको उनले बताए। साथै मिलनचोक-पुष्पलालचोक खण्डको म्याद गत असार २८ मा समाप्त भएपछि पूर्वाधार

विकास कार्यालयले आउँदो असार २८ सम्मका लागि म्याद थप गरिदिएको छ। उक्त सडक खण्डको ६० र पुलको ३० प्रतिशत काम पूरा गरेका निर्माण कम्पनीले हालसम्ममा मृत्यु वृद्धिवापत् २ करोड ६ लाख ३२ हजार गरी ५८ प्रतिशत अर्थात् २४ करोड ४३ लाख १० हजार रूपैयाँ भुक्तानी लिइसकेको श्रेष्ठले बताए। उक्त आयोजनाअन्तर्गत खानेपानीको पाइप मर्मत र विद्युतीय पोल सार्न करिब २५ लाख बढी खर्च भएको पूर्वाधार विकास कार्यालय मोरङले जनाएको छ। त्यसको वास्तविक तथ्यांक उसले दिन चाहैन।

उनले आव ०७६/७७ मा कोरोना महामारीले बजेट अभाव भएकाले निर्माण काममा हिलाइ भएको दावी गरे। निर्माण कम्पनीले मृत्यु वृद्धि र भेरिएसन लिनाका लागि काममा ढिलाइ गर्दै आएको उक्त कार्यालयका एक इन्जिनियरले बताए। प्रमुख श्रेष्ठले कर्मिसन लिई जथाभावी भेरिएसन र मृत्यु वृद्धिवापत् भुक्तानी दिएको उनको आरोप थियो। श्रेष्ठले भएको काम र कतौ कर्मिसनको कर्मिसन तथा लेनदेनको कुरो नभएको दावी गरे।

टोलभरका केटाकेटी नै विद्यालय जाँदैनन्

अर्जुन राजवंशी (विरतामोड)

कल्पना मण्डल ११ वर्षमा लागिन्। उमेरअनुसार उनी अहिले कक्षा ६ पढ्नुपर्ने हो। तर भर्खर कक्षा ३ मा पढ्दै छिन्। उनकी वहिनी कृष्णा ८ वर्षकी भइन्, वल्ल कक्षा १ मा भर्ना भएकी छुन्। विरतामोड नगरपालिका-७ हर्चनास्थित नगर गौरव टोलका अधिकांश बालबालिका विद्यालय जादैनन्। जानेहरूको पनि उमेरअनुसारको पढाइ छैन। ठूलो उमेरका बालबालिका सानो कक्षामा पढ्छन्। जसको असर, आधारभूत तह (कक्षा ८) सम्मको पढाइसमेत पूरा नगरी विद्यालय जान छाड्नेको संख्या बढ्दो छ। टोलमा ३७ घरपरिवारको वसोवास छ। सबै अति विपन्न आदिवासी समुदायका छन्। प्रतिपरिवारमा औसत तीन बालबालिका छन्।

टोलमा विद्यालय जाने उमेरका सय बढी बालबालिका छन्। उनीहरूमध्ये आधा मात्रै पढ्न जान्छन्। केही नाम लेखाएर पनि विद्यालय नजाने छन्। बेला भइसके पनि ३५ जनाभन्दा बढी बालबालिका विद्यालय भर्ना भएका छैनन्। 'स्कूल टाढा छ, मेनरोड हुँदै जानुपर्छ, साना केटाकेटीलाई कसरी पठाउनु?' कल्पनाकी आमा रखावे भनिन्, 'चार वर्षकी कान्छी छोरी रचनालाई पनि बालविकास कक्षामा भर्ना गर्नुपर्ने हो।' तर स्कूल टाढा भएकाले भर्ना नगरिदिएको उनले बताइन्।

उर्मिला रायका चार छोराछोरीमध्ये तीन छोरी विद्यालय जान्छन्। जेठी ८ वर्षकी श्रुतिका कक्षा १ मा पढ्छिन्। जुम्व्याहा ७ वर्षका श्रुतिमा र श्रुतिकालाई यस वर्षदेखि बालविकास कक्षामा भर्ना गरिदिएको रायले बताइन्। 'टाढा भएकाले केटाकेटी विद्यालय जानै नसक्छन्, कहिले १० दिनसम्म, कहिले १५ दिनसम्मै पढ्न जान्छन्' उनले भनिन्, 'हामी बिहानै काममा निस्कन्छौं, उनीहरू विद्यालय नगार्दै घरमै खेलेर बस्छन्।' टोलदेखि दुई किलोमिटरको दूरीमा शुकुराज आधारभूत विद्यालय

फाकाको विरतामोड नगरपालिका-७ हर्चनास्थित नगर गौरव टोलमा उमेर पुगे पनि विद्यालय भर्ना नभई घरमै बसिरहेका स्थानीय बालबालिका।

छ। उत्तरतर्फ करिब डेढ किलोमिटरको दूरीमा जनता आधारभूत विद्यालय छ। जंगलको बाटो हुँदै जानुपर्ने भएकाले टोलबासीले बालबालिकालाई जनता आधारभूत पठाउँदैनन्। अधिकांश शुकुराज आधारभूत विद्यालय नै जान्छन्। विरतामोड-भद्रपुर रोड हुँदै शुकुराज स्कूल जानुपर्छ, केटाकेटीलाई गाडीले ठक्कर दिन्छ भनेर धेरै जना डराउँछन्, त्यसैले विद्यालय जाने उमेर पुगिसके पनि धेरैले छोराछोरीलाई स्कूल पठाउँदैनन्, ७-८ वर्षको पुगेपछि मात्रै भर्ना गर्छन्' टोल विकास संस्थाका अध्यक्ष शंकर चौधरीले भने।

उमेर पुगेर पनि विद्यालय नजाने बालबालिकाको संख्या बढेपछि स्थानीयले टोल नजिकै बाल विकास केन्द्र स्थापनाको माग गरेका छन्। विद्यालय भर्ना नहुने तथा नियमित विद्यालय नजाने विद्यार्थीको संख्या बढ्दै गएपछि यसवारेमा नगरपालिकालाई लिखित रूपमै जानकारी गराएको उनले बताए। विद्यार्थीका लागि सानो कक्षा नै महत्त्वपूर्ण हुन्छ, त्यही कक्षा पढेन भने कसरी ठूलो कक्षा पढ्न सक्छ?' अध्यक्ष चौधरीले भने, 'यो समस्या समाधानका लागि टोल नजिकै एउटा बालविकास केन्द्र स्थापना गर्न नगरपालिकालाई लिखित निवेदन दिएका छौं।' शुकुराज आधारभूतका प्रधानाध्यापक कृष्ण सुवेदीका अनुसार यस वर्ष विद्यालयले १५ दिन विद्यार्थी भर्ना अभियान सञ्चालन गरेको थियो। तर भर्ना अभियान उक्त टोलमा पुगेन।

नगरपालिकाका शिक्षा शाखा प्रमुख तिलचन्द्र भण्डारीले उक्त विषयबारे आफू जानकार रहेको बताए। उनले छलफल भए पनि निर्णयमा पुग्न नसक्दा समस्या सम्बोधन नभएको प्रस्ट्याए। 'भएको विद्यालयमा बालबालिका गएरहेका छैनन्, त्यसको विकल्प भनेको टोल नजिकै केही बालविकास केन्द्र स्थापना गर्नु हो,' भण्डारीले भने, 'त्यसका लागि संरचना बनाउनुपर्ने, शिक्षक रान्नुपर्ने, शिक्षकलाई न्यूनतम नै भए पनि नियमित तलब दिनुपर्ने'। उनका अनुसार यी सबैका लागि चाहिने दिगो स्रोत व्यवस्था नभएकाले समस्या सम्बोधन गर्न नसकिएको हो।

घर जग्गा

ललितपुरमा घरजग्गा खरिदबिकिको लागि 9851071590

गण्डकरी नगरविकासमा नयाँघरबिक्रीमा 9841511620, 9851122167

बृहदालिकण्ड चपली भद्रकालीमा ०-८-१-३ जग्गा बिक्रीमा ९८०११२२४०४

गोदावरी टोखेल नजिक ०-४-२-२ टुकामाजग्गाहरू ९८०४८०४८२८

चावहिल्लामा व्यवसाय र भाडामा दिनेहिल्लै घरबिक्रीमा 9841085428

बानेश्वरमा सानोठूलो टुक्रा जग्गाहरू बिक्रीमा 9851121001

बृहदालिकण्ड पाक/भिलेज होटलबाट पूर्वतिर १०फिटबाटोमा १आना जग्गाबिक्रीमा 9851087273

दहचौका प्रतिआना १२.५०-लाखको घडेरी बिक्रीमा, 9851160228, 9861175400

गोल्फटाचोकनर हेपौलीमा ०-5-०-० घरबिक्रीमा 9841011316

नारायणथान एरियामा आधुनिक नयाँघराला, फ्याक्टरिस्टिकका घरहरू तुल्यबिक्रीमा 9851036108

कपन, सुकेधारा, बृहदालिकण्ड घरजग्गा, खरीदबिक्री, 9841345005

ललितपुरको जनसूक्ष्मे एरियामा घरजग्गाहरू खरिदबिकिकोलागी 9849188782

चुनौती गणेशवस्तीमा २०-फिटबाटोमा ०-८-०-० माबनेको सार्हेनिनतल्ले फ्याक्टरिस्टिकको घरजग्गाको मूल्यमा 9808420364

लामाटारमा ३-१-०-० जग्गाबिक्रीमा ९८२११२८४६, ९८२१०७२८२८

काठमाण्डौ पेप्सीकोलाचोकबाट नजिकै मेन बाटोमा छोएको ४ आना घडेरी र भूकम्प पछि बनेको ४ आनामा बनेको बंगला टाउपलको घर बिक्रीमा 9745674156, 981196828

क्याश डेपोजिट आवश्यकता अनुसार धितोपत्रमा ९८२२०४४८४४

भूमा दमकबाट ८कि.मी. दक्षिणमा संचालन भइरहेको कक्षा ९सम्म अनुमति प्राप्तभएको हाल कक्षा-५सम्म संचालन भइरहेको स्कूललाई प्रिन्सिपल/एडमीट पाटर्न चाहियो सम्पर्क: ९८०२२१४७०, ९८०२१५३९१

घरजग्गा धितोरफा BANK LOAN Consultancy 9851336230

जग्गा, सामूहिक व्यवसायमा तुच्छण 9851340755

विदेशजान CashDeposit धितोफुकुवा लोनलिन 9745352410

विविध विक्रीमा राम्रासंग चलिरहेको बकाली भाइन्द्रघर विक्रीमा, सिनामंगल, 9849346196

डेरीउचोग विक्रीमा मूल्य ७(सात) करोड सम्पर्क 9823786729

वसन्तपुर ओमबहालमा कर्फस विक्रीमा 9819559002

Pharmacy Lab, Dental विक्रीमा 9812759373

गौशालामा चलिरहेको फेनी पसल विक्रीमा, 9841520631

२० रोपनिमा फालिएको चलिरहेको लोकेलफार्म तरुन्ने विक्रीमा खैनिगर्ने टाउं प्रसस्तभएको पानी, विजुली,बाटो, इन्टरनेटको सुविधाएकैमा १४०० कबुरासहित फार्माविक्रीमा १५०० कबुरासहित १८०१५४८४३, ९८०२६७७०६ मा.सिबिकल गनहोला

पत्नीसडकमा चलिरहेको क्यान्टिन अर्जेन्ट विक्रीमा पानी भाडा फ्रि वस्नको लागि दुईरुम भएको, 9827686217

टेकुमा ३ कोठाको कल्याट ९८०८८९६५२४

House OnRent Near Thai Embassy 9841270182

वित्तिय संस्थाहरूका लागि अति उपयुक्त जमल काठमाडौ स्थित चेम्बर कोठाको दोस्रो तल्ला १८२० स्व्याप्एर फिटको फ्यान्ट खानी सम्पर्क: ०1-5330941/47

काठमाडौंमा घर/फ्यान्ट भाडामा लिनदिनुपर्नेमा 9846578599

भक्तपुर सल्लाघारी मेनरोडमा अफिसको लागि तीनतल्ला, बानेश्वरमा दुईरुम भाडामाछ, 9851023514, 9803066711

रिङ्गरोडमा गोदाम-भाडामा 5800sq. ft. बसुन्धारा, 9818954153

जडिबुटी वातावरणमा पेइङ्गेट वन ९८१७३०३४४१, बानेश्वर

कर्मचारी अर्जेन्ट 18,500/- खाजा,गाडीभाडा चक्रपथ 9851228468, 9823865516

Opt.Math Teachers (Secondary level),Receptionist Chabahil, 9841200709

गोंग्वु अफिसलाई कर्मचारी 17,500/- 9849365964, 9823252176

सेक्युरिटीगार्डहरू २०,०००-२२,००० ०15911358, 9810626673

भक्तपुरको पोलीफार्ममा कामदार भएपछि तल्लोलाई प्राविमकता 9851169728

सेक्युरिटी गार्ड त्रअर्जेन्ट 18000-22000 9823005384

Software Support Executive, +2appeared (Mgmt), Salary:10,000+, Contact: 9849135435, 9813330475

अफिसमैकामगर्न नआवश्यकता 9803274227 कर्मचारीहरूको 15500/-

स्टुडनवाकोमा पढ्नेनपढ्नेका बन्दाअनुसार 27500/- महिलापरस्य देबैलाई ०15540046, 9803887401

अनभवी लाइट ड्राइभर चाहियो 9868686695

भक्तपुर सल्लाघारीको कर्मिक सहकारीलाई केहीबजार प्रतिनिधिहरू चाहियो ९८२१०८२९६५, ९८४९७००११६

आफ्नै ठाउँबाट मार्केटिङ गर्नसक्ने चाहियो रु.४०,०००/- ९८६६९८६४९

कस्मेटिकभित्र खानवस्नसहित कर्मचारी 18,000/- 9810332377

पाटनको स्कूललाई कामगर्ने दिदि मन्त्रश्वरी टिचर, 9840003417

शिक्षक आवश्यकता सामाजिक अध्ययन तथा अतिरिक्तापिठ-१, योष्यार-न्यासड बा-सोसहर 9841208422, 9845368663

सुटिहट टेलिमरियरलमा कलाकारहरू ईभरजेन्नी नजान्नेलाईन प्राथमिकता ९८०३१९०१६

जापानी डेलिमरी गर्ने केटाचाहियो ०1-4443799

कालिकोट असुत्तालकोलागि फार्मसिप्टचाहियो 9858025007

अनभवी PSO अर्जेन्ट 30000 9823448503

UrgentlyPart-time Secondary Level Contact Om Academy chhatrapati 9841314298, 5360222

सहकारीमा अनभवी कर्मचारी २५,०००/- 9851076809

Computer Receptionist, Printer Photocopy operator, 984113842, 9861281073

GDS चलाउने ४ जना कर्मचारी चाहियो, dianatr7@gmail.com, सम्पर्क- 9841572036/कम्प्युटरमा राम्रो ज्ञान भएको

होस्टलको लागि कूक 9851214169, 9843154167

क्यान्टिनको लागि कूक, हेल्थर ९८०३३५८८५९, ९८०३४०३६६

जनसूक्ष्मे किसिमको रोजगारी/कर्मचारी ९८१६७०३६

चाईनज कूक चाहियो ९८४९८०३०८ बौद्ध

लेडिज स्पेशरपिप्ट चाहियो बौद्ध ०१४५६८९४१, ९८०३४४०१८

Web-developer cum Social-media marketing, Sinamangal 9841208255

सिन्धुवा, मोतिहारीकोलागि बडिगाइहरू तुआवश्यकता खानवस्न २४,०००माथि, 9808323444

कस्मेटिकभित्र खानवस्नसहित कर्मचारी 18,000/- 9823280255

Required: Incharge with investment 9745328857

ब्राह्मणको छोरी घरमा कामगर्ने चाहियो ९८१७३०३४४१

सेक्युरिटी गार्ड खानवस्न सहित ९८२१९००४२९

होटलको लागि कूक चाहियो 9867295339

सुनसरीका अष्टेडिएला, क्यानडा युकेमिडजान, अतिरिक्त हार्डिफाईनका २०देखि३५ सम्मको बरधनु चाहिएमा ९८६१३३४६५

मंसिनामा, द्वाइलेट जामखोले हस्तमा 9851061331, 9851161163

मंसिनाबाट सेफ्टीट्याङ्की हलमंगल जम्बोला 9851056662

हल्ट्वाइलेट मंगल जामखोले वसुकाकाराले 9841663344

मंसिनाबाट सेफ्टीट्याङ्की हलमंगल जामखोले 9849442278

हल्ट्वाइलेट मंगल जामखोले ९८४९२६०४०

हल्ट्वाइलेट मंगलजामखोले, निर्माणपान, 9843052042

हल्ट्वाइलेट सेफ्टीट्याङ्की मंगल जामखोले 9841505513

प्राइभेट SEE,+2, Bachelor यारिटी पास, 9806579477, 9808317517, किताब नि:शुल्क

हल्ट्वाइलेट सेफ्टीट्याङ्की मंगल जामखोले 9841505513

कूक, वेटर, हाउसकिपिङ, रिसेप्सिअन्ट ९८४००९१२६

डोजर, एक्स्काभेट अपरेटर तालिम: 9851122136

वैयुक्तिक Extratime साईजबडाउने HerbalSuppliment ९८४९१४७९१०

बिहारी श्रीमती अनितादेवीको हत्या गरेको आरोपमा उनलाई गत सोमबार साँझ पक्राउ गरिएको हो। सुनसरी प्रहरीका एसपी प्रभुप्रसाद ढकालका अनुसार तत्कालीन अवस्थामा अनिताले विष सेवन गरेर आत्महत्या गरेको भनेर विनोद भानु सफल्त भएका थिए। घटनास्थलमा अनिताको मुखमा विषादी देखिएको थियो। श्रीमतीको मृत्यु भएलगत्तै उनी मलेसिया गएका थिए। तर शवको पोस्टमार्टम रि

चुरे संरक्षण तथा भूमिहीनलाई जग्गा दिनुपर्ने माग गर्दै चुरे तथा वनजंगल संरक्षण अभियान नेपाल, धनुषाले बिहीबार जनकपुरमा गरेको विरोध प्रदर्शन। मुख्यमन्त्री कार्यालय रहेको मधेश भवनतर्फ प्रदर्शन साँझपछि सुरक्षाकर्मीले ब्यारिकेड राखेर रोकेका थिए। अभियानले एक महिनादेखि जनक चोकमा धर्नासमेत दिँदै आएको छ।

तस्विर: श्यामसुन्दर शशि, कान्तिपुर

अतिक्रमणले साँघुरियो चन्द्रपुर हाटबजार

रौतहट (कास)- चन्द्रपुर नगरपालिका-६ स्थित सरकारी जग्गामा लाइदै आएको हाटबजार क्षेत्र अतिक्रमणमा परेको छ। अतिक्रमणले हाटबजार साँघुरिँदै गएको छ। उक्त जमिनमा फन्ड ५० वर्षदेखि हाटबजार लाइदै आएको छ। स्थानीय तहले वजारको अतिक्रमण हटाउन नसक्दा हाटबजारको क्षेत्र साँघुरो बन्दै गएको हो।

जिल्लाकै पुरानो चन्द्रपुर हाटबजार रहेको सरकारी जमिन ३० जनाले कब्जा जमाएका थिए। जसमध्ये १५ जनालाई तत्कालीन गाविसले अन्यत्र जग्गा दिएर स्थानान्तरण गरेको थियो। तर अर्कै उक्त क्षेत्र खाली भएको छैन। जग्गा कब्जा गरेर बस्नेलाई सरोकारवाला निकायले हटाउन प्रयास पनि गरेका छैनन्। २९ कट्टा जग्गामध्ये अहिले १४ कट्टा मात्र बाँकी रहेको वजार व्यवस्थापन समितिका पूर्वअध्यक्ष रामबहादुर घलानले बताए। केही समयअघि घलानकै नेतृत्वमा बनेको समितिले अतिक्रमण हटाउने जिम्मेवारी पाएको थियो। त्यसैवेला १५ जनालाई वजार क्षेत्रबाट हटाएर अन्यत्र जग्गा दिएर राखिएको उनको भनाइ छ। 'अर्कै पनि १३/१४ जनाले सरकारी जग्गा हडपेर बसेका छन्। उनीहरूलाई हटाउने प्रयास गर्दा पनि सकेनौं। उनले भने, 'सरकारी जग्गा कब्जा जमाउन थालेपछि वजार साँघुरो हुँदै गएको छ।'

यहाँ शुक्रबार र सोमबार हटिया लाग्छ। व्यक्तिले वजारको जग्गा कब्जा गरेपछि व्यापारीहरू ठाउँ अभावका कारण सडकमै पसल थापेर बस्न बाध्य छन्। वजारलाई ब्यवस्थित गर्न नसक्दा जथाभावी सामान राख्ने गरेको पाइएको छ। वजार लान् थालेपछि सवारी आवागमन ठप्पजस्तै हुन्छ। अहिले सरकारी जमिन अतिक्रमण गर्नेलाई हटाउनुपर्ने माग फेरि उठ्न थालेको छ। यसबारे स्थानीयले नगर प्रमुख सञ्जय काफ्लेको ध्यानकर्षण गराएका छन्। काफ्लेले पनि यसबारेमा कार्यपालिका बैठकमा छलफल चलाउने बताएका छन्।

'सरकारी जग्गा आफ्नैजस्तो गरेर बसेपछि वजार साँघुरो हुँदै गएको छ,' उनले भने, 'यो समस्यालाई कसरी सहजै समाधान गर्न सकिन्छ भन्नेतिर नगरपालिका लागेको छ।' तत्कालीन गाविसले जस्तापाताको छाना राखेर वजारलाई केही ब्यवस्थित गर्न प्रयास पनि थालेको थियो। तर, अतिक्रमण गरेर बसेकाले अवरोध गरेपछि पूरा हुन सकेको थिएन। स्थानीय व्यापारी सरोज साहले वजारलाई तत्कालै ब्यवस्थित गर्नुपर्ने आवश्यकता रहेको बताए।

फिना नम्बर १०५ को उक्त सरकारी जग्गा तत्कालीन विश्रामपुर गाविस-९ (हाल वृन्दावन नगरपालिका) की सिविया देवी वैठाले भूमाफिन्का संरक्षणमा २०४९ सालमा आफ्नो नाममा पास गराएकी थिइन्। फन्ड २९ कट्टा सार्वजनिक जग्गा व्यक्तिको नाममा दर्ता भएको १७ वर्षपछि सरकारको नाममा फिर्ता भएको थियो। मालपोत कार्यालयले हकबन्दीको सूचना प्रकाशन गरे पनि बैठा प्रमाण लिई मालपोत उपस्थित भएकी थिइन्। त्यसपछि जग्गा दर्ता बढेर गरी मालपोतले सरकारको नाममा ल्याएको हो।

वन कर्मचारीकै मिलेमतोमा काठ तस्करी

- वन कार्यालयनजिकैको स:मिलमा ठूलो परिमाणमा अवैध काठ बरामद
- पत्राऊ परेका स:मिल सञ्चालक फरार भएपछि भगाइएको आशंकाका ३ कर्मचारी निलम्बित

■ अरत जयमगर (सिरहा)

वन कर्मचारीकै मिलेमतोमा जंगल क्षेत्रबाट सिरहामा काठ तस्करी भइरहेको खुलेको छ। काठ मिल सञ्चालकसँग वन कर्मचारीको मिलेमतोमा रातारात बहुमूल्य खयर, सखुवा, सिसौलगायतका काठ तस्करी भइरहेको पाइएको हो।

मिचैया नगरपालिका-९ कमलदहस्थित घुर्मी डाँडा सामुदायिक वन क्षेत्रमा गत विहीबार राति ६६ थान खयरका रूख काटेर तस्करी भयो। यसबारे भोलिपल्ट विहान स्थानीय हेमकुमार यादव, रामविश्वरूप यादवले मिचैया र चोहर्वास्थित सर्वाडिभजन वन कार्यालयलाई खबर गरे। तर, दुवै कार्यालयले यसको वास्ता गरेनन्। सुनुवाइ नभएपछि वडाध्यक्ष दिनेश मण्डलसहित स्थानीयले लहानस्थित डिभिजन वन कार्यालयलाई खबर गरेर काठको खोजी गर्न थाले।

गाउँले, लहानवाट आएका वन कर्मचारी, सशस्त्र प्रहरीसहितको टोलीले खोजी गर्दा चोहर्वास्थित सर्वाडिभजन वन कार्यालयदेखि डेढ किलोमिटर पश्चिममा गोलबजार नगरपालिका-९ घुर्मी खोला पुलछेउमा रहेको स्थानीयले सभिलमा खोजतलास गर्न माग थान खयरका रूखबाट विक्रीका लागि तयार गरिएको टुना बरामद गर्‍यो। सर्वाडिभजन कार्यालय चोहर्वा र सर्वाडिभजन कार्यालय मिचैयाका कर्मचारीले वेवास्ता गर्नु र कार्यालयनजिकै काठ बरामद हुनुले तस्करीमा वन कर्मचारीकै मिलेमतो रहेको स्थानीयको दावी छ। 'खयरको रूख काटिएको खबर चोहर्वा र मिचैया सर्वाडिभजनका कर्मचारीले वेवास्ता गर्नुको कारण सभिलमा काठ बरामद भएपछि खुल्यो,' खबर गर्ने स्थानीयद्वय हेमकुमार र रामविश्वरूप यादव, 'ती कार्यालयबाट डेढ किलोमिटरभित्रै काठ बरामद

सिरहाको गोलबजार-९ घर्मीस्थित लक्ष्मी नारायण स:मिलमा बरामद खयरका काठ।

तस्विर: अरत/कान्तिपुर

हुनुले कर्मचारीकै सेंटिडमा चोरीनिकासी भएको स्पष्ट हुन्छ।'

६ वर्षदेखि उपभोक्ता समितिविहीन रहेको सामुदायिक वन क्षेत्रबाट अरु पनि बहुमूल्य काठ चोरी तस्करी भएको हुन सक्ने भन्दै स्थानीयले सभिलमा खोजतलास गर्न माग गरेका छन्। ठूलो परिमाणमा काठ बरामद भएपछि डिभिजन वन कार्यालयले सहायक वन अधिकृत सत्यनारायण यादवलाई अनुसन्धान अधिकारी तोकेर छानविन थालेको छ। मिलमा खोजतलास गर्ने क्रममा अहिलेसम्म ६६ थान खयरका तयारी टुनाबाहेक थप ९ सय ५५ थान खयरकै काँचो काठ टाँचा नलगाइएको अवस्थामा फेला परेको अनुसन्धान अधिकारी यादवले जानकारी दिए।

'अर्कै पनि मिलमा खोजीकार्य जारी छ। वन कर्मचारीले विक्रीका लागि टाँचा नलगाएका बहुमूल्य प्रजातिका काठ बरामद

भइरहेको छ,' उनले भने, 'सर्वाडिभजन वन कार्यालयनजिकै ठूलो परिमाणमा काठ भेटिनु शंकास्पद छ। अनुसन्धान जारी रहेकाले अहिले केही भन्न सकिने अवस्था छैन। मिचैया र चोहर्वास्थित सर्वाडिभजन कार्यालयले भने काठ तस्करीबारे अनभिज्ञता प्रकट गरे। चोहर्वा सर्वाडिभजन प्रमुख सहायक वन अधिकृत भोला रायले लक्ष्मीनारायण सभिलमा खयर काठ ल्याएको अनुसन्धान भइरहेको बताए।

मिल सञ्चालक फरार

काठ बरामद भएपछि वनले सभिलका सञ्चालक मदन ठाकुर र म्यानेजर श्रवण ठाकुरलाई पक्राउ गरेको थियो। तर, वन कर्मचारीले गौडामा लहान ल्याउँदै गर्दा लहानस्थित वजरंग पेट्रोल पम्पनजिकबाट

मिल सञ्चालक ठाकुर फरार भएको डिभिजन वन कार्यालयले जनाएको छ। म्यानेजर श्रवण भने वनको हिरासतमा छन्।

सशस्त्र वन रक्षकको निगरानीमा ल्याउँदै गर्दा सञ्चालक ठाकुर फरार भएको घटनालाई शंकास्पद भन्दै स्थानीयले उनलाई भगाइएको हुनसक्ने दावी गरेका छन्। घटनाको विरोध गर्दै स्थानीयले जिल्ला प्रशासन कार्यालयलाई दाकछोप गर्न लहानस्थित डिभिजन वन कार्यालयले सशस्त्र वन रक्षक रामबृक्ष मोची, जमदारहरू ब्रह्मदेव यादव र रामकुमार चौधरीलाई २ महिनाका लागि निलम्बन गरेको जनाएको छ। डिभिजन वन प्रमुख शैलेन्द्र मिश्रले लक्ष्मीनारायण सभिलबाट ठूलो परिमाणमा खयरको काँचो काठ बरामद भएको र पक्राउ परेका मिल सञ्चालक ठाकुर फरार घटनामा संलग्न

कर्मचारीलाई निलम्बन गरी अनुसन्धान भइरहेको पुष्टि गरे।

चोरी निकासी तीव्र

काठ तस्करी हुने क्रम जिल्ला अन्य स्थानमा पनि व्यापक रहेको छ। तस्करीकै कारण जंगल मासिने क्रम बढेको स्थानीय बताउँछन्। जिल्लाका भदैया, होदना, विष्णुपुरकट्टी, बन्दीपुरलगायत नाकाबाट तस्करीले चुरेक्षेत्रबाट काठ चोरी गरी निकासीको क्रमलाई तीव्र पारेका भदैयाका एक स्थानीयले बताए। 'चिरान साखुको काठ तस्करीले रातको समयमा काठवरीयामार्फत लैजाइन्छ,' ती स्थानीयले भने, 'यस्तो काठ लहान वजार र भारतीय सीमावर्ती वजारसम्म प्याउने गरिएको छ।' काठको चोरीनिकासी रोक्न स्थानीयले प्रयास गरे पनि तस्करीले ज्यान माने धम्की दिने गरेको उनले सुनाए। तस्करीले चुरेक्षेत्रका अधिकांश सामुदायिक वन क्षेत्रबाट काठ ओसारपसार गरे पनि वन कार्यालयले केही गर्न सकेको छैन। तस्करीमा जिल्लास्थित भारतीय सीमा क्षेत्रका व्यक्तिकै बढी संलग्न रहने गरेका छन्।

दैनिक गुजाराका लागि भन्दै दाउरा विक्री गर्ने क्रम पनि बढेको छ। लहान वजारमा दिनहुँ सप्टरीका हर्दिया, दौलतपुर, कडोरबोना, बाहुना, कमलपुर र सिरहाका होदना, तरेगना गाँविन्दपुरलगायत दर्जनभन्दा बढी गाउँका स्थानीयले चुरे वनबाट काटेर ल्याएको दाउरा ल्याई विक्री गर्ने गरेका छन्।

जिल्ला वन कार्यालयको तथ्यांकअनुसार सिरहामा २८ हजार १ सय ५५ दशमलव ९५ हेक्टर वन क्षेत्र छ। तीमध्ये १ सय ८ वटा सामुदायिक वन छन्। जिल्लामा एउटा मात्र धार्मिक वन (सलहस फूलवारी) छ। १ सय २ वटा निजी वनका रूपमा दर्ता भएका छन्। ९ सय ९३ हेक्टर वन अतिक्रमणमा परेको छ।

वर्गीकृत विज्ञापन

घर जग्गा

ललितपुरमा घरजग्गा खरिद/बिक्रीको लागि 9851071590

गुहेश्वरी नगरविकासमा नयाँघर/बिक्रीमा 9841511620, 9851122167

बुढानिलकण्ठ चपली भद्रकालीमा ०-८-१-३ जग्गा बिक्रीमा ९८०११२२४०४

गोदावरी टोखेल नजिक ०-४-२-० टुक्राजग्गाहरू ९८४०२०४०८८५

चावहिलमा व्यावसाय र भाडामा दिर्नानिले घर/बिक्रीमा 9841085428

वानेश्वरमा सानोठूलो टुक्रा जग्गाहरू बिक्रीमा 9851121001

बुढानिलकण्ठ पार्क/मिलेज होटलबाट पुर्वतिर १०फिटबाटोमा ९ आना जग्गा/बिक्रीमा 9851087273

दहचोकमा प्रतिआना १२४०-साखुको घडेरी बिक्रीमा, 9851160228, 9861175400

गोल्फटाचोकनिर हेपालीमा 0-5-0-0 घर/बिक्रीमा 9841011316

नारायणथान एरियामा आधुनिक नयाँबहाला, फ्यान्टसिस्टमका घरहरू तल्लैबिक्रीमा 9851036108

कपन, सुकेधारा, बुढानिलकण्ठ घरजग्गा, खरीद/बिक्री, 9841345005

ललितपुरको जुनसुकै एरियामा घरजग्गाहरू खरिद/बिक्रीकोलागी 9849188782

चुनदरि गणेशवस्तीमा २० फिटबाटोमा ०-८-०-० माबनेको साहेबनतल्ले फ्यान्टसिस्टमको घरजग्गाको मूल्यमा 9808420364

लामाटारमा ३-१-०-० जग्गा/बिक्रीमा ९८४२७८८४६, ९८४२०७२८२८

मनुष्याणी हाइडामा ०-५-१-० जग्गा बिक्रीमा आनाको २९ लाख ८८४९४४५८३८३८

बैजेश्वरी मगरगाउँमा साहेबनत आना/बिक्रीमा सम्पक: ९८५८८८४५४३

बौद्धमा भाडाआउने ५०,०००/-, २.५-तल्ला ८५,००,०००/-, फिक्स, 9841244541

घडेरी बिक्रीमा सानागाउ २५फिट बाटोमा २२,००,०००/- इमाडोलमा ३०,००,०००/-, ९८०८५२२६२४

अख्तियार नजिक ०-५-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354

सितापाइलाबाट ५किलोमिटर भिमडुगाको मूलसडकमा ३६आना 9818287046

सामाखुशीमा जग्गा ५ आना, वसुन्धरामा ४ आना, बाँसवारीमा ११ आना, 9841856924, 9851339923

गौरघाटमा पाँचआना जग्गा बिक्रीमा 9841601900

थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुरुङ्गमा आयलिनियमको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू बिक्रीमा 9851335460, 9885148010

सातदोबाटो स्विमिंग पुलबाट ४००-मि तल २.५-तल्लेघर बिक्रीमा मूल्य-२करोड ६०लाख, 9841751440

शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-० जग्गा, 9843670264

चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाँघर ९८२३६६१२५४

घर सस्तो न्यू नारायण सिङ्गाकोलोनी २१आनामा बनेको बिक्रीमा ९८२८५९१२८८, ९८४१११३३८८८, ९८४१११३३८८८

काठमाडौँ पोखीकोलाचोकबाट नजिकै मेन बाटोमा छोएको ४ आना घडेरी र भूकम्प पछि बनेको ४ आनामा बनेको बगना टाउपको घर बिक्रीमा 9745674156, 9810196828

सवारी साधन

६-चक्र, १०-चक्र टिपर, मिनी ट्रक, बस फाईनान्स सुविधासहित उपलब्ध छ। ९८०२३१९५४८, ९८०२३१९५७९, ९८०२३३४९९६

२०१४ मोडलका ६०,००० कि.मि.गुडको सिङ्गलहयाण्ड मास्ट्री इकोम्यान बिक्रीमा ९८२१९७२५४

सम्पर्क

सस्तोमा CashDeposit धितोफुकुवा शेररलगत 9851006688

अतिस्वस्तो धितोफुकुवा CashDeposit Documentation 9851067787

विद्यार्थीकोलागि सस्तोमा Cash Deposit 9765345999

दुगा बालुवा खानी उद्योगमा पार्टनर चाहियो ९८२१००९१७३

ठूला कम्पनीकोलागि धितो चाहिएमा ९८२१२५४२७७

सस्तोमा धितोफुकुवा Cash deposit 9851277564

विदेशिजान CASH DEPOSITE धितोफुकुवा, 9843768729

धितोफुकुवा क्यासडिपोजिट धितोरखी ऋण 985127495

धितोफुकुवा को लागि 9851334104

सहकारीले बचतकर्तालाई जग्गादेई आफ्नो व्यवहार मिलाउनपरमा हामीसंग जग्गा छ ९८४१३३३३७

Cash Deposit Without Collateral. 9841756349

बैककृण आवश्यकता अनुसार धितोपनी ९८२०४४८४४

भाषा दमकबाट ८कि.मी. दक्षिणमा सञ्चालन भइरहेको कडा-९सम्म अनुमति प्राप्तभएको हाल कडा-९सम्म सञ्चालन भइरहेको स्कूललाई प्रिन्सिपल/एडीमि पारटनर चाहियो सम्पक: ९८२०२२४७७०, ९८०८१३३५९१

घरजग्गा धितोरखी BANK LOAN Consultancy 9851336230

जग्गामा, सामूहिक व्यवसायमा तुरुण 9851340755

विदेशिजान Cashdeposit धितोफुकुवा लोनलिन 9745352410

वित्तिघ विक्रीमा

राम्रास्य चलिनेको थकानी भाङ्गघर बिक्रीमा, सिनामंगल, 9849346196

डेरीउद्योग बिक्रीमा मूल्य ७सात) करोड सम्पक 9823786729

बसन्तपुर ओमबहालमा कोफिस बिक्रीमा 9819559002

Pharmacy, Lab, Dental बिक्रीमा 9812759373

गौशालामा चलिनेको फेन्सी पसल बिक्रीमा, 9841520631

२० रोपनिमा फैलिएको चलिनेको लोकलफार्म तुरुन्तै बिक्रीमा खोतानमा ठाउँ प्रस्तुतभएको पानी, विजली,वाटो, इन्टरनेटको सुविधाभएको १५०० क्वेरासहित फार्माबिक्रीमा ठेगाना-लौलपुर, छिम्प थप जानकारी को लागि ९८०१९३४८४३, ९८०१६७७०६ मा सिडेकल गर्नहाल

पुनर्निसडकमा चलिनेको क्यान्टिन अर्जेंट बिक्रीमा पानी भाडा फिक्सको लागि दुईरूम भएको, 9827686211

बिस्वा घरमा लगाउंदा शुभ हुने ९८१७०३७४४१

निर्माण सफाई

दलमंगल, टवाइलेट जामखोले सेफ्टीट्याङ्की 9840540700

दलमंगल टवाइलेट जामखोले सस्तोमा 9851096233

दलमंगल जामखोले सस्तोमा 9851168926, 9844531660

सस्तोमा दलमंगल जामखोले 9851109635, 9840225522

दलमंगल टवाइलेट जामखोले सस्तोमा 9841072969

दलमंगल वनाउने जामखोले सेफ्टीट्याङ्की 9841448770

दलमंगल वनाउने जामखोले सस्तोमा 9851024364

सेफ्टीट्याङ्की सफाई ठूलोगाडामा १५००-९८४१२१२४४, ९८४१४८८१२९, ०१५१८२४०१

दलमंगल जामखोले सस्तोमा 9851183072, 9849759072

मेमिनबाट सेफ्टीट्याङ्की दलमंगल जामखोले 9849442728

दलमंगल टवाइलेट जामखोले, मंगलसफाई समन्तानमागपान, 9841464543

दलमंगल टवाइलेट मंगल जामखोले सस्तोमा ९८४१६६३३६८

भाडामा

तुरुन्तै घरजग्गा भाडामा लिनुदिनुपरमा ९८२१३३४५४५

रेड्कमा ३ कोठाको फल्याट ९८०८८९६४२४

House OnRent Near Thai Embassy 9841270182

वित्तिय संस्थाहरूका लागि अति उपयुक्त जमल काठमाडौँ स्थित चेम्बर भवनको दोस्रो तल्ला १८२० स्व्याप् फिटको फल्याट खाली सम्पक: 01-5330941/ 47

काठमाडौँमा घर/फल्याट भाडामा दिनुदिनुपरमा 9846578599

भक्तपुर सल्लाघारी मेनरोडमा आफिसको लागि तीनतल्ला, वानेश्वरमा दुईरूम भाडामा 9851023514, 9803066711

रिङ्गरोडमा गोदाम-भाडामा 5800sq.ft. वसुन्धरा, 9818954153

जडिचुटी बातावरणमा पेडिङ्गट वन ९८१७०३७४४१, वानेश्वर

वाहियो

कर्मचारी अर्जेंट 18,500/- खाजा,गाडीभाडा चक्रपथ 9851228468, 9823865516

Opt.Math (Secondary level), Receptionist Chhabahil. 9841200709

गोग्वु आफिसलाई कर्मचारी 17,500/- 9849365964, 9823252176

सेन्ट्रलीगाइडरु अर्जेंट २००००-२२००० 015911358, 9810626673

भक्तपुरको पोन्टीफार्ममा कामदार चाहियो दम्पतीलाई प्रायमकता 9851169728

सेन्ट्रली गाई त्रजर्जेंट 18000-22000 9823005384

Software Support Executive, +2Appared (Mgmt), Salary:10,000+, Contact: 9849135435, 9813330475

कर्मचारीलाई 15500/- आफिससमेकामगर्न 9803274227

बल्खुवाकोमा पढेपढेका स्टुडन्टअर्जेंट 27500/- महिलापत्रक दुबैलाई 015540046, 9803887401

अनभवी लाइट ड्राइभर चाहियो 9868686695

आफ्नै ठाउँबाट मार्केटिङ गर्नसक्ने चाहियो रु.४०,०००/- ९८६६९७८४९

कर्मोर्टकृमिब खानबस्नसहित कर्मचारी 18,000/- 9810332377

पाउन्डको स्कूललाई कामगर्न दिदि मन्टेश्वरी टिचर, 9840003417

शिक्षक आवश्यकता सामाजिक अध्ययन तथा अतिरिक्तगणित-१, योग्यता-स्नातक वा-सोसलर 9841208422, 9845368663

सुटिड्रट टेलिसियरलमा कलाकारहरू इमरजन्सी नजालेलाईन प्रायमिकता ९८०३१०१८८८

जारपानी डेलिमरी गर्ने केटाचाहियो 01-4443799

फालिकोट अस्पतालकोलागि Pharmacist 9858025007

अनुभवी PSEO अर्जेंट 30000 9823468503

Urgently Part-time Secondary Level Science Teacher 9841314298, 5360222

सहकारीमा अनुभवी कर्मचारी २५,००० - 9851078609

Computer Receptionist, Printer Photocopy operator, 9841113842, 9861281073

GDS चलाउने ४ जना कर्मचारी चाहियो, dianatr7@gmail.com, सम्पक: 9841572036/कम्प्युटरमा राम्रो ज्ञान भएमा

होस्टलको लागि कुक 9851214169, 9843154169

क्यान्टिनको लागि कुक, हेल्पर ९८०२३५८८४९

भक्तपुर सल्लाघारीको कोसमक सहकारीलाई केहीवजार प्रतिनिधिहरू चाहियो ९८४१०८४९६४, ९८४१७०४०१९६

जाडिचुटी कृक चाहियो ९८४१६८०३०८ बौद्ध

लेडिज स्प्याथेरापिस्ट चाहियो बौद्ध ०१४५६८९४९, ९८०३०४४०९८

Web-developer cum Social-media marketing, Sinamangal 9841208255

Senior Marketing Officer, Sinamangal 9841208255

इन्डिया मोतिहारीकोलागि बौद्धतुआवश्यकता खानबस्न २५,०००माथि, 9808323444

कर्मोर्टकृमिब खानबस्नसहित कर्मचारी 18,000/- 9823280255

Required: Incharge with investment 9745328857

ब्राण्णको छोरी घरमा कामगर्न चाहियो ९८१७०३७४४१

सेन्ट्रली गाई खानबस्न सहित ९८४१२०७५४९

होस्टलको लागि कुक चाहियो 9867295339

मर्त

दलमंगल, टवाइलेट जामखोले सस्तोमा 9851061331, 9851161163

मेमिनबाट सेफ्टीट्याङ्की दलमंगल जामखोले 9851056662

दलमंगल टवाइलेट मंगल जामखोले ९८४१६८१०९०, ९८४१२४३०४०

मेमिनबाट सेफ्टीट्याङ्की दलमंगल जामखोले 9849442728

दलमंगल टवाइलेट मंगल जामखोले ९८४१६८१०९०, ९८४१२४३०४०

दलमंगल टवाइलेट मंगलजामखोले निमागपान, 9841559659, 9843052042

दलमंगल टवाइलेट सेफ्टीट्याङ्की मंगल जामखोले 9841505513

मर्ना

ग्राडेड SEE +2, Bachelor स्नाउरी 9860579477, 9808317517, कितानि नि:शुल्क

तालिम

कुक, वेटर, हाउसकिपिङ्ग, रिसेप्सनिस्ट ९८४००९८१२६

डोजर, एस्काभेटर अपरेटर तालिम 9851122136

उपचार

वैजुशास्त्र Extratime साइजबढाउने HerbalSuppliment ९८५११४७९१०

बिहावारी

अमेरीका, अष्ट्रेलिया, क्यानडा, यूकेसहित, अधिकतम हाइपोफाईलक २०दिनेखर्च सम्मको बरबथ चाहिएमा ९८६१३३४२६४

लार्के भन्सार सुनसान, आम्दानी शून्य

दुई दशकयता सुस्ताउँदै गएको भन्सारको आम्दानी चीन सरकारले उत्तरी नाका एकतर्फी बन्द गरेपछि शून्यमा

■ हरिराम उप्रेती (गोरखा)

छिमेकी मुलुक चीनसँग हुने कारोबारको राजस्व संकलनका लागि स्थापना भएको लार्के भन्सार संकटमा परेको छ। चमनूरी गाउँपालिका-३ जगतमा रहेको कार्यालयले पछिल्लो २ वर्ष एक रुपैयाँ पनि राजस्व उठाउन सकेको छैन। आर्थिक वर्ष २०७६/७७ मा भने कार्यालयले २ लाख ४८ हजार ९ सय २४ रुपैयाँ राजस्व संकलन गरेको थियो। ०७७/७८ र ०७८/७९ मा आम्दानी शून्य भएको हो।

कोभिड महामारीको वहानामा चीन सरकारले उत्तरी गोरखाका दुई नाका एकतर्फी बन्द गरेपछि यसको प्रभाव भन्सारमा पनि परेको हो। पछिल्लो दुई दशकयता भन्सारको कर संकलन सुस्ताउँदै आएको थियो। आव २०७२/७३ मा ४ हजार ७ सय ६७, ०७३/७४ मा ९ हजार ६ सय ९९, ०७४/७५ मा ५ सय ७० रुपैयाँ मात्र राजस्व संकलन भएको कार्यालयको अभिलेखमा छ। २०१३ सालमा स्थापना भएको भन्सारमा दुई दशक अघिसम्म भने चहलपहल थियो। 'त्यो बेला कार्यालयका कर्मचारीलाई वै दार, खरदार आय र भन्सा' जगतकी सेतुमाया काकीले भनिन्, 'अहिले कर्मचारी छैनन्, भन्सार पनि ठण्डामा वन्यो।' भन्सारको पुरानो भवन पनि जीर्ण छ। भाडामा दुई कोठा लिएर कार्यालयका सामान राखिए पनि कर्मचारी नभएकोको वषौं भयो। काकी भन्छिन्, 'कर्मचारी नबसिदिए नै कार्यालयको यो अवस्था भयो, एक जनामात्र कर्मचारी भइदिए पनि कार्यालय छ, कर तिरि पाइन्छ भन्ने हुन्थ्यो।' भन्सारका कर्मचारी को हुन् भन्नेसम्म स्थानीयलाई थाहा छैन। डेढ वर्ष अघि लार्के भन्सारमा पोस्टेड भएका मधुसुन्द पोखरेल ६ महिना अघि भैरहवा भन्सार कार्यालयमा सरुवा भएका छन्। कार्यालयमा रहेका एक जना करारका कर्मचारी छन्। 'एक जना अफिस कर्न हुनुहुन्छ,' उनले भने। चीन सीमा क्षेत्रको नाका बन्द हुँदा भन्सारले दुई वर्षयता राजस्व संकलन गर्न नसकेको उनले बताए।

गोरखाको चमनूरी गाउँपालिका-३ सिर्दिवासमा रहेको लार्के भन्सार कार्यालयको जीर्ण भवन।

तस्विर : हरिराम/कान्तिपुर

वस्तु तथा सेवामा स्थानीयको आफ्नै दरभाउ

■ धनराम सङ्का (म्याग्दी)

जिल्लाका माथिल्लो भेगका मगर बाहुल्य वस्तीमा वस्तु तथा सेवाको दरमा स्थानीय आफैले निर्धारण गरेका छन्। वस्तीअनुसार गाउँसभाले वर्षभरिका लागि स्थानीय उत्पादन तथा रीतिरिवाज निर्धारण गर्दै आएको छ। वस्तु तथा सेवाको मूल्य र ज्यालादरमा एकरूपता ल्याउन स्थानीय दरभाउ निर्धारण गर्दै आएको छ। जसअनुसार यो वर्षका लागि मूल्यसूची तय गरिएको हो।

वस्तु तथा सेवाको मूल्य भने वस्तीअनुसार फरक-फरक हुने गरेको छ। अन्नपूर्ण गाउँपालिका-१ दोवामा यस वर्ष मकै, जौको मूल्य प्रतिपाथी १७० रुपैयाँ, कोदो, फापर, उवाको प्रतिपाथी ३ सय रुपैयाँ, सिमी र गेडागुडीको प्रतिपाथी ७ सय रुपैयाँ, भैँसीको घिउ प्रतिमाना १ हजार रुपैयाँ, गाईको घिउ प्रतिमाना १ हजार २ सय रुपैयाँ तोकिएको छ। ज्यालातर्फ प्रतिदिन डकमीको ७ सय ५० रुपैयाँ, सिक्कीको ९ सय रुपैयाँ, अदक्ष (हुँगा, मल बोक्ने, कुटोकोदालो गर्ने, खेत जोत्ने आदि) कामदारको खाजासहित ७ सय रुपैयाँ निर्धारण गरिएको छ। स्थानीय रक्सी भन्नामा खाँदा प्रतिबोटल १ सय ५० रुपैयाँ र घरमा सय रुपैयाँ पर्ने गरी मूल्य तय भएको छ। दूध प्रतिमाना ६० र दहीको ७० रुपैयाँ तोकिएको छ।

'परम्परादेखि नै गाउँमा वस्तु, सेवा तथा रीतिरिवाजको दरभाउ र विधि विधान निर्धारण गर्दै आएका छौं,' अन्नपूर्ण-१ का वडाध्यक्ष दिलीप गर्वुजाले भने, 'हेरक घरको प्रत्यक्ष सहभागितामा स्थानीय वस्तु तथा सेवाको दरभाउ निर्धारण भएपछि मूल्यको एकरूपता कायम भएको छ। सबै स्थानीयको उत्पादनले मूल्य पाउन पनि सजिलो भएको छ।' गाउँमा व्यवसाय गर्नलाई छुट्टै व्यवसाय कर पनि तोकिएको उनले जानकारी दिए।

जिल्लाको उत्तरी भेगमा पर्ने रघुगंगा गाउँपालिकाको वेग र चिमखोला, अन्नपूर्ण गाउँपालिकाको हिस्तान, आँला, राम्चेसमेतका मगरबाहुल्य वस्तीमा पनि हेरक वर्ष यस्तै मूल्यसूची तोक्ने गरिएको छ। हेरक वस्तीमा गाउँपालिका, वडा कार्यालय, प्रहरी कार्यालय समेतका राज्यका संयन्त्रवाहिर रहने समुदायको रीतिरिवाज व्यवस्थापन समितिले हेरक वर्ष यस्तो मूल्यसूची बनाई वडा कार्यालयमार्फत अनुमोदन गराउने प्रचलन छ। 'घाँसदाउरा गर्न वन कहिले खोल्ने बन्द गर्ने, सामुदायिक काममा जनश्रमदान, पूजाआजा र मेलापर्वको व्यवस्थापन गर्न परम्परादेखि नै रीतिरिवाज समितिमार्फत सामाजिक काम गर्ने गरेका छौं,' रघुगंगा-७ चिमखोलाका वडाध्यक्ष रिम पाइजाले भने, 'यो वर्ष समितिले स्थानीय उत्पादन र श्रमको ज्याला निर्धारण गरेको छैन। भदौ १५ भित्र गाउँसभा राखी अनुमोदन भएपछि लागू हुन्छ। हामीले ६-६ महिनामा उद्योली र उजोलीको बैठकबाट यस्तो मूल्यसूची निर्धारण गर्दै आएका छौं। समस्या परे पुरानावलेकन पनि गछौं।'

क्र.सं.	अन्नकारीको विवरण	परिसण	दर रु. मा	कैफियत
१	कोदो	प्रति पाथी	२५०	
२	मकै	प्रति पाथी	१७०	
३	फापर	प्रति पाथी	२००	
४	उवा	प्रति पाथी	४००	
५	सिमी तथा अन्य गेडागुडी	प्रति पाथी	७००	
६	भट्टामास	प्रति पाथी	६००	
७	आलु	प्रति पाथी	१८०	
८	दूध	प्रति माना	६०	
९	दही	प्रति माना	७०	
१०	मोही	प्रति जम्मा १.५ लि.	१००	
११	भैँसीको घृ	प्रति माना	१०००	
१२	गाईको घृ	प्रति माना	१२००	
१३	खर मह	प्रति माना	१५००	
१४	सिरि मह	प्रति लिटर	२५००	
१५	रक्सी घरमा	प्रति जम्मा १.५ लि.	१२०	
१६	रक्सी होटलमा	प्रति जम्मा १.५ लि.	१४०	
१७	जौड घरमा	प्रति जम्मा १.५ लि.	१००	
१८	जौड होटलमा	प्रति जम्मा १.५ लि.	१२०	

परिष्कारित तथा पारिश्रमिक ज्यालाहरूको विवरण :

क्र.सं.	कामको विवरण	परिसण	दर रु. मा	कैफियत
१	बाउने, दाउरा काट्ने, पोक्ने	प्रतिदिन खाजा सहित	७००	
२	डकमी	प्रतिदिन खाजा सहित	७५०	
३	सिक्की	प्रतिदिन खाजा सहित	९००	
४	गोह हली सहित सबै	प्रतिदिन खाजा सहित	१५००	
५	प्लास्टिड तथा इटान	प्रतिदिन खाजा सहित	६००	
६	मैसिन मार्फत दाउरा काट्ने	प्रति घण्टा	७००	
७	मैसिन मार्फत घाँस काट्ने	प्रति घण्टा	७००	
८	सिमी टुकर मार्फत खान जोक्ने	प्रति घण्टा	१८०	
९	मैसिन मार्फत काठ काट्ने	प्रति घण्टा	१८०	
१०	जोड आरा मार्फत काठ काट्ने	प्रति घण्टा	२५०	६ फुटसम्म
११	जोड आरा मार्फत काठ काट्ने	प्रति घण्टा	२५०	६ फुटसम्म

नोट : भावि उल्लेखित भन्दा अन्य अन्नकारी बाली तथा ज्यालाहरू आपसी समझौतामा निर्धारण गरिनेछ।

म्याग्दीको अन्नपूर्ण-१ दोवामासिले यस वर्षका लागि तयार पारेको मूल्यसूची। तस्विर : कान्तिपुर

मूल्य नपाएको गुनासो

■ सङ्का रसाइली (तनहुँ)

करिव ६ वर्षदेखि व्यावसायिक पशुपालन गर्दै आएका व्यास नगरपालिका-१० का कालिका पौडेलले पशु पालन नसकिने अवस्था आएको बताए। उत्पादित बस्तुको मूल्यभन्दा पशुलाई खुवाउने दाना, चोकरको मूल्य दैनिक बढ्दो अवस्थामा रहेकाले पशु पालन व्यवसाय संकटमा पर्दै गएको उनको भनाइ थियो।

कृषि तथा पशु सेवा कार्यालय तनहुँले मंगलवार दमौलीमा आयोजना गरेको कार्यक्रममा पौडेलले यस्तो गुनासो गरेका हुन्। उनले भने, 'भैँसीलाई खुवाउने दाना, चोकर र आफुले गरेको मिहिनेतअनुसारको आम्दानी हुने अवस्था छैन। दूधको मूल्य बढ्दै गएको हुन्छ। बढ्दै गएको दाना, चोकरको मूल्य दैनिक बढ्दै आउँछ। अब कसरी पशुपालन व्यवसाय गर्ने ?? भैँसीको विमर रकम पनि न्यायोचित नभएको उनले बताए। 'एउटा भैँसीलाई डेढदुई लाख रुपैयाँ पर्छ तर विमर भने ९० हजार रुपैयाँको हुन्छ,' उनले भने, 'केही कारणले भैँसी मरिहाल्यो भने ५०/६० हजार रुपैयाँ घाटै हुन्छ। विमरको रकम पनि समय सुहाउँदो हुन आवश्यक छ।'

अहिले भेटेरिनी, नगरपालिका र वडामै कृषिसम्बन्धी कार्यक्रम हुने र पहुँचवालाको तीन वटै स्थानबाट सेवा लिइरहेको कृषकको गुनासो छ। उनले भने, 'भेटेरिनी कार्यालय, नगरपालिका र वडाले पनि कृषकको पहिचान गरी आफ्ना र अर्काका नभनी समानुपातिक रूपमा सेवा सुविधा प्रवाह गर्नसके साना किसानले लाभ पाउँथे।'

तनहुँ दुध उद्योगका अध्यक्ष अमरबहादुर कुँवरले विभिन्न कार्यालयबाट विविध कार्यक्रम गरे तापनि उत्पादन भने घट्दै गएको बताए। उनले भने, 'वर्षेनि पशु कार्यालय तथा नगरपालिकाले किसानलाई व्यावसायिक पशुपालनतर्फ आकर्षण गराउनका लागि विभिन्न कार्यक्रम गर्दै आएका छन् तर कार्यक्रमअनुसारको उपलब्धि देखिन छाडेको छ।' उनले थपे, 'सरकारले विभिन्न परियोजना भनी कार्यक्रम चलाउँछ तर ती कार्यक्रमको बजेट भाएसम्म

किसानले मिहिनेतअनुसारको आम्दानी हुन नसक्नुमा उत्पादित बस्तुको मूल्य र बजार नपाउनु, लागतमात्र बढ्नु देखिएको छ

व्यावसायिक कृषि तथा पशुपालनका लागि अनुदान मात्र नभई आवश्यक समयमा किसानका गोठ तथा खेतबारीमै प्राविधिक तथा विज्ञ पुग्नुपर्ने र आवश्यक सल्लाहसुझाव दिनुपर्ने कार्यक्रमका सहभागिले बताए। यससँगै उत्पादित उपजको सहज रूपमा बजारीकरण र उचित मूल्यका विषयमा पनि सरोकारवाला पक्षले ध्यान दिनुपर्ने बताएका थिए। उक्त कार्यक्रममा भेटेरिनी अस्पताल तथा पशु सेवा विज्ञ केन्द्रका प्रमुख डा. बालकृष्ण श्रेष्ठ, कृषि ज्ञान केन्द्रका कृषि प्रसार अधिकृत राजेश्वर सिलवाल र प्रधानमन्त्री कृषि आधुनिकीकरण परियोजना गोरखाका प्रमुख पूर्णा हुंगानाले वार्षिक कार्यक्रम सार्वजनिक गरेका थिए। श्रेष्ठका अनुसार पशु केन्द्रलाई चालु आर्थिक वर्षका लागि ९ करोड ३८ लाख ४५ हजार रुपैयाँ बजेट विनियोजन भएको छ। उनले भने, 'उक्त बजेटबाट पशुपक्षी तथा मत्स्य व्यवसाय प्रवर्द्धन कार्यक्रमअन्तर्गत माछापौखरी निर्माण, माछा भुरा खरिद हुबानी तथा वितरण, पशुपक्षी श्रोतकेन्द्र स्थापना, कृषि ऋणमा व्याज अनुदान वितरण लगायतका कार्यक्रम गरिनेछ।' यस्तै चालु आर्थिक वर्षमा कृषि ज्ञान केन्द्रका लागि ५ करोड ६४ लाख ८० हजार रुपैयाँ बजेट विनियोजन भएको छ। कृषि प्रसार अधिकृत सिलवालका अनुसार कार्यालयबाट साना व्यावसायिक कृषि फर्म स्थापना, साना सिँचाइ, विपन्न वस्तीमा मुख्यमन्त्री, आलु खेती प्रवर्द्धन, बाँफो जग्गामा व्यावसायिक खेतीका लागि अनुदान दिने कार्यक्रम रहेको छ।

वर्गीकृत विज्ञापन

घर जग्गा

ललितपुरमा घरजग्गा खरिदबिक्रीको लागि 9851071590

गह्रेश्वरी नगरविकासमा नयाँघरेबिक्रीमा 9841511620, 9851122167

बृहानिलकण्ठ चपली भद्रकालीमा ०-८-१-३ जग्गा बिक्रीमा ९८०९१२२४०४

गोदावरी टोखेल तनक ०-४-२-० टुकाजग्गाहरू ९८४०४०४४८

चाबिल्लामा व्यावसाय र भाडामा दिर्नान्तले घरबिक्रीमा 9841085428

बानेश्वरमा सानोठुटो टुका जग्गाहरू बिक्रीमा 9851122100

बृहानिलकण्ठ पाङ्ग भिरेज होटलबाट पूर्वीर १०फिटबाटोमा ९जाना जग्गाबिक्रीमा 9851087273

दहचोकमा प्रतिआना १२५०-लाखको घरेडी बिक्रीमा, 9851160228, 9861175400

गोल्फटारकोचोकन हेपालीमा ०-5-०-० घरबिक्रीमा 9841011316

नारायणथान एरियामा आधुनिक नयाँघरेबाला, फ्याटसिस्टमका घरहरू तुरुन्तैबिक्रीमा 9851036108

कपन, सुकेधारा, बृहानिलकण्ठ घरजग्गा, खरीदबिक्री, 9841345005

ललितपुरको जुनसुकै एरियामा घरजग्गाहरू खरिदबिक्रीकोलागी 9849188782

चुनदेवि गणेशवस्तीमा २०-फिटबाटोमा ०-८-०-० मावनेको साहेबनतल्ले फ्याटसिस्टमको घरजग्गाको मूल्यमा 9808420364

लामाटारमा ३-१-०-० जग्गाबिक्रीमा ९८४१२७८४६, ९८४१०७२८८

मूलपानी हाइडामा ०-५-१-० जग्गा बिक्रीमा आनाको २९ लाख ९८४१४४४८८८

बैसेपाटी मगरगाउँमा साहेबात आना जग्गाबिक्रीमा सम्पक: ९८१२८८४५४३

बौद्धमा भाडाआउने ५०,०००/-, २५-तल्ला ८५,००,०००/-,फक्स, 9841244541

घरेडी बिक्रीमा सातगाडा २६फिट बाटोमा २३,००,०००/- इमाडोलमा ३०,००,०००/-, ९८०८५२२६४३

अर्धव्यार नजिक ०-७-०-० मावनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354

सिमापाइलाबाट ५किमिआन्तर मिनाकोक मलसङ्कामा ३६आना 9818287046

सामाखुशीमा जग्गा ३आना, बसुधारामा ४आना, बासवारीमा ११आना, 9841856924, 9851339923

गौरिघाटमा पांचआना जग्गा बिक्रीमा 9841601900

थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनमकोक तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुका घरेडीहरू बिक्रीमा 9851335460, 9885148010

सातठोबाटो स्वर्णिमा पलबाट ४००-मि.तल २५-तल्लेघर बिक्रीमा मूल्य-२करोड ९लाख, 9841751440

शान्तिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-० जग्गा, 9843670264

चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२६६९१४

घर सस्तो न्य नारायथान सिद्धार्थकोलोनी २१आनामा बनेको बिक्रीमा ९८२८५१२८८, ९८४१११२८८, ९८४१२३३२६

Cash Deposit Without Collateral, 9841756349

वैकस्यण आवश्यकता अनुसार धितोपत्री ९८२२०४४८४५

भाषा दमकबाट ८कि.मी. दक्षिणमा संचालन भइरहेको कक्षा-९सम्म अनुमति प्राप्तभएको हाल कक्षा-५सम्म संचालन भइरहेको स्कूललाई प्रिन्सिपल-एडमी पारदर्शिता चिहियो सम्पक: ९८०३२७७७०, ९८०८१३३५१

घरजग्गा धितोरखी BANK LOAN Consultancy 9851336230

जग्गामा, सामूहिक व्यवसायमा तुरुष्ण 9851340755

विदेशजान Cashdeposit धितोफुकुवा लोनलिन 9745352410

विविध बिक्रीमा

राष्ट्राध्यक्ष चलिनेहेको यकाली भानुघर बिक्रीमा, सिनामंगल, 9849346196

डेरीउद्योग बिक्रीमा मूल्य ७(सात) करोड सम्पक 9823786729

बसन्तपुर ओमबहालमा कर्फसप बिक्रीमा 9819559002

Pharmacy, Lab, Dental बिक्रीमा 9812759373

गौशालामा चलिरहेको फेन्सी पसल बिक्रीमा, 9841520631

२० रोपनिमा फौलाटो चलिरहेको लोकरूपाम तुरुन्तै बिक्रीमा खेतियाने टाउ प्रसस्तभएको पानी, विजुली,बाटो, इन्टरनेटको सुविधाभएको १५०० कुबुरासहित फार्माबिक्रीमा ठेगाना: लौलपुर्, छाम्प थप जानकारिको लागि ९८०९१४४८४३, ९८०९६७५०६ मा.सिधेकल गर्नुहोस्

पुनर्जीवित्तक चलिरहेको क्यान्टिन अर्जन्ट बिक्रीमा पानी भाडा फ्रि बस्नेको लागि दुईदम भएको, 9827686211

बिस्वा घरमा लगाउँदा शुभ हुने ९८१७०३७४११

निर्माण सफाई

दुलमंगाल, द्वाइलेट जामखोले सेफ्टीट्याङकी 9840540700

दुलमंगाल द्वाइलेट जामखोले सस्तोमा 9851096233

दुलमंगाल जामखोले सस्तोमा 9851168926, 9844531660

सस्तोमा इलमंगाल जामखोले 9851109635, 9840225522

दुलमंगाल द्वाइलेट जामखोले सस्तोमा 9841072969

दुलमंगाल बनाउने जामखोले सेफ्टीट्याङकी मेनिनबाट 9841448770 होमप्रसाद

सेफ्टीट्याङकी सफाई गाडामा १५००-9843768737

सेफ्टीट्याङकी सफाई ०15251092, 9851024364

सेफ्टीट्याङकी सफाई ९८४१२२२४४, ९८४१८८८१२, ०१५१८२४०१

दुलमंगाल जामखोले सस्तोमा 9851183072, 9849759072

मेनिनबाट सेफ्टीट्याङकी इलमंगाल जामखोले 984944278

इलट्वाइलेट जामखोले, मंगालसफाई मर्मतनिर्माणपनि, 9841464543

इलट्वाइलेट मंगाल जामखोले सस्तोमा ९८४१६६३६८

भाडामा

तुरुन्तै घरजग्गा भाडामा लिननिर्णयमा ९८४१३३४७४५

टेकुमा ३ कोठाको फल्याट ९८०८८९३४४

House OnRent Near Thai Embassy 9841270182

वित्तिय संस्थाहरूका लागि अति उपयुक्त जमल काठमाडौ स्थित चम्बर भवनको दोस्रो तल्ला १८२० स्वभाव फिटको फल्याट खाली सम्पक: ०1-5330941/47

काठमाडौंमा घर/फल्याट भाडामा लिननिर्णयमा 9846578599

भक्तपुर सल्लाघारी मेनरोडमा अफिसको लागि तीनतल्ला, बानेश्वरमा दुईरम भाडामाछा, 9851023514, 9803066711

रिङ्गरोडमा गोदाम-भाडामा 5800sq. ft. वसुन्धारा, 9818954153

जडिबुटी बातावरणमा पेइङ्गटेल ९८१७०३७४११, बानेश्वर

चाहियो

कर्मचारी अर्जन्ट 18,500/-खाजा,गाडीभाडा चक्रपथ 9851228468, 9823865516

Opt.Math Teachers (Secondry level),Receptionist Chabahil, 9841200709

गोबु अफिसलाई कर्मचारी 17,500/- 9849365964, 9823252176

सेक्युरिटीगार्डहरू अर्जन्ट २०,०००-२२,००० 015911358, 9810626673

भक्तपुरको पोल्डीफार्ममा कादार चाहियो दम्पतीलाई प्राथमिकता 9851169728

सेक्युरिटी गार्ड त्रिजंघट 18000-22000 9823005384

Software Support Executive, +2appeared (Mgmt), Salary:10,000+, Contact: 9849130435, 9813330475

कर्मचारीहरूको कर्मचारीहरूको 15500/- 9803274227

बस्नुवाकोमा पढेनपढेका स्टाफअर्जन्ट 27500/- महिलापरम 9801540046, 015540046,

अनुभवी लाइट ड्राइवर चाहियो 9868686695

भक्तपुर सल्लाघारीको कस्मिक सहकारीलाई केहीबजार प्रतिनिधिहरू चाहियो ९८४१०८८९६४, ९८४१७४०९१६

आफ्नै टाउँबाट मार्केटिङ गर्नसके चाहियो रु.४०,०००/- ९८६६९९५८४९

कस्मेटिकीभर खानवस्नसहित कर्मचारी 18,000/- 9810332377

पाटनको स्कूललाई कामगर्ने दिदि मन्डेश्वरी टिचर, 9840003417

शिक्षक आवश्यकता सामाजिक अध्ययन तथा अतिरिक्तगणित-१, योग्यता-स्नातक वा-सोसल 9841208422, 9845368663

सुटिङ्गटेल टेलिभिजियलमा कलाकारहरू ईमर जन्सी नजान्नेलाईनि प्राथमिकता ९८०२१९०१८

जानपानी डेलिमिरी गर्ने केटाचाहियो ०1-4443799

कालिकोट अस्पतालकोलागि Pharmacist फार्मासिष्टचाहियो 9858025007

अनुभवी PSO अर्जन्ट 30000 9823448503

UrgentlyHrntime Secondary Level Science Teacher 1 Contact Om Academy chhatrapati 9841314298, 5360222

इलमंगाल, द्वाइलेट जामखोले सस्तोमा 9851061331, 9851161163

मेनिनबाट सेफ्टीट्याङकी इलमंगाल जामखोले 9851056662

इलट्वाइलेट मंगाल जामखोले 9841663344

मेनिनबाट सेफ्टीट्याङकी इलमंगाल जामखोले 9849442728

इलट्वाइलेट मंगाल जामखोले ९८४१८८९०१, ९८४१२५७४०

इलट्वाइलेट मंगालजामखोले, निर्माणपनि, 9841559659, 9843052042

इलट्वाइलेट सेफ्टीट्याङकी मंगाल जामखोले 9841505513

मर्ना

प्राईभेट SEE,+2, Bachelor वारिटी पास, 9860579477, 9808317517, किताब नि:शुल्क

तालिम

कुक, वेटर, हाउसकिपिङ, रिसेप्शनिस्ट ९८४००९२१२६

डोअर, एकाभेट अपरेटर तालिम: 9851122136

उपचार

सौश्रुतिक Extratime साईजबडउने HerbalSuppliment ९८४११४७९१०

बिहारी

अमेरिका, अष्ट्रेलिया, क्यानडा, क्यालिफोर्निया, अर्जन्ट हाईप्रोफाइलक ०२०२४५५ सम्पक वरवधु चाहिएमा ९८६१३३४२६४

मर्मत

मुगुका खाद्य डिपोमा सकियो चामल

'चाहिएका बेला चामल नपाइए डिपो भएको के काम ?'

■ राजबहादुर शाही (मुगु)

खाद्य व्यवस्था तथा व्यापार कम्पनी लिमिटेडका खाद्य गोदाममा चामल संकिएपछि जिल्लाभरि विक्री वितरण बन्द भएको छ। गत आर्थिक वर्षमा दुबानी भएको चामल विक्री भइसकेको र चालू आर्थिक वर्षको चामल दुबानी गर्न ठेक्का स्वीकृत नभएकाले सबै खाद्य गोदाम रिक्तिएका हुन्।

अहिले कम्पनीको गमगढी शाखामा ६ सय क्विन्टल मात्र चामल मौज्जात छ। सोर, पुलु र श्रीकोट खाद्य डिपोमा चामल संकिएको भन्दा ३ महिना बित्यो। 'गमगढी गोदाममा रहेको चामल आपतकालीन अवस्थाका लागि राखिएको छ,' लिमिटेडका सूचना अधिकारी पुष्कर भामले भने, 'अरु डिपोमा चामल छैन।' उनले शाखा कार्यालयमा भदौ १ गतेदेखि विक्रीवितरण बन्द गरिएको जानकारी दिए।

मुगमकामारोडस्थित पुलु डिपोमा लामो समयदेखि चामल नहुँदा स्थानीयलाई खाद्यान्नको जोहो गर्न समस्या भएको गाउँपालिका अध्यक्ष छिरिङक्याम्पे लामाले बताए। 'भएको खाद्यान्न सबैले खाइसकेका छन्, नयाँ खाद्यान्न पाकेकै छैन,' उनले भने, 'डिपोमा वर्षायाममा कहिल्यै चामल हुँदैन, चाहिएका बेला चामल नपाइए डिपो भएको के काम ?' उनले खाद्य डिपोमा चामल नभएपछि डोल्फु, मुगु, चित्तै, काँती, किमीरुगायत गाउँका स्थानीय एक दिन हिँडेर छाइल बजार गई एक बोरा चामलको जोहो गर्न बाध्य भएको बताए। अत्यधिक चिसो र सिँचाइ सुविधा अभावमा मुगमकामारोडका अधिकांश बस्तीमा वर्षमा एक बाली उब्जा मात्र पाइन्छ।

गोदाममा चामल नभएपछि सदरमुकामवासीसमेत बजारको महँगो चामल दोब्बर मूल्यमा खरिद गरी उपभोग गर्न बाध्य छन्। खाद्यमा पाइने सस्तो मूल्यको चामल संकेदा भोकचलन गर्न गाह्रो भएको छायानाथरारा नगरपालिकाका लक्ष्मी भामले बताइन्। 'मजदुरी गरेर परिवार पाल्नुपर्छ,' उनले भनिन्, 'महँगोमा चामल खरिद गरी कसरी जीविकोपार्जन गर्ने ?' उनका अनुसार खाद्यमा २५ किलोको एक बोरा चामल १ हजार ५ सय रुपैयाँमा पाउने भए पनि बजारमा २ हजार ५ सय रुपैयाँसम्ममा किन्नुपर्ने बाध्यता छ।

खाद्यमा चामल नभएको मौका पारी स्थानीय व्यापारीले मनपरी मूल्य बढाएको उनको भनाइ छ। चालू आर्थिक वर्षमा गमगढीका लागि ११ हजार क्विन्टल र सोरकोट तथा पुलु डिपोका लागि १/१ हजार क्विन्टल चामलको कोटा तोकिएको छ। त्यस्तै, श्रीकोट डिपोका लागि १ हजार ५ सय क्विन्टल खाद्यान्नको कोटा स्वीकृत भएको कम्पनीले जनाएको छ। छिटो ठेक्का स्वीकृत गरी छिटो चामल दुबानी गर्न पहल भइरहेको प्रमुख जिल्ला अधिकारी रोमबहादुर महतले बताए। दसैँआधी नै चामलको दुबानी व्यवस्था मिलाउन कम्पनीलाई निर्देशन दिइएको उनले जनाए।

खडेरीले फस्टाएन धानबाली

सल्यानको छत्रेश्वरी गाउँपालिकाको लान्ति र भुमेश्वरनजिकै शारदा नदी किनारको फाँटमा किसानले लगाएको धान।

तस्विर : कान्तिपुर

कान्तिपुर संवाददाता (सल्यान)

यो वर्ष जिल्लाभरिका किसानले लगाएको धानबाली फस्टाउन सकेको छैन। पर्याप्त वर्षा नहुँदा धानबाली पहुँचिँदै गएको छ। केही ठाउँमा रोग-कीराको समस्या देखिएको छ। पर्याप्त वर्षा नभई गर्मी बढ्दा धानबालीमा विभिन्न समस्या देखिन थालेको हो।

धान उत्पादन गरेर वर्षमा भन्दा ७ महिना सजिलै जीविकोपार्जन गर्दै आए पनि यो वर्ष धानबाली विघ्नदा उत्पादन घट्ने जोखिम बढेको छत्रेश्वरीस्थित लान्तीका प्रकाश केसीले बताए। 'धानबाली पहिलो बन्दै गएको छ, विभिन्न रोगको संक्रमण पनि देखियो,' उनले भने, 'पानी नै पर्याप्त नभएपछि विघ्नदा पनि काम गरेन।'

वर्षा नहुँदा पातहरू ओर्लिनै गएको छत्रेश्वरी गाउँपालिका-६ गोदिना कूलबहादुर बोहराले बताए। 'शारदा नदीको पानीले सिँचाइ पनि गरिरहेको छ, मल पनि हालेकै हो, तर धानका बोट कुपोषण लागेको बच्चाजस्तै हुन थाले,' उनले भने, 'थस्तै अवस्था रहे यो वर्षको उत्पादनले ३ महिना पनि खान पुग्दैन।' कस्तीमा

एक हप्ता पर्याप्त वर्षा नभए धान फुल्ने सम्भावना नदेखाएको उनको भनाइ छ। 'थस्तै खडेरी परे पुरै धानबाली नै सखाप हुने जोखिम देखियो,' उनले भने, 'दुई साताअघिसम्म बाली ठीकै जस्तो देखिन्थ्यो, अहिले बारीभरि विभिन्न जातका किउँकिरा फैलिएका छन्।' भुमेश्वरका किसान नरबहादुर रोकोले धानबालीमा किराले टुप्पा काट्दै गएको बताए। 'बालीमा के समस्या भएको हो पहिचान गर्न प्राविधिकलाई बोलाएका बोलायै छौं,' उनले भने, 'तर पालिकाको पठाउन आनाकानी गरिरहेको छ।' उनले धानबालीमा दुई पटक मल छरिसकेको बताए। उनका अनुसार नजिकैको शारदा नदीको पानीले गाउँका किसानले हप्तामा एक दिन सिँचाइ पनि गरेकै छन्। पर्याप्त वर्षा नभएका कारण आकासे पानीको भरमा खेती लाग्ने केही खेत बाँके छन्। 'यतिबेला हरियो हुँदै मोटो गाँज हालेर हलक्क बढ्नु पर्नेहो, तर धानका बोट दिर्घनै खाउटो बन्दै गए,' उनले भने 'एक हप्ता पर्याप्त वर्षा नभए यो वर्ष एक मुरी पनि बाली भित्र्याउने नपाइने जोखिम छ।'

छत्रेश्वरी गाउँपालिका-६ लान्तीका किसान धनबहादुर बुढाले लान्ती, गोदेआसपास क्षेत्रको २/३ हेक्टर जग्गामा लगाएको मकै फौजी किराले सखाप बनाएको बताए। किरा नियन्त्रणका लागि किटनासक औषधि छुट्टै आए पनि नभएको र वढी प्रयोग गर्दा पातहरू सुक्दै गएको उनको भनाइ छ। 'मकैको धानचौर फाल्ने गुवाहरू सबै किराले खाइसकेकाले फल लाग्ने आशा गरेको छ,' उनले भने, 'केही छिमेकीले त फल नलाग्दै मकै काटेर गाइबस्तुलाई खुवाउन थालिसकेका छन्।'

पर्याप्त वर्षा नहुँदा धानबालीमा गर्मी बढ्दा धानबालीमा समस्या भएको कृषि विकास कार्यालयका सूचना अधिकारी रेशमबहादुर बस्नेतले बताए। उनका अनुसार केही ठाउँमा रोग र किराको प्रकोप देखिन थालेको छ। 'अहिलेसम्म खासै क्षति भएको छैन, रोग किरा नियन्त्रणका लागि विसादीसहित प्राविधिकहरू किसानको खेतमा पठाइरहेका छौं,' उनले भने, 'पुरानै वर्षा नहुँदा यो वर्ष धान उत्पादनमा कमी आउने देखियो।'

खेतीपाती सिक्दै बालबालिका

■ विप्लव महर्जन (सल्यान)

छत्रेश्वरी गाउँपालिका-५ लेखपोखरास्थित कालिका आधारभूत विद्यालयमा कक्षा ५ मा अध्ययनरत देव भण्डारीले दैनिकजसो विद्यालयमा खेतीपातीको काम गर्छन्। उनका साथी अर्जुन भण्डारीले पनि विद्यालय परिसरमा रहेको वारीमा धान, मकै, बेसार, अदुवा गोडमेलको काम दैनिकजसो गरिरहेका छन्। कालिका आधारभूत विद्यालयका विद्यार्थी किताब पढ्ने र लेख्ने काम मात्रै गर्दैनन्, उनीहरूले पढाइसँगै खेतीपाती गर्दै र कृषि ज्ञान सिक्दै आएका छन्। विद्यालयले पढाइसँगै खेतीपाती गर्न सिकाउन थालेपछि बालबालिका पनि उत्साही छन्। उनीहरूले एक/दुईवटा विषयमा मात्र नभई

विद्यालय छुट्टी नहुँदासम्म पटकपटक कृषिको अभ्यास गर्दै आएका छन्। विद्यालयमा सिजनअनुसार अन्नबाली र तरकारीको खेती हुन्छ र विद्यार्थीले फुर्सदको समयमा वारीमा गएर काम गरेका छन्। विद्यालयमा आफूले पढाइसँगै खेतीपातीको सीप सिक्नसकेको भण्डारीले बताए। विद्यालयमा सिक्नेको ज्ञान घरमा लागू गर्ने अवसर मिलेको उनको भनाइ छ। 'कतै पनि जागिर पाइएन भने पनि कृषिमा आत्मनिर्भर बन्न सकिन्छ,' उनले भने, 'कृषि ज्ञानले कसरी आधुनिक रूपमा कृषि गर्ने भन्ने सिकाइरहेको छ।'

कक्षा ४ मा पढ्ने रीतु ओलीले कक्षा कोठामा पढाइसँगै खेतीपाती गर्न पाउँदा रमाइलो लाग्ने गरेको बताइन्। 'शिक्षकले पढाएका कुरा केही बुझ्न कठिन हुन्छ,' उनले भनिन्, 'पटक-पटक

सल्यानको कालिका आधारभूत विद्यालयका लेखपोखराका बालबालिका धान गोड्दै।

तस्विर : विप्लव कान्तिपुर

दोहो-याउने अवसर नपाउँदा अन्योलमा पर्ने अवस्था आउने गर्छ, जमिनमा अत्यास गर्न पाउँदा नबुकेका कुरा सजिलै बुझ्न पाइरहेका छौं।

पछिल्लो समयमा शैक्षिक ज्ञान मात्र नभई व्यावहारिक र जीवनउपयोगी ज्ञान अति आवश्यक भएकाले पढाइसँगै खेतीपाती सिकाइरहेको विद्यालयका प्रधानाध्यापक बालाराम ओलीले बताए। 'देख्दा सबैलाई अनौटो लाग्न सक्छ, तर बालबालिकाहरू पढाइसँगै खेतीपातीमा रमाउन थालेका छन्,' उनले भने, 'पहिले पढाइप्रति खासै चासो नदेखाउने बालबालिका पनि हिजोआज पढाइप्रति आकर्षित भएका छन्।' कृषि सीप र ज्ञान सिकाउँदा सुरुमा अभिभावकले गाली गरे पनि अहिले खुसी भएको उनले बताए।

विद्यालयमा ८८ विद्यार्थी छन्। उनीहरूले आफूले सिक्नेका ज्ञान घरमा पनि लागू थालेको शिक्षकहरू बताउँछन्। बालबालिकालाई किताबको किरा मात्र नभनाई सानै उमेरदेखि कृषि पेसाका लागि सहज रूपमा आयआर्जन गर्न सकिन्छ भन्ने सिकाउन थालिएको विद्यालय व्यवस्थापन समितिका अध्यक्ष मानबहादुर ओलीले बताए। 'पछिल्लो समय विद्यालयमा कृषिसम्बन्धी सीप र ज्ञान सिक्नका लागि अन्य विद्यालयका बालबालिकाहरू पनि आउन थालेका छन्,' उनले भने, 'विद्यालयलाई हरित, शान्त र सुरक्षित रूपमा विकास गर्न पनि यो अभियान चालिएको हो।' उनका अनुसार विद्यालयमा अहिले १३ रोपनी जग्गामा खेती भइरहेको छ। विद्यालयले आन्तरिक स्रोतबाटै यसको व्यवस्थापन गरेको उनले बताए।

वर्गीकृत विज्ञापन

<p>घर जग्गा</p>	<p>मलिनपुरमा घरजग्गा खरिद/विक्रीको लागि 9851071590</p>	<p>बुधनिलकण्ठ चपली भद्रकालीमा ०-१-३ जग्गा विक्रिमा ९८०११२२४४४</p>	<p>गोदावरी टाँसेल नजिक ०-४-२-२० टुक्राजग्गाहरू ९८४०४८०४८४</p>	<p>चाबहिलमा व्यावसाय र भाडामा दिर्घकालीन घरविक्रीमा 9841085428</p>	<p>बानेश्वरमा सानोठुलो टुक्रा जग्गाहरू विक्रीमा 9851121001</p>	<p>बुधनिलकण्ठ पाके/भिलेज होटलबाट पूर्वतिर १०फिटबाटोमा ९१जना जग्गाविक्रीमा 9851087273</p>	<p>दुधचोकमा प्रतिआना १२०-लाखको घडेरी विक्रीमा, 9851160228, 9861175400</p>	<p>गोल्फटारचोकनर नेपालीमा 0-5-0 0 घरायिकमा 9841011316</p>	<p>नारायणपान एरियामा आधुनिक नयाँबिडाला, फ्याटारिस्टिक घरहरू तुरुलैविक्रिमा 9851036108</p>
<p>कपन, सुकेधारा, बुधनिलकण्ठ घरजग्गा, खरीद/विक्री, 9841345005</p>	<p>ललितपुरको जुनसुकै एरियामा घरजग्गाहरू खरिद/विक्रीकोलागी 9849188782</p>	<p>चुनदेबि गणेशश्रीमा २०-फिटबाटोमा ०-८-०-० माबनेको सार्धैतनतल्ले फ्याटारिस्टिकको घरजग्गाको मूल्यमा 9808420364</p>	<p>धरमाटारमा ३-१-०-० जग्गाविक्रीमा ९८४१२४८४६, ९८५१०५२८२८</p>	<p>काठमाण्डौ पेप्सीकोलाचोकबाट नजिकै मेन बाटोमा छोएको ४ अना घडेरी र भूकम्प पछि बनेको ४ आनामा बनेको बंगला टाइपको घर विक्रीमा 9745674156, 9810196828</p>	<p>सवारी साधन</p> <p>६-चक्के, १०-चक्के टिपर, मिनी ट्रक, बस फाईनास सुविधासहित उपलब्ध छ ९८०२३११५४८, ९८०२३११५७९, ९८०२३२३४१६</p>	<p>सम्पर्क</p> <p>२०१४ मोडलका ६०,००० कि.मि.गड्ढोको सिङ्गलव्याण्ड मारुती हुडको विक्रीमा ९८५११७०५४४</p>	<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p>सिवापाइलाबाट ५किलोमिटर भित्रहामाको मालसडकमा ३३आना 9818287046</p>	<p>सामाखीमा जग्गा ५आना, वसुन्धारामा ४आना, बाँसवाग्रीमा ११आना, 9841856924, 98511339923</p>
<p>गौरघाटमा पाँचआना जग्गा विक्रीमा 9841601900</p>	<p>थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनगको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू विक्रीमा 9851335460, 9885148010</p>	<p>सातबोटाटो स्विमिंग पुलबाट ४००० मि तल २५-तलघर विक्रीमा मूल्य-२८रोड ६०लाख, 9841751440</p>	<p>शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-२० जग्गा, 9843670264</p>	<p>चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२३४६१२५४</p>	<p>घर सस्तो न्यू नारानयाग सिङ्गलकोलोनी २१आनामा बनेको विक्रीमा ९८२८७१२८८८, ९८५१११३२८८८, ९८५१३३२८८८</p>	<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p>सिवापाइलाबाट ५किलोमिटर भित्रहामाको मालसडकमा ३३आना 9818287046</p>	<p>सामाखीमा जग्गा ५आना, वसुन्धारामा ४आना, बाँसवाग्रीमा ११आना, 9841856924, 98511339923</p>	<p>गौरघाटमा पाँचआना जग्गा विक्रीमा 9841601900</p>
<p>थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनगको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू विक्रीमा 9851335460, 9885148010</p>	<p>सातबोटाटो स्विमिंग पुलबाट ४००० मि तल २५-तलघर विक्रीमा मूल्य-२८रोड ६०लाख, 9841751440</p>	<p>शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-२० जग्गा, 9843670264</p>	<p>चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२३४६१२५४</p>	<p>घर सस्तो न्यू नारानयाग सिङ्गलकोलोनी २१आनामा बनेको विक्रीमा ९८२८७१२८८८, ९८५१११३२८८८, ९८५१३३२८८८</p>	<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p>सिवापाइलाबाट ५किलोमिटर भित्रहामाको मालसडकमा ३३आना 9818287046</p>	<p>सामाखीमा जग्गा ५आना, वसुन्धारामा ४आना, बाँसवाग्रीमा ११आना, 9841856924, 98511339923</p>	<p>गौरघाटमा पाँचआना जग्गा विक्रीमा 9841601900</p>	<p>थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनगको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू विक्रीमा 9851335460, 9885148010</p>
<p>सातबोटाटो स्विमिंग पुलबाट ४००० मि तल २५-तलघर विक्रीमा मूल्य-२८रोड ६०लाख, 9841751440</p>	<p>शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-२० जग्गा, 9843670264</p>	<p>चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२३४६१२५४</p>	<p>घर सस्तो न्यू नारानयाग सिङ्गलकोलोनी २१आनामा बनेको विक्रीमा ९८२८७१२८८८, ९८५१११३२८८८, ९८५१३३२८८८</p>	<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p>सिवापाइलाबाट ५किलोमिटर भित्रहामाको मालसडकमा ३३आना 9818287046</p>	<p>सामाखीमा जग्गा ५आना, वसुन्धारामा ४आना, बाँसवाग्रीमा ११आना, 9841856924, 98511339923</p>	<p>गौरघाटमा पाँचआना जग्गा विक्रीमा 9841601900</p>	<p>थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनगको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू विक्रीमा 9851335460, 9885148010</p>	<p>सातबोटाटो स्विमिंग पुलबाट ४००० मि तल २५-तलघर विक्रीमा मूल्य-२८रोड ६०लाख, 9841751440</p>
<p>शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-२० जग्गा, 9843670264</p>	<p>चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२३४६१२५४</p>	<p>घर सस्तो न्यू नारानयाग सिङ्गलकोलोनी २१आनामा बनेको विक्रीमा ९८२८७१२८८८, ९८५१११३२८८८, ९८५१३३२८८८</p>	<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p>सिवापाइलाबाट ५किलोमिटर भित्रहामाको मालसडकमा ३३आना 9818287046</p>	<p>सामाखीमा जग्गा ५आना, वसुन्धारामा ४आना, बाँसवाग्रीमा ११आना, 9841856924, 98511339923</p>	<p>गौरघाटमा पाँचआना जग्गा विक्रीमा 9841601900</p>	<p>थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनगको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू विक्रीमा 9851335460, 9885148010</p>	<p>सातबोटाटो स्विमिंग पुलबाट ४००० मि तल २५-तलघर विक्रीमा मूल्य-२८रोड ६०लाख, 9841751440</p>	<p>शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-२० जग्गा, 9843670264</p>
<p>चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२३४६१२५४</p>	<p>घर सस्तो न्यू नारानयाग सिङ्गलकोलोनी २१आनामा बनेको विक्रीमा ९८२८७१२८८८, ९८५१११३२८८८, ९८५१३३२८८८</p>	<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p>सिवापाइलाबाट ५किलोमिटर भित्रहामाको मालसडकमा ३३आना 9818287046</p>	<p>सामाखीमा जग्गा ५आना, वसुन्धारामा ४आना, बाँसवाग्रीमा ११आना, 9841856924, 98511339923</p>	<p>गौरघाटमा पाँचआना जग्गा विक्रीमा 9841601900</p>	<p>थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनगको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू विक्रीमा 9851335460, 9885148010</p>	<p>सातबोटाटो स्विमिंग पुलबाट ४००० मि तल २५-तलघर विक्रीमा मूल्य-२८रोड ६०लाख, 9841751440</p>	<p>शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-२० जग्गा, 9843670264</p>	<p>चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२३४६१२५४</p>
<p>घर सस्तो न्यू नारानयाग सिङ्गलकोलोनी २१आनामा बनेको विक्रीमा ९८२८७१२८८८, ९८५१११३२८८८, ९८५१३३२८८८</p>	<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p>सिवापाइलाबाट ५किलोमिटर भित्रहामाको मालसडकमा ३३आना 9818287046</p>	<p>सामाखीमा जग्गा ५आना, वसुन्धारामा ४आना, बाँसवाग्रीमा ११आना, 9841856924, 98511339923</p>	<p>गौरघाटमा पाँचआना जग्गा विक्रीमा 9841601900</p>	<p>थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुम्बुङमा आयलिनगको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घडेरीहरू विक्रीमा 9851335460, 9885148010</p>	<p>सातबोटाटो स्विमिंग पुलबाट ४००० मि तल २५-तलघर विक्रीमा मूल्य-२८रोड ६०लाख, 9841751440</p>	<p>शांतिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-२० जग्गा, 9843670264</p>	<p>चन्द्रागिरी, हाईभिजन कोलनीमा नयाघर ९८२२३४६१२५४</p>	<p>घर सस्तो न्यू नारानयाग सिङ्गलकोलोनी २१आनामा बनेको विक्रीमा ९८२८७१२८८८, ९८५१११३२८८८, ९८५१३३२८८८</p>
<p>अतिरिक्त नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354</p>	<p></p>								

समूहमा जुट्दै सेवा-निवृत्त गोरखा सैनिक

'युद्धमा खटिएका बेला ज्यान जोगाएर घर फर्किनु परिवारका लागि पनि निकै खुसी हुन्थ्यो, बिदा सकिएपछि छुट्टीमा जाँदा घरमा स्वावासी नै चल्थ्यो'

■ भवानी गुरु (कञ्चनपुर)

वास्तविक नाम ऋषिराम क्षेत्री भए पनि उनी गिरीबहादुर थापा भनेर चिनिन्छन्। ६२ वर्षीय क्षेत्री गोरखा रेजिमेन्ट (जीआर) भारतबाट अवकाशप्राप्त नायक हुन्। कञ्चनपुरको दोधारा चाँदनी नगरपालिका ९ का पूर्वडाइअक्षरसेमेट रहेका थापाले भारतीय सेनामा भर्ती हुनकै लागि नाम फेरेका थिए।

सन् १९७८ मा गोरखा रेजिमेन्टमा भर्ती हुनका लागि उनी दार्जिलिङको लेवुड पुगे। भर्ती हुनु नागरिकता वा गाउँ पञ्चायतको सिफारिस चाहिँने रहेछ। तर क्षेत्रीसँग केही थिएन। लमजुङका गिरीबहादुर थापा गाउँको सिफारिस बनाएर गएका थिए। थापा अयोग्य ठहरिएर घर फर्किन लायका क्षेत्रीले भेटे। उक्त सिफारिस ९ रूपैयाँमा किने। र छनौट पनि भयो।

गोरखा रेजिमेन्टमा उनी गिरीबहादुरकै नामले भर्ना भए। तर उनले नागरिकता भने पहिल्यै बनाइसकेका थिए। त्यसपछि उनले घर फर्केर जिल्ला प्रशासन कार्यालयबाट गिरीबहादुर र ऋषिराम क्षेत्री भन्ने व्यक्ति एउटै भएको प्रमाणित गरे। त्यही भएर उनलाई ऋषिराम क्षेत्री भनिने गिरीबहादुर थापा भनिन्छ। 'गोरखा सैनिक बन्ने इच्छाले देहरादून हुँदै बनारस र दार्जिलिङसम्मै पुऱ्यायो,' उनले भने, 'अन्तिममा केही सीप नलागेर नाम फेरेरै पनि भए।'

दार्जिलिङमा भर्ना हुनुअघि पनि उनी देहरादून र बनारससम्म पुगे। छनौट नभएपछि अन्तिम पटक भनेर लेवुड पुगेका थिए। भर्ती भएपछि उनले बनारसमा १३ महिना तालिम गरे। १९ वर्ष गोरखा रेजिमेन्टमा उनले विभिन्न ठाउँ पुगेर सेवा गरे। मुम्बई, सिक्किम, श्रीनगरलगायत ठाउँमा पुगेर उनले काम गरे। भारत पाकिस्तानको युद्धका बेला पनि उनी सोही क्षेत्रमा थिए। करिब दुई वर्ष उनले भारत पाकिस्तानको सीमामा विताए। तर उनले सवारी चालक भएका कारण युद्ध लड्नु परेन। धेरै जोखिम पनि भएन।

क्षेत्री भर्ती हुँदा उनले १८० भारु तलब वृक्ष्ये। १९९७ मा अवकाशमा आउँदा १२ हजार तलब थियो। गुल्मीका क्षेत्री १३ वर्षको उमेरमा आमासँगै दोधारा चाँदनी पुगेका हुन्। दोधारा चाँदनीमा एलानी फाँडे उनको परिवार बसेको छ। क्षेत्रीको परिवारका तीन दाजुभाइ जीआरमा भर्ती भए। उनका जेठा दाइ जगतबहादुर पनि पदतन्मै थिए। उनको मृत्यु केरलामा पदतन्मै हुँदा १९६६ मा भएको थियो। कान्छा दाइ लोकबहादुर पनि जीआरमै थिए। त्यतिबेला क्षेत्रीहरूलाई जीआरमा भर्ती लिने

कञ्चनपुरको दोधारा चाँदनी नगरपालिका-९ मा नियमित बैठकमा सहभागी पूर्वगोरखा सैनिकहरू।

तस्विर : भवानी कान्तिपुर

चलन थियो। त्यही भएर कसैले नागरिकतामै थापा लेखाए भने कसैले सिफारिसमा थापा लेखाए भर्ती भएको उनले सुनाए।

दोधारा चाँदनीमा अवकाश प्राप्त गोरखा सैनिक धेरै छन्। तीमध्ये नाम फेरेका पनि धेरै छन्। धेरैले त आफूले नाम फेरेको बारे बताउन चाहनेनन्। अधिकांश अवकाश प्राप्त सैनिकहरू युद्ध लडेका छन्। उनीहरू भारत पाकिस्तान युद्धमा खटिएका छन्। 'कुन बेला कहाँ मन हो भने पीर, जहाँ पठाए पनि युद्ध भइरहेकै ठाउँमा जानुपर्छ,' गोरखा रेजिमेन्टमा २६ वर्ष काम गर्दाका दुख

सम्झिँदै दोधारा चाँदनी नगरपालिका ९ का मनबहादुर गुरुङले भने, 'नयाँ नयाँ पासआउट हुँदा रातिदिन झुट्टी, जहाँ अर्पेको भयो त्यहाँ हामी पुगुपर्ने।' सिपाहीमा भर्ती भएका उनी क्याप्टेनबाट अवकाश भएका हुन्।

सन् १९९९ मा कारगिल युद्धमा हुँदा उनी अग्रपंक्तिमै थिए। तीन महिना उनले निकै कष्ट सह्ये। कतिबेला कहाँ मरिन्छ भन्ने चिन्तामै रहन्थ्यो। कैयौँ पटक दोहोरो भिडन्तमा परे। एक पटक उनको पोस्टमा आक्रमण भयो। तर संयोग त्यतिबेला उनको

टोली जंगलमा थियो। भाग्य राम्रो थियो, सबै जोगिए। त्यतिबेलाको अवस्था सम्झिँदा अहिले पनि डर लाग्ने गरेको उनी बताउँछन्।

केही वर्ष सीमामा खटिएपछि गुरुङ आर्मी स्पटाई कोरमा गए। त्यसमा गएपछि हेलिकोप्टरबाट र प्यारासुटबाट दुर्ग क्षेत्रको सीमामा राशन र गोलीगट्टादेखि हातहतियारसम्म पुऱ्याउनुपर्छ। आसामको डिब्रुगढमा हिँडेर जादा महिनौँ लाग्यो। कुबुरा, बाख्रादेखि दाल चिनी जहाजबाटै छाड्न जानुपर्छ। कतिपय बेला

पालिकासँग भूमि आयोगको सम्झौता

दाचुला (कास)- राण्टिपू भूमि आयोगले अव्यवस्थित बसोबास, सुकुम्बासी र भूमिहीनहरूको समस्या समाधान गर्न जिल्लाका सबै स्थानीय तहसित सम्झौता गरेको छ। आयोगले जिल्लाका दुई नगरपालिका र ७ गाउँपालिकासित अहिले तथ्यांक संकलनका लागि सम्झौता गरेको छ।

आयोगको दाचुला जिल्ला समितिको कार्यालयले आफ्नो कामलाई तीव्रता दिने उद्देश्यले जिल्लाका सबै स्थानीय तहसित सम्झौताको काम सकिएका आयोगका अध्यक्ष लालसिंह धामीले बताए। पालिकाहरूसित सम्झौताको काम सकिएसँगै पहिलो चरणमा तथ्यांक संकलन कार्य गरिने उनले बताए।

अध्यक्ष धामीका अनुसार आयोगसँग सम्झौता गरेका पालिकालाई असोज मसान्तभित्र तथ्यांक उपलब्ध गराउन आग्रह गरिएको छ। भूमिहीन, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको तथ्यांक पालिकाहरूले उपलब्ध गराएपछि उनीहरूको व्यवस्थापनका लागि काम गरिने छ। आयोगसँग सम्झौता गरेका स्थानीय तहका जनप्रतिनिधिहरूले भूमिसम्बन्धी समस्या समाधानका लागि

आफूहरूले पहल गर्ने बताएका छन्। आयोगसँग सम्झौता भएको बताउँदै नौगाड गाउँपालिकाका अध्यक्ष दर्लजितसिंह धामीले पालिकाका रहेका अव्यवस्थित बसोबासी, सुकुम्बासी र भूमिहीनहरूको तथ्यांक संकलन गरिने बताए। उनले भने हामीले राण्टिपू भूमि आयोगसँग सम्झौता गरेका छौं। अब तथ्यांक संकलनको काम अघि बढाउँछौं।

तथ्यांक संकलनका लागि जनशक्ति नभएका पालिकाहरूमा जनशक्ति राखेर पनि काम अघि बढाउने अध्यक्ष धामीले बताए। उनले भने 'आयोगको कार्यदेशनानुसार हामीले काम गरिरहेका छौं। जिल्लामा रहेका भूमिहीन, सुकुम्बासी र अव्यवस्थित बसोबासीको समस्या समाधान गर्छौं।' हाल जिल्लामा १ सय ३० सुकुम्बासी र तीन सय ६८ अव्यवस्थित बसोबासी छन्। थप ४४ जना रहेको राण्टिपू भूमि आयोग जिल्ला समिति दाचुलाले जनाएको छ।

योभन्दा पहिलाको आयोगले पनि जिल्लामा केही काम गरेको बताएको छ। तर त्यो आयोगले गरेको कामहरू आफूहरूलाई नबुझाएको अध्यक्ष धामीले सुनाए।

■ मोहन शाही (ढाँटी)

७६ वर्षीया यशोदामाया श्रेष्ठ १७ वर्षको उमेरमा पाल्पाबाट विहेगरी सिलगढी आइन्। हिजोआज उनलाई विहेपछि सिलगढीमा विताएका उल्लासपूर्ण दिनहरू फलफली सम्भन्धले सताइरहेछन्। मानिसहरूको बाक्लो भीडभाड, किनमेल गर्ने सर्वसाधारणदेखि गाउँका भद्रभलादमी र घनाढ्यको उठबसले सिलगढीका नेवारहरूको फटाउदो व्यापार। बाजुन, अछाम, हुम्ला, जुम्लादेखि आएका मानिस र तिनले ल्याएका सयौं घोडा खच्चडका बथानले सिलगढीको रौनकमा चमक थप्यो। राणादेखि पञ्चायत कालसम्म सरकारी अड्डाको केन्द्र समेत रहेकाले सिलगढीका नेवारहरू सधैँ व्यस्त देखिन्थे। तर त्यस्तो व्यस्तता र चमकधकम अहिले सिलगढीको सम्भन्धमा मात्रै छ।

बेलाबेला सम्भन्धमा आउने सिलगढी वजारको त्यो रौनक आजभोली यशोदामायालाई सपना जस्तो लाग्छ। सिलगढीवजार सुनसान १ सय ३० सुकुम्बासी र तीन सय ६८ अव्यवस्थित बसोबासी छन्। थप ४४ जना रहेको राण्टिपू भूमि आयोग जिल्ला समिति दाचुलाले जनाएको छ। योभन्दा पहिलाको आयोगले पनि जिल्लामा केही काम गरेको बताएको छ। तर त्यो आयोगले गरेको कामहरू आफूहरूलाई नबुझाएको अध्यक्ष धामीले सुनाए।

सुनसान बन्थो सिलगढी

नियास्रो पोखिन्, 'रातिदिन व्यापार हुने घरमा ताला झुन्डिएको, यति ठूलो बजार सुनसान भएकै देखा मन पोलेर आउँछ।' यशोदा मैया मात्र होइन, सिलगढीको रौनक देखेको पुस्ता आजभोलि इतिहास भइसकेको बताउँछन्। विभिन्न राजनैतिक परिवर्तन सँगसँगै व्यापारीहरू अन्यत्रै पलायन भएपछि उहिलेको गुल्जार सिलगढी आजभोलि खण्डहरमा परिणत हुँदै गएको छ। डेरामा बस्नसमेत अप्ठ्यो हुने सिलगढीमा आजभोली घर कुनै मानिससमेत विरलै पाइने गरेको स्थानीय बताउँछन्। 'मासिक ३ हजार तिर्ने गरी तीन तले घरमा बस्दै आएको लामो समय भयो', बडीकेदार मान्नाकापडी घर भएका गणेश मौनीले भने, 'अधिकांश घरहरू खाली भएकाले सस्तोमा घरभाडामा पाइन्छ।' गाउँ गाउँमा सडक विस्तारसँगै ग्रामीण वजारहरू पनि बढ्दै गएपछि सिलगढीमा आवतजावत घट्दै गएको दिपायल सिलगढी नगर प्रमुख बाजीसिंह खड्काले बताए। 'राजनैतिक परिवर्तनसँगै नयाँ संरचनामा देश गएपछि विस्तारै डोटीमा रहेको प्रशासनीक शांति केन्द्र पनि कमजोर हुँदै गएपछि व्यापार व्यवसाय घट्यो', नगरप्रमुख खड्काले भने, 'व्यापार गरिरहेका नेवार समुदाय सरकारी तथा गैरसरकारी क्षेत्रको रोजगारीतर्फ आर्कषित भएपछि पलायन हुनेको संख्या पनि बढ्यो।'

नेवारले बसालेको सिलगढी शैलेश्वरी मन्दिरलाई काखमा राखेर उत्तर

दक्षिण फर्किएको सिलगढी डाँडामा लहरै एउटै शैलीमा बनेका चितिकक भिलेका घरहरू छन्। सबै घरमा एकै प्रकारका थाम दलीन छन्। व्यापारिक प्रयोजनका लागि सडककाटो सोभै देखिने थाम दलानसँगैको कोठामा व्यापारिक सामग्री राख्ने व्याकहरू छन्। आजभोलि सुनसान थाम र दलिन तथा रिता व्याकहरू देखा मन आँभलो हुने गरेको स्थानीय टांग गुरुङ बताउँछन्।

डेरामा बस्नसमेत अपुग हुने सिलगढीमा आजभोलि घर कुनै मानिससमेत विरलै पाइने गरेको स्थानीयको भनाइ

व्यापारका लागि विभिन्न ठाउँ वसाइँ सदै नेवार समुदायले सिलगढी वजार वसालेका थिए। काठमाडौँ तथा भक्तपुरकै फरकफरक दिने घर, मठमन्दिर र चोकहरू सिलगढीमा अवस्थित छन्। नाचन्थली, टुँडिखेल, इन्द्रकोटी यहाँका प्रसिद्ध ठाउँ हुन्। व्यापारिक चहलपहल र काठमाडौँ भक्तपुरकै वातावरण भएकाले सिलगढीलाई कान्छी नेपालसमेत भनेर चिनिन्छ। काठमाडौँ भक्तपुरमा देशको राजधानी र व्यापारिक चहलपहल बढ्दै जाँदा कान्छी नेपाल सिलगढी भने मानिसहरूको तीव्र वसाइँसराइका

कारण सुनसान बन्दै गएको छ। विभिन्न कारणले व्यापार गर्न डोटीको सिलगढी डाँडामा नेवारको परिवार विभिन्न क्षेत्रबाट सिलगढी आइपुगेको समाजसेवी नरेशमान श्रेष्ठ बताउँछन्। सिलगढीको सिरानमा रहेको नाचन्थलीदेखि पुछुरामा रहेको इन्द्रकोटीचामा फरकै दुई सयभन्दा बढी आफ्नो सहजताका लागि व्यापार गर्न भिक्काइएको थपेताउँछन्। केही परिवार भने नेपाल एकीकरणका बेला गोरखाली फौज (पृथ्वीनारायण शाह) बाट बचन यहाँ आइपुगेको दावी गर्छन्।

कहानिबाट आए सिलगढीमा नेवार ? सिलगढीमा नेवार समुदाय फरक फरक खलकका छन्। यिनीहरूको खलक छुट्टिने भनेकै कलावंत आएका हुन् भने कुशले पुट्टी गर्छ। यहाँ विशेष गरी भक्तपुर र उपत्यकाकै अवस्थित छन्। नाचन्थली, टुँडिखेल, इन्द्रकोटी यहाँका प्रसिद्ध ठाउँ हुन्। व्यापारिक चहलपहल र काठमाडौँ भक्तपुरकै वातावरण भएकाले सिलगढीलाई कान्छी नेपालसमेत भनेर चिनिन्छ। काठमाडौँ भक्तपुरमा देशको राजधानी र व्यापारिक चहलपहल बढ्दै जाँदा कान्छी नेपाल सिलगढी भने मानिसहरूको तीव्र वसाइँसराइका

वर्गीकृत विज्ञापन

घर जग्गा

ललितपुरमा घरजग्गा खरिद/बिक्रीको लागि 9851071590

गडहचुरी नगरपालिकामा 9841511620, 9851122167

बृहदालिखट चपली भद्रकालीमा ०८-१-३ जग्गा बिक्रीमा ९८०११२२४०४

गोदावरी टोखेल नजिक ०४-२-२० टोकाजगामा ९८४०४८०४४४

चाबहिल्लामा व्यावसायिक र भाडामा दिने/लिने घर/बिक्रीमा 9841085428

बानेश्वरमा सानोठूलो टुक्रा जग्गाहरू बिक्रीमा 9851121001

बृहदालिखट पार्क/भिलेज होटलबाट पूर्वतिर १०फिटबाटोमा १९आना जग्गा/बिक्रीमा 9851087273

दहचोकमा प्रतिआना १२४०-लाखको घडेरी बिक्रीमा 9851160228, 9861175400

गोल्फटाउकोनर हेपालीमा 0-5-0-0 घर/बिक्रीमा 9841011316

नारायणथान एरियामा आधुनिक नानाङ्गलगायत, फ्यान्टसिस्टमका घरहरू तुरुन्तैबिक्रीमा 9851036108

कपन, सुकेधारा, बृहदालिखट घरजग्गा, खरीद/बिक्री, 9841345005

ललितपुरको जनशुद्ध एरियामा घरजग्गाहरू खरिद/बिक्रीकोलागि 9849188782

चुनौटि गणेशवस्तीमा २०-फिटबाटोमा ०-८-०-० माबनेको सार्हेतिनतल्ले फ्यान्टसिस्टमको घरजग्गाको मूल्यमा 9808420364

नामाटारमा ३-१-०-० जग्गा/बिक्रीमा ९८४१२७८४६, ९८४१०७२८२८

धर जग्गा

मलपानी हाइटमा ०-४-१-० जग्गा बिक्रीमा आनाको २९ लाख ९८४१४४४८८८

बैसेपाटी मगरगाउँमा साडेगाउँ आना जग्गा/बिक्रीमा सम्पक: ९८१४८४४४४

बौद्धमा भाडाआउने ४०,०००/-, २४-तल्ला ६४,००,०००/-, फिक्स, 9841244541

घरेरी बिक्रीमा सानागाडा २६फिट बाटोमा २३,००,०००/- इमाडोसमा ३०,००,०००/-, ९८०८४२६२६४

अक्षिवाण नजिक ०-७-०-० माबनेकोघर आनाको १,३०,००,०००/- 9841313321, 9841589354

सिन्धुपाइलाबाट ४कमिओमिटर भिन्दाको मूलसडक ३६आना 9841287046

सामाखुशीमा जग्गा ४आना, वसुधारामा ४आना, बाँसवारीमा ११आना, 9841856924, 9851339923

गौरघाटमा पाँचआना जग्गा बिक्रीमा 9841601900

थानकोट चन्द्रागिरी जानेबाटोमा र सुकृष्णमार्ग आयलिनमको तल १६ फिट बाटोभएको प्लानिङको टुक्रा घरेरीहरू बिक्रीमा 9851335460, 9885148010

सानोबाटो स्विसिंग प्लवाट ४००-मि तल २४-तल्लेघर बिक्रीमा मूल्य-२५करोड ६०लाख, 9841751440

शान्तिनगरमा ०-३-०-०, ०-२-२-० जग्गा, 9843670264

धितोकफवा क्याम्प/डिपोजिट धितोराखी थुण 9851227495

Bank Deposit को लागि 9851334104

सहकारीले बचतकर्तालाई जग्गादिई आफ्नो व्यवहार मिलाउनुपर्नेमा हामीसँग जग्गा छ ९८४१२३३३७

Cash Deposit Without Collateral. 9841756349

वैकल्पिक आवश्यकता अनुसार धितोपत्रको ९८२२०४४८४४

भूभाग ट्रकबाट टिकि मी. योग्यमा संचालन भइरहेको कक्षा-९सम्म अनुमति प्राप्तभएको हाल कक्षा-४सम्म संचालन भइरहेको स्कूललाई प्रिन्सिपल/एडीमि पाठरन चाहियो सम्पक: ९८०२१४७७०, ९८०८१४३३७४

घरजग्गा धितोराखी BANK LOAN Consultancy 9851336230

जग्गा/मा, सामूहिक व्यवसायमा तुच्छण 9851340755

विदेशजान Cashdeposit धितोकफवा लोनलिन 9745352410

विविध विक्रीमा

ग्राह्यसँग चलि रहेको बकाली भाण्डाघर बिक्रीमा, सिनामंगल, 9849346196

डेरी/उचोग बिक्रीमा मूल्य ७/सात/करोड सम्पक 9823786729

वसुन्तपुर ओमबहालमा कफिसप बिक्रीमा 9819559002

Pharmacy Lab, Dental बिक्रीमा 9812759373

गौशालामा चलिरहेको फेन्सी पसल बिक्रीमा, 9841520631

२० रोपनीमा फालिएको चलिरहेको लोकलफार्म तुरुन्तै बिक्रीमा खैलिनगं ठाउँ प्रसस्तभएको पानी, विजुली बाटो, इन्टरनेटको सुविधाभएको १४०० कुबुरासहित फार्माबिक्रीमा १४०० कुबुरासहित फार्म भए जानकारिको लागि ९८०९९३४८४३, ९८०९६७७०६ मा.सिबिबल गवर्ना

पत्नीसङ्गमा चलिरहेको क्यान्टिन अर्जेन्ट बिक्रीमा पानी भाडा फ्रि बन्को लागि दुईरुम भएको, 9827686211

टुक्रा ३ कोठाको फ्यान्ट ९८०८८९६४२४

House OnRent Near Thai Embassy 9841270182

वित्तिय संस्थाहरूका लागि अति उपयुक्त जमल काठमाडौँ स्थित चेम्बर कोठाको दोस्रो तल्ला १८२० स्वभाएर फिटको फ्यान्ट २०ती सम्पक: 01-5330941/47

काठमाडौँमा घर/फ्यान्ट भाडामा लिनुदिनुपर्नेमा 9846578599

भक्तपुर सल्लाघारी मेनरोडमा अफिसको लागि तीनतल्ला, बानेश्वरमा दुईरुम भाडामाछ, 981023514, 980306671

रिङ्गरोडमा गोदाम-भाडामा 5800sq. ft. बसुन्धारा, 9818954153

जडिदुटी वातावरणमा पेइङ्गेट वन ९८१७०३४४४१, बानेश्वर

चाहियो

कर्मचारी अर्जेन्ट 18,500/-बाजा,गाडीभाडा चक्रपथ 9851228468, 9823865516

Opt.Math Teachers (Secondary level), Receptionist Chabahil, 9841200709

गोंग्वु अफिसलाई कर्मचारी 17,500/- 9849365964, 9823252176

सेक्युरिटीगार्डहरू अर्जेन्ट २०,०००-२२,००० 015911358, 9810626673

भक्तपुरको पोलीफार्ममा कामदार चाहियो दम्पतीलाई प्राथमिकता 9851169728

सेक्युरिटी गार्ड त्रुअर्जेन्ट 18000-22000 9823005384

Software Support Executive, +2appeared (Mgmt), Salary:10,000+, Contact: 9849135435, 9813330475

कर्मचारीहरूको 15500/-

अफिससमेतकामगर्न त्रुआवश्यकता 9803274227

बल्डिङमाकोमा पडेनपरेका स्टुफ/अर्जेन्ट 27500/- महिलापस 980387401 015540046,

अनुभवी लाइट ड्राइभर चाहियो 9868686695

भक्तपुर सल्लाघारीको कस्मिक सहकारीलाई केहीबजार प्रतिनिधिहरू चाहियो ९८४१०८२९९४, ९८४९७००११६

आफ्नै ठाउँबाट मार्केटिङ गर्नसक्ने चाहियो रु.४०,०००/- ९८६६९१६८४९

कस्मिटीकमिब खानबस्नसहित कर्मचारी 18,000/- 9810332377

पाटनको स्कूललाई कामगर्न दिने मन्ड्रबरी टिचर, 9840003417

शिक्षक आवश्यकता सामाजिक अध्ययन तथा अतिरिक्त/पिठ-१, योग्यता-मनाइत बा-सोभरह 9841208422, 9845368663

स्ट्रिटर टेलिमिटरियलमा कलाकारहरू इमरजन्सी नजान्लाईदिन प्राथमिकता ९८०३१९०१८८

जानपानी डेलिमरी गर्ने केटाचाहियो 01-4443799

कालिकोट अस्पतालकोलागि फार्मसिप/चाहियो

अनुभवी PSO अर्जेन्ट 30000 9823448503

UrgentlyPart-time Secondary Level Contact Om Academy chhatrapati 9841314298, 5360222

सुकोरामा अनुभवी कर्मचारी २४,०००/- 9851076809

Computer Receptionist, Printer/ Photocopy operator, 984113842, 9861281073

GDS चलाउने ४ जना कर्मचारी चाहियो, dianatr7@gmail.com, सम्पक- 9841572036/कम्प्युटरमा राम्रो ज्ञान भएको

होस्टलाई को लागि कृक 9851214169, 9843154169

क्यान्टिनको लागि कृक, हेल्पर ९८०३६६८६१

जनुसुद्ध किसिमको रोजगारी/कर्मचारी ९८१६५०३६६

चाईजिन कृक चाहियो ९८४९४०३०३० बौद्ध

लेडिज स्पेशरिपिट चाहियो बौद्ध ०१४४६८४९, ९८०३०४०१८

Web-developer cum Social-media marketing, Sinamangal 9841208255

Senior Marketing Officer, Sinamangal 9841208255

इन्डिया मोतिहारीकोलागि बडिगाइहरू त्रुआवश्यकता खानबस्न २४,०००माथि, 9808323444

कस्मिटीकमिब खानबस्नसहित कर्मचारी 18,000/- 9823280255

Required: Incharge with investment 9745328857

ब्राह्मणको छोरी घरमा कामगर्न चाहियो ९८१७०३४४४१

सेक्युरिटी गार्ड खानबस्न सहित ९८२१००२४२९

होटलको लागि कृक चाहियो 9867295339

मर्मत

वैदेशिक Exratime साईजगडाने HerbalSuppliment ९८४०९१९२६

बिहारी

अमेरिका, अष्ट्रेलिया, क्यानडा, युके/भारत, अफिक्ट हाइपोफाइटको २०देखि३५ सम्पकको बरधु चाहिएमा ९८६१३३४२६४